TÜRKİYE AZERBAYCAN

VATAN UZAKTA DEĞİL YIL: 2022 SAYI: 2 (14) ÜCRETSİZDİR

ZAFER KURULTAYI

Şuşa'da Yapıldı



#1918#unutmadık#31mart#soykırım#31m

AZERBAYCANLILARIN SOYKIRIM GÜNÜ 1918



31 Mart - 3 Nisan 1918 Tarihleri Arasında Ermeniler Tarafından Öldürülen Türklerin Sayısı

Bakü'de **12.000 kişi**

Şamahı'da **17.000 kişi**

Guba'da **2.000 kişi**

Gökçay, Ereş kazalarında **8.000 kişi**

Nakçıvan Şerur'da **3.000 kişi**

Zengazur'da **7.700 kişi**

Tahrip Edilen Yerleşim Yerlerinin Sayı

Şamahı'da **58**

Guba'da **122**

Zengazur'da **115**

Erivan bölgesinde **211**

Kars Eyaletinde **92**

Karabağ'ın dağlık kesiminde **150**

AJANS TURKA

YÖNETİM
Türkiye - Azerbaycan Dergisi Adına
Ajans Turka Stratejik Araştırma Eğt. Dan. Bil. Turz. Yay. Ltd. Şti.

SORUMLU MÜDÜR
Emrah TEKİN

GÖRSEL TASARIM
Esra ÖZTÜRK AYAYDIN

BASKI
Ziraat Gurup Matbaacılık Ambalaj Sa. Ve Tic. A.Ş.
Bahçekapı Mah. 2534. Sok No:18
Etimesgut / ANKARA
Telefon: (0312) 384 73 44

DAĞITIM
Ajans Turka Stratejik Araştırma Eğt. Dan. Bil. Turz. Yay. Ltd. Şti.

YAYIN TÜRÜ
Süreli, 2 ayda bir yayımlanır

SAYI
Mart - Nisan 2022/2 (14)
ISSN 2822-3128

COPYRIGHT © 2022 Bu yayının tüm hakları AJANS TURKA'ya aittir. Dergi içeriği izin alınmadan elektronik veya basılı şekilde kullanılamaz. Çoğaltılamaz. Kaynak göstermek suretiyle alıntı yapılabilir. Yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

İLETİŞİM VE ABONELİK İÇİN:

Emrah TEKİN
(0312) 285 31 00
dergi@turkiyeazerbaycan.com
www.turkiyeazerbaycan.com





Merhabalar,

Türkiye ve Azerbaycan arasındaki ilişkiler sıradan iki ülke arasındaki münasebetlere benzemeyen, derin tarihi dostluk ve kardeşlik bağlarını aksettiren çok özel bir ilişkidir. Aynı şekilde Cumhurbaşkanlarımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve Sayın İlham Aliyev arasındaki samimi dostluk ve tarihi kardeşlik, ekonomik, siyasi ve askeri alanlardaki dev projeler temelinde ilerlemektedir. Bu sebeple 2019 senesinde yayın hayatına başlayan dergimizin ismini "Türkiye Azerbaycan Dergisi" koyduk.

İki ülke ilişkilerini yukarıda ifade ettiğimiz çerçevede gelişmesine katkıda bulunmayı kendisine misyon olarak belirleyen ve "iki devlet tek millet" düsturu çerçevesinde yayın yapan dergimiz şimdiye kadar 3 ayda bir okuyucularla buluşmaktaydı. Ancak gelişen teknoloji ve artan iletişim çağı sebebiyle dergimizi 2022'nin ilk sayısından itibaren artık 2 ayda sizlerle buluşturuyoruz.

Türkiye Azerbaycan Dergisi'nin 2022 yılının ikinci sayısını Şuşa'da gerçekleştirilen tarihi Zafer Kurultayı'na hasrettik. Azerbaycan diaspora faaliyetlerinin zirvesi sayılabilecek bu kurultayı tüm yönleri ile ele aldık. Dünyanın dört bir yanından gelen Azerbaycan diaspora temsilcilerinin katıldığı V. Zafer Kurultayı Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in kararıyla Şuşa'da yapılması ve bizzat Cumhurbaşkanı'nın kendisinin katılması son derece önemlidir ve tüm bu detayları dergimizin bu sayısında bulacaksınız. Elbette iki ülke ilişkilerinin gelişen çehresine paralel olarak diğer önemli gelişmeler de dergimizin sayfalarında kendisine yer buldu.

Gelecek sayılarda buluşmak dileğiyle, keyifli okumalar…

AJANS TURKA

Türkiye - Azerbaycan Dergisi
Türkiye - Azerbaycan Ortak Yayınıdır.
Parayla Satılmaz

BİR MİLLET



İKİ DEVLET





Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı
RECEP TAYYİP ERDOĞAN

Şuşa Deklarasyonu'nun imzalanması ve bu anlaşmanın her iki ülke parlamentolarında onaylanmasıyla birlikte Türkiye-Azerbaycan kardeşlik ve dostluk ilişkilerinin ittifak temelinde daha da gelişeceği inancındayız. Diğer yandan Ermenistan'ın 10 Kasım 2020'de imzalanan Üçlü Bildirge'nin tüm hükümlerini uygulamasını beklemekteyiz. Azerbaycan ve Türkiye arasındaki enerji işbirliği, Güney Gaz Koridoru'nun başarılı bir şekilde işletilmesi, Türkiye ve Avrupa'ya gaz arzının Türkiye üzerinden artırılması ve Iğdır-Nahçıvan doğalgaz boru hattının inşası çalışmalarımız sürüyor. Zengezur Koridoru kapsamında demiryolu hattının yapım çalışmalarını önemsiyoruz. Ekonomik ve ticari ilişkilerimizin daha da genişletilmesine çalışıyoruz. Kardeşlik ve dostluk temelinde gelişen Türkiye-Azerbaycan ilişkilerini, bütün alanlarda daha da güçlendirme konusundaki kararlıyız.



Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı
İLHAM ALİYEV

Türkiye ile Azerbaycan arasında imzalanan Şuşa Beyannamesi ile iki ülkenin ilişkileri müttefiklik seviyesine çıktı. Biz hem dostuz hem kardeşiz hem de artık resmen müttefikiz. Bu siyaset, atalarımızdan kalan mirastır. İkinci Karabağ Savaşı'nın ilk gününden son gününe kadar Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Türk halkı Azerbaycan'ın yanında oldu. Karabağ Savaşı'nda Türkiye'nin desteğini unutmayacağız. Karabağ'ın imarı için Türkiye ile beraber çalışıyoruz. Türkiye, sadece dünya çapında söz sahibi değil, aynı zamanda ülke içinde de büyük projeler icra etmeye kadirdir. Havalimanları, barajlar, yollar, köprüler, okullar, hastaneler... Bütün bunlar Türkiye'nin gelişmesini, gücünü gösteren işaretlerdir.

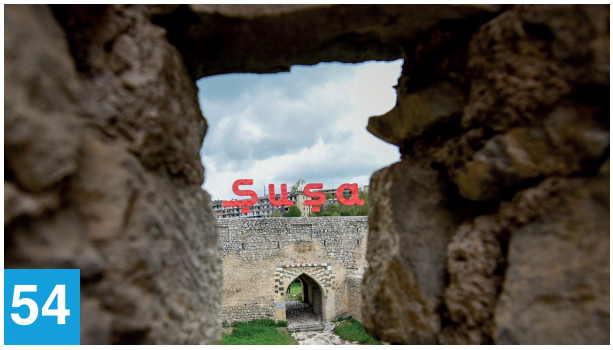
İÇİNDEKİLER



48

Türk Devletleri Teşkilatı II. Diaspora Forumu Bursa'da Yapıldı

Türk Devletleri Teşkilatı İkinci Diaspora Forumu'nun açılış töreni 28 Mart'ta Bursa'da yapıldı. YTB Başkanı Abdullah Eren, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Alinur Aktaş, Bursa Valisi Yakup Canpolat, Türk Devletleri Teşkilatı Genel Sekreteri Bağdat Amreyev, Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Serdar Çam, Aksakallar Kurulu Başkanı Binali Yıldırım forumda birer konuşma yaptılar.



54

Şuşa 2023 Türk Dünyası Kültür Başkenti Olacak

Bursa'da, TÜRKSOY Kültür Bakanları Daimî Konseyi Olağanüstü Toplantısı yapıldı. Azerbaycan Kültür Bakanlığının önerisi ve Daimî Konsey üyelerinin onayı ile tarihi ve kültürel zenginlikleriyle bilinen Azerbaycan'ın Şuşa şehri 2023 Türk Dünyası Kültür Başkenti ilan edildi.



10

Haber Röportaj Yazı



Türkiye ve Azerbaycan Liderleri Çankaya Köşkünde Buluştu

Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı İlham Aliyev 10 Mart 2022'de Türkiye'ye bir çalışma ziyareti gerçekleştirdi. İki lider Çankaya Köşkü'nde buluştu. Cumhurbaşkanları İlham Aliyev ve Recep Tayyip Erdoğan Ankara'da Çankaya Köşkü'nde öğle yemeğinde bir araya geldi.



Diplomasinin Yeni Zirvesi: Antalya Diplomasi Forumu

11-13 Mart tarihleri arasında Antalya'da düzenlenen Antalya Diplomasi Forumu (ADF) tam bir diplomasi maratonuna dönüştü. Alanında bir dünya markasına dönüşen Forum'da, 3 gün boyunca yüzlerce görüşme yapıldı, onlarca etkinlik düzenlendi.



Cumhurbaşkanı İlham Aliyev Şuşa Zafer Kurultayı'nda Tarihi Bir Konuşma Yaptı.....10

Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Diaspora Komitesi Başkanı Fuad Muradov Dünya Azerbaycanlıları Zafer Kurultayı'na Hitap Etti.....18

Şuşa'da Tarihi Olay: V. Dünya Azerbaycanlıları Kurultayı Yapıldı..... 25

Şamil Ayrım: "Azerbaycan'ın Karadağ Hedefleri Şuşa Zirvesi'nden Daha Net Gözükmektedir".... 28

Şuşa Zafer Kurultayı ve Azerbaycan Diasporası.....30

Ödül Alan Diaspora Temsilcileri: "Azerbaycan İçin Çalışmaya Her Zaman Hazırız"..... 36

Tanınmış Simaların V. Kurultayla İlgili Görüşleri.....41

Zafer Kurultayı ve Dünya Azerbaycanlılarının Yol Haritası.....45

Türk Devletleri Teşkilatı II. Diaspora Forumu Bursa'da Yapıldı.....48

Şuşa 2023 Türk Dünyası Kültür Başkenti Olacak.....54

Türkiye ve Azerbaycan Liderleri Çankaya Köşkünde Buluştu.....56

Diplomasinin Yeni Zirvesi: Antalya Diplomasi Forumu.....58

Diaspora Komitesi Yurt Dışı Faaliyetleri.....62

#TarihteBugün (Mart-Nisan)

2 Mart 1949



Nuri Paşa'nın (Killigil) Vefatı

5 Mart



Beden Eğitimi ve Spor Günü

6 Mart 1955



Mehmet Emin Resulzade'nin Vefatı

2 Mart 1949 | 6 Mart | 6 Mart 1955 | 8 Mart | 18 Mart | 21 Mart

8 Mart



Dünya Kadınlar Günü

18 Mart



Çanakkale Zaferi ve Şehitleri Günü

21 Mart



Nevruz Bayramı

AZERBAYCAN

31 Mart



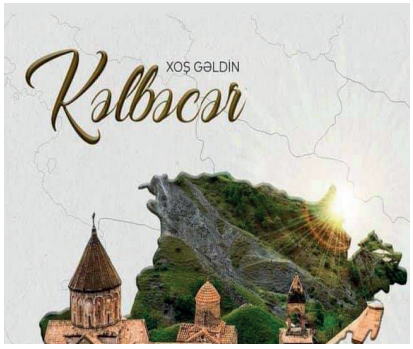
Azerbaycanlıların Soykırım Günü

1 Nisan 2016



Aprel Dövüşlerinin Başlangıcı

2 Nisan 1993



Azerbaycan'ın Kelbecer Bölgesi'nin Ermeniler Tarafından İşgali

31 Mart | 1 Nisan 2016 | 2 Nisan 1993 | 8 Nisan 1992 | 10 Nisan | 23 Nisan 1920

8 Nisan 1992



Ağdaban Faciası

10 Nisan



İnşaatçılar Günü

23 Nisan 1920



Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Açılışı ve Çocuk Bayramı

CUMHURBAŞKANI İLHAM ALİYEV ŞUŞA ZAFER KURULTAYI'NDA TARİHİ BİR KONUŞMA YAPTI



Dünya Azerbaycanlılarının V. Kurultayı "Zafer Kurultayı" adıyla 22 Nisan 2022 tarihinde Şuşa'da yapıldı. Cumhurbaşkanı İlham Aliyev Şuşa'da düzenlenen V. Dünya Azerbaycanlıları Kurultayı'na hitap etti.

Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in Zafer Kurultayı Konuşması:

Kurultayın değerli katılımcıları, sizleri içtenlikle selamlıyorum, Şuşa'ya Karabağ'a hoş geldiniz!

Öncelikle Vatan için can veren aziz Şehitlerimizin anısına bir dakikalık saygı duruşunda bulunmanızı rica ediyorum.

Allah rahmet eylesin!

Biz savaş meydanında şehitlerimizin kanını aldık, savaş meydanında düşmandan intikamımızı aldık. Bu onların yakınları için, akrabaları için ve tüm Azerbaycan halkı için büyük bir teselli kaynağı oldu. Şehitlerimizin kanları yerde kalmadı.

Bugün Özgür Karabağ ve Özgür Şuşa'da Dünya Azerbaycanlıları Kurultayı'nı yapıyoruz. Bu Kurultayın adı Zafer Kurultayı'dır ve bu doğaldır. Çünkü tarihi Zafer'den sonra ilk kez dünyanın dört bir yanındaki Azerbaycanlılar toplanıyor, Kurultayı yapıyorlar ve genel olarak Zafer adı halkımıza çok yakışıyor. Buraya Zafer Yolu'ndan geldiniz, Kurultayın adı Zafer Kurultayı'dır. Şu anda başta kurtarılmış alanlar olmak üzere ülkenin farklı yerlerinde Zafer Müzeleri inşa ediliyor.



Bundan sonra Azerbaycan halkı sonsuza kadar muzaffer bir halk olarak yaşayacak, bundan sonra bizim devletimiz galip bir devlet olarak yaşayacaktır. Bu hepimiz için, Azerbaycan'da yaşayanlar için, Azerbaycan vatandaşları için, yurt dışında yaşayan Azerbaycanlılar için büyük bir mutluluktur. Bu tarihi misyonu gerçekleştiren kahraman evlatlarımız, tarihe, halka ve Vatan'a eşsiz hizmetler sunmuştur. Bağımsızlık döneminde yetişen gençler, vatanseverlik ruhuyla yetişen gençler bu tarihi olayı, bu tarihi müjdeyi Azerbaycan halkına bahşetmişlerdir.

Buraya geldiğimde 2001 yılında yapılan ilk kurultayı hatırladım. Bildiğiniz gibi ilk kurultay 2001 yılında büyük lider Haydar Aliyev'in girişimiyle yapıldı. Ulu Önder, derin içerikli konuşmasında elbette Karabağ sorununa ilişkin görüşlerini de dile getirerek, Azerbaycan'ın toprak bütünlüğünü yeniden tesis edeceğini, işgal altındaki toprakların işgalden kurtarılacağını ve Azerbaycan halkının ata topraklarına döneceğini söyledi. Biz Ulu Önder'in takipçileri olarak bu sözleri gerçeğe dönüştürdük ve V. Kurultayın hazırlıklarının başında bana haber verildi ve bu kurultayın Şuşa'da yapılması gerektiğini söyledim. Eminim ki Kurultaya katılanlar da buna çok olumlu yaklaştılar ve Kadim Şuşa'ya, bizim medeniyetimizin başkenti olan Şuşaya büyük bir memnuniyet ve heyecanla geldiler. Şuşa da öz doğma yakınlarını bakın böylesine güneşli bir havayla karşılıyor. Bu da buranın bizim tarihi topraklarımız olduğunu bir kez daha gösteriyor. Doğa ve güneş bile bizimle dayanışma içindedir.

Karabağ sorununu çözmek, Cumhurbaşkanı olarak benim için önemli bir görevdi. Seçildiğim ilk günden bu güne kadar bu konunun çözümü ve çatışma sonrası dönemin Azerbaycan lehine geliştirilmesi benim için büyük bir görevdir ve tüm güçler seferber edilmiştir. Hepimiz hem Azerbaycan'da yaşayan Azerbaycan vatandaşları, hem de dünyanın dört bir yanındaki Azerbaycanlılar tek bir noktaya vuruyorduk ve bir hedefe ulaşmaya çalışıyorduk. Ben diyordum ki, biz her birimiz bu mukaddes günü yakınlaştırmalıyız. Biz öz emeğimizle, kendi işimizle herkes kendi yerinde ve topraklarımızın işgalden kurtarılmasından daha önemli ve daha yüce bir görev olmadığını söyledim. Bu nedenle ordu hızlı bir şekilde inşa edildi, bu nedenle Azerbaycan modern bir orduya sahipti, genç nesil vatanseverlik, düşman nefreti, Anavatan'a bağlılık ruhuyla yetiştirildi, bu nedenle ekonomik reformlar yapıldı.

Ben defalarca, Birinci Kurultay'dan sonra düzenlenen Dünya Azerbaycanlılarının Kurultaylarında bu işgalle asla barışmayacağımızı, ne pahasına olursa olsun ata topraklarımızı işgalden kurtaracağımızı söyledim. Ama bu sorunun savaş yoluyla değil, barışçıl yollarla çözülmesini gerçekten istiyordum. Çünkü bu sorunun barışçıl bir şekilde çözülebileceğini düşündüm. Uluslararası hukukun norm ve ilkeleri ülkemizin konumunu destekledi. Dünyanın önde gelen uluslararası kuruluşları, Azerbaycan'ın durumunu destekleyen ve adalete dayalı kararlar aldılar.



Ermenistan'ın saldırganlık politikası artık dünyadaki hiç kimse için bir sır değildi. Aynı zamanda, Azerbaycan ve Ermenistan arasındaki güç dengesi bizim lehimize ciddi bir şekilde değiştikten sonra, Ermeni liderliğinin sonunda bizimle rekabet edecek hiçbir kaynakları olmadığını siyasi, ekonomik veya insan kaynakları olmadığını anlayacaklarını düşündüm.

Ermenistan'ın 21. yüzyılda komşu devletin topraklarının büyük bir bölümünü işgal etmenin imkansız olduğunu sonunda anlayacağını düşündüm. Ne yazık ki, Ermeni liderliği, uluslararası toplum ve uluslararası kuruluşlar aynı fikirde değildi ve neredeyse 30 yıl süren uzun müzakereler, sadece bu işgali sürdürmeyi, Ermenistan'ın saldırganlık politikasını örtbas etmeyi ve bizi bu acı durumla uzlaştırmayı amaçlıyordu... Elbette biz buna hiçbir zaman rıza gösteremezdik ve savaş meydanındaki irademiz, kararlılığımız ve kahramanlığımız bunu bir kez daha gösterdi. Biz sadece Ermenistan ile savaş halinde değiliz. Biz sadece dünya Ermenileriyle savaşmadık, Ermenistan'ın hamileriyle de savaştık ve bu savaşı kazandık. Dolayısıyla bu zaferin tarihi önemi daha da büyüktür. Ölmeye hazır olduğumuzu kanıtladık, ölüm var, geri dönüş yok dedik. İstiklal döneminde vatanseverlik ruhuyla yetişmiş gençlerimiz ölümüne gittiler ve Vatan için Şehit oldular.

İkinci Karabağ Savaşı'nda Şehit olanların büyük çoğunluğu genç neslin üyeleriydi. Hiçbiri Karabağ'a gitmemişti, bu toprakları hiç görmemişlerdi ama yüreklerinde yaşayan milli ruh, adalet ve vatan sevgisi onları vatan için can vermeye götürdü. 21. yüzyılda savaşın nasıl yapıldığını, onurlu bir şekilde savaşmanın, modern yöntemlerle savaşmanın nasıl yapıldığını tüm dünyaya kanıtladık ve sadece 44 gün içinde Ermeni ordusu tamamen yok edildi. Ermenistan'ın tahrip edilen silah, teçhizatı ile savaş ganimeti olarak ele geçirilen silahların maliyeti en az 4-5 milyar dolar civarındadır. Ermenistan gibi fakir ülkenin bu parayı nereden bulduğu başka bir konu. Ama artık neredeyse Ermeni ordusu diye bir şey kalmamıştır. Savaş sırasında Ermeni ordusunda toplu firarlar oldu ve onların kendi itiraflarına göre Ermeni ordusunda 10.000 asker firar etmişti. Azerbaycan Ordusunda ise tek bir firari olmadı. Bu, halkımızın büyüklüğü, halkımızın zafere olan güveni, halkın ve hükümetin birliği ve tüm dünyadaki Azerbaycanlıların birliğidir. Biliyorum ki siz ve yurt dışında yaşayan milyonlarca Azerbaycanlı, kendi ülkenizdeki savaşın gidişatını yakından takip ettiniz ve aynı zamanda konuşmalarınızda, yorumlarınızda, sosyal ağlarınızda ve diğer imkanlarınızda Azerbaycan'ın gerçek sesini hem yaşadığınız ülkenin kamuoyuna ve hem de tüm dünyaya aktardınız. Buna bugün de hala ihtiyaç duyulmaktadır. Çünkü savaş bitmiş olsa da bize yönelik toprak iddiaları henüz bitmedi. Ancak eminim ki bu da bir gün bitecek.

Savaş sonrası dönemde ortaya koyduğumuz çabalarımız ve müteakip çabalarımız sonucunda Ermenistan'ın ve dünya Ermenilerinin Azerbaycan'a karşı toprak iddialarını ortadan kaldıracağımızdan eminim. Ama bugün hala bu iddialar var ve buna hazır olmalıyız. Savaş sırasında sadece 44 günde 300'den fazla kasaba ve köyü savaş alanında kurtardık.



Bu nedenle Ermenistan, 10 (9-10) Kasım gecesi kapitülasyon kararını imzalamak zorunda kaldı. 8 Kasım'da Şuşa'yı kurtardıktan sonra, Ermeni liderliği sonunda savaşı sürdürmenin onlara daha pahalıya mal olacağını anladı. Ancak, savaşın ilk günlerinde sözlerime uysalardı ve bize işgal edilen topraklardan çekilme tarih ve programını verselerdi, savaş daha erken durabilirdi. Savaş sırasında defalarca Azerbaycan halkına seslendim ve Ermeni liderliğinin topraklarımızı terk etmesi için bize tarih vermesi gerektiğini ve o anda savaşı durdurmaya hazır olduğumuzu söyledim. Böyle de oldu, ama buna mecbur kaldılar. Kırk dört gün içinde tamamen yıkılan Ermeni ordusu ve Ermeni devleti adeta çöküşün eşiğine geldi. 10 Kasım'da bir kapitülasyon anlaşmasını imzaladılar ve biz de Ağdam, Kelbecer ve Laçın şehirlerine tek kurşun atmadan geri aldık. Böylece savaşı askeri-politik yollarla çözdük. Yine tek başına, arabulucu olmadan.

Arabuluculara gelince, ne yazık ki Ermenistan'daki üst düzey yetkililer hala Minsk Grubu hakkında konuşuyor. Bence bu işe yaramaz, anlamsız bir durumdur. Minsk Grubu 2019'da fiiliyatta felç oldu. Sorunu 1992'de ele almakla görevlendirilen grup, neredeyse hiçbir sonuç elde edemedi. Şimdi, bu grubun tarihine ve eylemlerine, önerilerine baktığımızda, bu grubun sorunu çözmek için yaratılmadığını bir kez daha görüyoruz. O zamanlar biz biraz safmışız. Bu grup sorunu çözmek için değil, işgali sürdürmek için kurulmuş. Minsk Grubu eşbaşkanlarında Ermeni lobi grupları çok etkili. Bu nedenle bu Minsk Grubu'ndan 28 yıldır hiçbir sonuç alınamadı.

2019 yılında grubun faaliyetleri neredeyse durdu. Bunun nedeni, Ermenistan'ın yeni liderliğinin çok tuhaf davranışıydı. Çünkü 2018'de Ermenistan'ın yeni liderliği iktidara geldiğinde hem Minsk Grubu'nda hem de açıkça söylemeliyim ki, artık suçlu cunta rejiminin devrildiğine ve yeni nesil politikacıların iktidara geleceğine dair umutlarımız vardı. Azerbaycan ile mücadele etmek veya savaşmak imkanları olmadığını anlayacaklardı. Yaklaşık bir yıl süren aktif müzakereler bu fikri güçlendirdi. Ancak 2019'da Ermeni liderliği tamamen farklı bir pozisyon almaya başladı. Ermeni liderliğinin dile getirdiği saçmalık, müzakere sürecini adeta noktaladı. "Karabağ Ermenistan'dır ve NOKTA" dedikleri an müzakere süreci sona erdi ve bu açıklamanın ardından benimle görüşen Minsk Grubu oldukça belirsiz bir durumdaydı. Çünkü bu açıklamadan sonra herhangi bir görüşme yapmak mümkün değildi. Çünkü görüşmelerin özü işgal altındaki toprakları kurtarmaktı.

Aslında, Minsk Grubu o zamandan beri görüntü vermek adına bile olsa herhangi bir adım atamadı. Ancak Ermeni liderliği daha da ileri gitti. Ondan sonra bize karşı açık tehditler dile getirildi. Yeni topraklar için yeni bir savaşla tehdit edildik. Ama yine de uluslararası toplum sessizdi. Bu açık bir tehditti. İşgalci gücün işgal ettiği devlete yönelik bir başka tehditti. Yani başka bir işgalle tehdit edildik. Ancak ne BM, ne AGİT, ne diğer örgütler ne de Minsk Grubu açıklama yapmadı. Elbette bundan ilham alan saldırgan daha da azgın hale geldi ve aslında Ermenistan'ın onlarca yıldır icat ettiği mitolojiye inanmaya başladı. Biz bu mitolojiyi yerle bir ettik, düşmanı yurdumuzdan 44 günde kovduk, Ermenistan önümüze diz çöktü, başını eğdi, kapütilasyon aktını imzalamak zorunda kaldı, yardım istedi ve bugün de aynı durumdadır. Bugün bile çalmadığı kapı kalmadı, çünkü Azerbaycan bizi tehdit ediyor, Azerbaycan bizi burada boğmak istiyor. Biz görevimizi yerine getirdik. Başka devletlerin topraklarında gözümüz yok, hiç olmadı. Ama biz toprağımızı kimseye vermeyiz ve İkinci Karabağ Savaşı bunu bir kez daha kanıtladı.

Çatışmayı bitiren Azerbaycan askeridir, kahraman Azerbaycan askeridir. Savaşın son perdesi burada Şuşa'da gerçekleşti. Kahraman asker ve subaylarımız sarp kayalıkları tırmanarak burada tank ve toplarla donanmış Ermeni ordusunu süngü savaşında yerle bir ettiler. Şuşa Zaferi'nden sonra aslında Ermenistan buna direniş denilebilirse sadece bir gün direniş göstermeye çalışmış ve 9 Kasım'da kapitülasyon aktını imzalamaya hazır olduğunu belirtmiştir.

Savaşta onurlu bir şekilde savaştık ve savaş sonrası dönemde de onurlu davranıyoruz. Çatışma sonrası dönemin sonuçları hakkında şimdiden konuşabiliriz. Çünkü bir kez daha söylemek istiyorum ki, 44 günde elde ettiğimiz zafer birçokları için beklenmedikti. Askeri uzmanlar, politikacılar, bu konuyla ilgilenen çeşitli kuruluşların temsilcileri bize her zaman Azerbaycan'ın bu savaşı kazanamayacağını söylediler. Çünkü bu 30 yılda Ermenistan işgal altındaki topraklarda tahkimat ve savunma hatları inşa etti. Aynı zamanda Karabağ'ın doğal rölyefi öyle ki toprakları özgürleştirmek zor olacak. Birçok kayıp olacak, ancak sonuç olarak tüm bu varsayımların hepsi çöktü.

Azerbaycan halkının kararlılığını, Azerbaycan askerinin gücünü, vatan sevgisini görmezden geldiler. Evet, bazı yerlerde beş, bazı yerlerde altı savunma hattı yapıldığı, tahkimat yapıldığı, dikenli tel, demir parçaları vb. doğrudur. Bölgenin coğrafyası bizim için çok elverişsizdi. Bütün bunlara rağmen, en az kayıpla, Ermeni ordusundan iki üç kat daha az kayıpla tarihi görevimizi yerine getirdik ve burada, tarihi şehrimizde son noktayı koyduk.

Bugün Şuşa'ya gelen herkes, her bir Azerbaycanlı, Şuşa'nın bir Azerbaycan şehri olduğunu görüyoruz. Öyle olmasaydı Şuşa bu kadar yıkık durumda olmazdı. Siz, şimdi buraya gelen misafirler, savaştan bir buçuk yıl sonra geliyorsunuz. Savaştan hemen sonra gelseydiniz durumu görürdünüz. Halen de bakımsız durumdadır. Ancak Şuşa restore ediliyor, Şuşa ihya ediliyor ve Şuşa'nın ihyası ile ilgili çalışmalar çok büyüktür ve bu konuda size bilgi verilecektir.

Bu şehir Ermenilerin olsaydı Şuşa bu kadar bakımsız ve dağılmış halde olur muydu? Burada toplam 1.800 kişi yaşıyordu. Aslında, bunların da yüzde 90'ı askerler ve onların aile üyeleriydi. Burada ayakta kalan tek bir tarihi yapı kalmamıştır. Ermeniler de 17 pınardan 17'sini de kuruttular, camilerimize hakaret ettiler, yıktılar, saraylarımızı yıktılar. Yani, burada tek bir yeni bina inşa edilmedi. Doğal kaynaklarımızı sömürdüler ve sadece Şuşa değil, diğer tüm şehirler aynı durumda. Yabancı uzmanlar ve gazeteciler tamamen yıkılan Ağdam'ı Hiroşima'ya benzetiyorlar. Evet, Hiroşima atom bombası ile yok edildi. Ağdam ve diğer şehirler Ermeni vandalizmi sonucunda yerle bir edildi. Birinci Karabağ Savaşı'nın sona ermesinden bu yana geçen 30 yılda, uluslararası kuruluşlara göre binalar yıkıldı, taşındı ve satıldı. Mezarları kazdılar ve ölülerin altın dişlerini çıkardılar. Yani Ermenistan ve Ermeni halkı bu vahşet nedeniyle dünya çapında küçük düşmüştür. Bu nedenle, kurtarılmış topraklara gelen her ziyaretçi Ermeni vahşetini görür ve görmelidir.

Görülmelidir ki, biz sadece işgalciyi değil, Nazileri de yok ettik. Birinci Karabağ Savaşı'nda, İkinci Karabağ Savaşı'nda, iki savaş arasındaki dönemde tüm eylemleri faşistti. Savaş zamanında bizim barışçıl şehirlerimizi balistik füzelerle vurmak, sivil insanları yok etmek faşizm değil de nedir?

Toçka-U, SCUD ve İskender-M füzeleri Şuşa'yı vurdu. Karlar eridikten sonra şehrin merkezindeki Şuşa'da İskender-M füzesinin kalıntıları bulundu ve Ermenistan'ın yasaklanmış ve kendilerinde olmayan bu ölümcül silahı kullandığını bir kez daha kanıtladık. Buna inanmayanlar gelip Askeri Ganimetler Parkı'ndaki İskender-M füzesinin kalıntılarını görebilirler.

Biz faşizmi yok ettik. Güney Kafkasya'yı faşizmden kurtardık. Ancak hala faşizmin tezahürleri var, Ermenistan'da bazı çevreler ve dünya Ermenileri, yurt dışında yaşayan Ermeniler hala bizi tehdit etmeye çalışıyorlar. Ancak İkinci Karabağ Savaşı'nın tarihi onlar tarafından unutulmamalı. Gücümüzü artırdık. Bir buçuk yıl boyunca ordu inşası alanında birçok çalışma yapıldı. Bu eserlerin bir kısmı kamuoyuna sunuldu, bir kısmı da elbette kamuoyu ile paylaşılmadı. Ama herkes bilsin ki bugün Azerbaycan Ordusu her görevi yerine getirebilir. Hem muharebe kabiliyeti ve milli ruh, hem de moral, silah, teçhizat, yeni muharebe birimlerinin yaratılması tüm bu hazırlıkları tam olarak Ermeni faşizminin tezahürleri olduğu için yapıyoruz bir daha olursa, Ermeni faşizmini ezmeye hazır olmalıyız. Ermenistan bunu biliyor, iyi anlıyor ve asla unutmamalıdır.

Bundan sonra sadece güçleneceğiz ve savaş sonrası dönem bunu bir kez daha göstermiştir. Gerek toprakların restorasyonu gerekse uluslararası düzeyde attığımız adımlar gücümüzü gösterdi. Çünkü savaş sonrası dönem çok hassas bir dönem ve bir buçuk yıl sonra bu zorlu sınavı onurla geçtiğimizi tam bir güvenle söyleyebiliriz. Önde gelen uluslararası örgütler, savaş sonrasının gerçeklerini kabul ettiler. BM, Şuşa'da uluslararası bir etkinlik düzenledi. Avrupa Birliği şu anda Azerbaycan ile Ermenistan arasındaki normalleşme sürecinde çok aktif. Minsk Grubu'nu çok iyi anlayan AGİT artık yok. Birkaç ay önce, hatta Rusya-Ukrayna savaşından önce, Minsk Grubu'nun ne yapacağını sorduğum doğrudur. 2022'nin 30. kuruluş yıl dönümü olduğunu söyledim. Yıldönümünü kutlayacaklar ve sonra emekli olacaklar. Ancak Rusya-Ukrayna savaşının başlamasından sonra herhangi bir yıl dönümünü kutlama fırsatı bulamadılar.

Diğer uluslararası örgütler örneğin başkanlığını yürüttüğümüz Bağlantısızlar Hareketi, İslam İşbirliği Teşkilatı, önde gelen tüm uluslararası örgütler bizim

pozisyonumuzu desteklediler ve çatışma sonrası gerçekleri kabul ettiler.

Şimdi 3+3 formatındaki beş komşu ülke artık bir işbirliği formatı oluşturmuş durumda. Tüm komşu ülkeler çatışma sonrası gerçekleri kabul ettiler. Bu, büyük güçler tarafından bana gönderilen mektuplarda açıkça belirtilmiştir. Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, ABD Başkanı, İngiltere Başbakanı. Yani biz bu aşamayı çoktan geçtik ve bundan sonra Azerbaycan-Ermeni ilişkilerinin normalleşmesi konusu gündemdedir. Yine de



bu gündemi biz belirledik. Yaşanan tüm acı anlara, işgale, yapılan tüm vahşetlere rağmen bölgenin geleceği için buna ihtiyaç olduğuna inanıyoruz ve bir barış gündemi sunduk ve Ermenistan'dan herhangi bir yanıt gelmedi. Uluslararası kuruluşlar da buna çok az ilgi gösterdi. Bu nedenle biz kesin olarak beş özel ilkeden oluşan bir öneri ortaya koyduk ve Ermenistan bu beş ilkeyi kabul etti. Böylece Ermeni liderliği, Azerbaycan'ın toprak bütünlüğünü tanıdığını ve Azerbaycan üzerinde herhangi bir toprak iddiası bulunmadığını ve bundan sonra da olmayacağını resmen beyan etmiştir. Bunun çatışma sonrası dönem için önemli bir an olduğunu düşünüyorum ve bu beş ilke temelinde müzakere etmeyi amaçlıyoruz.

Şu anda iki ülkenin dışişleri bakanları, bakanlıkların çalışma grupları oluşturuyor ve yakın gelecekte somut görüşmelerin başlatılması ve görüşmelerin uzatılmaması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü beş ilkeye dayalı bir barış anlaşması imzalanacak. Böylece anlaşma metni bir an önce hazırlanıp imzalanabilir ve böylece Ermenistan ile Azerbaycan arasında diplomatik ilişkiler de dahil olmak üzere ilişkiler kurulabilir. Bu teklifi yapmakla bir kez daha iyi niyetimizi gösteriyoruz ve tekrar ediyorum, öngörü gösteriyoruz. Ermenistan'daki ara sıra başkaldıran rövanşist güçler, bunun Ermenistan için tek çıkış yolu ve belki de son şans olduğunu bilmelidir. Eğer kabul etmezlerse Ermenistan'ın toprak bütünlüğünü tanımayacağız, bunu resmen ilan edeceğiz. İkinci Karabağ Savaşı'nın sonuçları göz önüne alındığında, Ermeni tarafı bu adımın nelere yol açacağını iyi anlamalılar.

Ama yine, tüm bu olumlu noktalara rağmen, her birimiz Azerbaycan hükümeti, büyükelçilikler, diaspora örgütleri, tüm aktivistler yeni gerçekleri dünya kamuoyuna aktarmalıyız. Siz, yurt dışında yaşayan Azerbaycanlılar, bu alanda daha büyük imkanlara sahipsiniz. Son yıllarda gerek İkinci Karabağ Savaşı'nda gerekse ondan önceki dönemde diaspora teşkilatlarımız oldukça aktif hale geldi. Ermeni radikal grupları bizim yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızdan sayı olarak fazla olmalarını da kullanarak vatandaşlarımıza karşı fiziksel saldırılarda bile bulundular. Ancak buna rağmen Azerbaycanlılar hiçbir yerde geri adım atmadılar ve sözlerini de esirgemediler.

Yani, eğer mümkünse, yaşadığınız ülkelerin kamuoyuna, hem Azerbaycan gerçekleri, hem de çatışma sonrası dönem ve Azerbaycan tarihi hakkında bilgilendirmeler yapmak lazımdır. Bence bu çok önemli. Çünkü herhangi bir ihtilafın siyasi ve diğer yollarla çözümü için tarihsel faktörler her zaman çok önemlidir. Tarih göz önündedir. Derin tarihe gitmeye gerek yok. XIX yüzyılda imzalanan anlaşmalar hakkında uluslararası toplumu bilgilendirmek yeterlidir. Kürekçay, Gülistan, Türkmençay barış anlaşmaları. Bu anlaşmalarda Ermeni nüfusundan hiçbir şekilde bahsedilmiyor. Kürekçay anlaşması, adı geçen İbrahim Halil Han Şuşalı ve Karabağlı tarafından imzalandı. 19. yüzyılın bu tarihi olaylarından sonra Ermenilerin Karabağ'a kitlesel göçü başlamıştır. Bu bir sır değil ve dünya topluluğu ve uzmanlar bunu zaten biliyor ve genel kamuoyunun da bunu bilmesinde fayda var. Azerbaycan halkına karşı yapılan haksızlıklar hakkında uluslararası topluma bilgi vermeliyiz. XIX ve XX yüzyılın başlarında Ermenilerin Azerbaycan topraklarına yeniden yerleştirilmesi. Zengazur'un 1920 yılında Sovyet hükümeti tarafından Azerbaycan'dan koparılıp Ermenistan'a teslim edildiği de tarihi bir gerçektir. Azerbaycan Demokratik Cumhuriyeti'nin Erivan'ı bundan iki yıl önce Ermenistan'a bağışlaması belgelenmiş bir gerçektir. 1921'de Sovyet hükümeti bize karşı başka bir provokasyon hazırlıyordu.

Zengazur Kasım 1920'de elimizden alındı ve bir yıl sonra Kafkas Bürosu Karabağ'ı da bizden almak istedi. Ancak kabul edilmedi ve Dağlık Karabağ'ın Azerbaycan'ın bir parçası olarak kalmasına karar verildi. Bununla birlikte, bir buçuk yıl sonra, 7 Temmuz 1923'te Azerbaycan topraklarında Dağlık Karabağ Özerk Bölgesi'nde tamamen asılsız, suni bir kurum olarak yaratıldı.



Bunun hiçbir temeli yoktu. O zaman, bugünkü Ermenistan'da yaşayan Azerbaycanlıların sayısı, Karabağ'da yaşayan Ermenilerin muhtemelen iki katı kadardı. Ama nedense bu özerk bölge orada değil, burada yaratıldı. Onu yarattılar ve aynı zamanda Şuşa'yı Ermeni yapmak için kadim Azerbaycan Şuşa kentini de içine aldılar. Çünkü Şuşa tek bir kale olarak kaldı ve çok iyi biliyorsunuz ki Şuşa'ya giden bütün yollar Ermenilerin yaşadığı yerlerden geçiyor. Yani Şuşa'ya gelmek için Ermenilerin yaşadığı köylerden geçmek gerekiyordu. Şimdi biz zafere yolunu yaptık. Askerlerimiz ve subaylarımız o dağın, vadinin ve ormanın içinden ayaklarıyla zafere giden yolu açmışlardır. Şuşa'yı elimizden almak ve Ermenileştirmek için Şuşa'yı bu yapay özerk bölge içine dahil ettiler. Amaç provokasyondu. Ama ne kadar uğraşırlarsa uğraşsınlar alınmadı. Şuşa o dönemde milli ruhunu her zaman korumuş ve işgal sırasında Ermeniler Şuşa'yı Ermenileştiremediler.

Sonra 1940-1950 yıllarında Azerbaycanlıların Ermenistan'dan toplu olarak sürgün edilmesi, halkımız için büyük bir trajedi ve büyük bir haksızlıktı. Azerbaycanlılar, tarihi topraklarından Azerbaycan'ın Mil-Muğan bölgesine zorla göç ettirildi. İkinci Dünya Savaşı'nda 300.000 Azerbaycan evladının savaşa gitmesi ve geri dönmemesi Azerbaycan'a karşı yapılmış soykırımdı. İkinci Dünya Savaşı sırasında Sovyet Ordusu'nun yakıtının yüzde 90'ını Azerbaycan sağladı. Azerbaycan olmasaydı, Azerbaycan petrolü olmasaydı Sovyetler Birliği savaşı kazanamazdı ve Azerbaycan'ın İkinci Dünya Savaşı'na yaptığı o kadar katkılara rağmen savaştan sadece 3-4 yıl sonra halkımıza yapılan bu adaletsizlik nasıl bir ahlaka sığar?

Bu tarihtir. Bu tarihi bilmemiz gerekiyor. Bu tarihi bilmeden 1980-1990 tarihi eksik kalacaktır. 1980'lerin sonlarında başlayan ayrılıkçı eğilimler, Karabağ'ın büyük bölümünü Azerbaycan'dan fiilen kopardı. Sovyet döneminde yaptılar. Özel bir yönetim komitesi kuruldu ve Moskova'dan Ermeni yanlısı birisi buraya atandı. Bundan sonra yaşanan tarihsel süreçler de bilinmektedir. İki yüzyıl boyunca halkımız tüm bu acıları yaşadı ve sonunda söz sahibi oldu. Sonunda, düşmanın başını bir "demir yumruk" ile ezdi ve tarihi adaleti ve ulusal saygınlığı yeniden kazandı. Bu nedenle bu tarihi gerçeklerin diaspora örgütlerinin her zaman gündeminde olması çok önemlidir.

Elbette yurt dışında faaliyet gösteren diaspora örgütlerimizin Azerbaycan ile sürekli temas halinde olmaları, Devlet Komitesi ile temas halinde olmaları ve farklı ülkelerde faaliyet gösteren diaspora kuruluşları arasındaki koordinasyonun gelişmesi beni çok mutlu ediyor. Bu da çok önemlidir. Elbette hepimiz Azerbaycan'da yaşayan Azerbaycanlılar yurt dışında yaşayan Azerbaycanlıların tarihi anavatanlarına sıkı sıkıya bağlı olmasını istiyoruz. Her Azerbaycanlı, ailesiyle birlikte yılda en az bir kez Azerbaycan'a gelse, özellikle de kurtarılmış topraklara gitmek için harika olurdu. Bugün kurultay Şuşa'da yapıyoruz. Ancak kurtarılan alanlar 10.000 kilometrekareden fazla ve şu anda güzergahlar açılıyor ve havalimanları yapılıyor. Bu nedenle, varış ve ayrılış çok uygun olacaktır.

Tabii ki ikinci ve üçüncü nesil Azerbaycanlıların kendi kültürlerine bağlanmasını istiyoruz. Tabii ki, bu kolay bir iş değil. Burada öncelikle Azerbaycan dilini bilmeleri gerekir. Burada Azerbaycan dilini sadece ailelerde yaşatmak elbette mümkün ama yeterli değil. Bu nedenle Azerbaycan okullarının ve Pazar okullarının açılmasına her zaman yardımcı olmaya hazırız. Aslında, yapıyoruz. Belki de bunu daha organize bir şekilde yapmalıyız. Çünkü ana dil ana faktördür. Ana dil, tüm Azerbaycan vatandaşlarını birleştirir.



Yurt dışında yaşayan genç Azerbaycanlılarımız, İkinci Karabağ Savaşı'nın tarihini bilmeli ve bu gerçekleri arkadaşlarına iletmelidir. Kısacası yurt dışında yaşayan Azerbaycanlılar büyük bir güçtür. Faaliyetleri ülkemiz için çok önemlidir. Faaliyetleri ve Azerbaycan gerçeklerini ortaya koymaları, Azerbaycan'ın çıkarlarının korunması elbette devletimizi güçlendirmektedir. Azerbaycan devleti olarak faaliyetlerimizde her zaman yurt dışında yaşayan Azerbaycanlıların hayatlarıyla ilgileniyoruz, temaslarda bulunuyoruz. Bu, devletler arası ilişkilerde önemli bir faktördür. Meslektaşlarımla, Azerbaycanlıların yaşadığı ülkelerin liderleriyle her zaman bu konuya dikkat ediyorum.

Şuşa'da yapılan kurultayın tarihi önemi büyüktür. Bugün Azerbaycan yeni bir döneme girmiştir. Otuz yıldır işgal altındaki bir ülke olarak yaşıyoruz. Bizim için çok zordu. Başkan olarak benim için, her vatandaş için, sizin için yurt dışında yaşayan Azerbaycanlılar için. Bu yenilginin gerçek bir temeli olmadığını biliyorduk. Sadece 1990'ların başında Azerbaycan'da meydana gelen olaylar iktidar savaşı, vatana ihanet, kalleşlikler ve diğer kötülükler bu durumu yarattı. Bu galibiyeti hak ettiğimizi biliyorduk. Tekrar söylemek istiyorum, konuşmamın başında söyledim Cumhurbaşkanı olarak asıl görevim ülkemizi güçlendirmek ve toprak bütünlüğümüzü yeniden sağlamaktı. Senin için de çok zordu. Çünkü yaşadığınız ülkelerde Ermeni diaspora örgütleri var. Ermenilerle ister istemez iletişim kuruyorsunuz, tanışıyorsunuz ya da etkinliklerde birlikte oluyorsunuz. Bu dönemin sizin için çok zor olduğunu anlıyorum.

Ama bugün durum tamamen farklı. Bugün alnımız açık, bugün yüzümüz gülümsüyor, bugün başımız dik ve hep böyle olacak. Bundan böyle Azerbaycan halkının sonsuza kadar galip bir halk olarak, Azerbaycan devletinin de sonsuza kadar galip bir devlet olarak yaşayacağına inancım tamdır. Biz kendi toprağımızdayız, bu topraklarda dimdik ayaktayız ve bizi bu topraklardan kimse ayıramayacak.

Çok yaşa Şuşa!
Yaşasın Karabağ!
Hep birlikte: Karabağ Azerbaycan'dır!
Teşekkür ederim.

AZERBAYCAN CUMHURİYETİ DEVLET DİASPORA KOMİTESİ BAŞKANI FUAD MURADOV DÜNYA AZERBAYCANLILARI ZAFER KURULTAYI'NA HİTAP ETTİ



Değerli Kurultay Katılımcıları!

Dünya Azerbaycanlılarının Kurultay Meclisinde tarihi zaferimizin kutlandığı Şuşa'da her birinizi candan selamlıyorum!

Bugünkü konuşmama Muzaffer Başkomutanımız İlham Aliyev'in Büyük Vatan Savaşı'nın zaferi olarak kabul edilen Şuşa'nın kurtuluşu vesilesiyle, Azerbaycan halkına hitaben yaptığı konuşmayla başlamak istiyorum: "Şuşa'yı düşman işgalinden kurtardık. Bu büyük bir zaferdir! Bugün, şehitlerimizin ve ulu önderimizin ruhları şaddır! Gözün aydın olsun Azerbaycan! Gözleriniz aydın olsun Dünya Azerbaycanlıları! "

Sevgili yurttaşlar! Bugün, devletimizin ve ülkemizin liderliğinin Dünya Azerbaycanlılarına gösterdiği ilgi ve özeni ifade eden Zafer Kurultayı'nın Şuşa'da yapılması, milli dayanışmamızın, halkımızın gücünün ve milletimizin gücünün göstergesi olarak Azerbaycan diasporası için önemli bir tarihi olaydır. Şuşa'da V. Kurultayı'ın yapılmasının Sayın Cumhurbaşkanımızın olduğunu gururla vurgulamak isterim. Bizlere bu gururu yaşatan muzaffer Başkomutanımıza, şanlı Azerbaycan ordusuna, kahraman şehitlerimize ve gazilerimize bir kez daha Dünya Azerbaycanlıları adına şükranlarımızı sunuyoruz.

Temeli Umum Milli Lider Haydar Aliyev tarafından kurulan ve Cumhurbaşkanı İlham Aliyev tarafından başarıyla sürdürülen Dünya Azerbaycanlıları Kurultayı, şimdiden bir gelenek haline geldi. Umum Milli Liderimizin herkesin dilinde olan "Ben Azerbaycanlı olmaktan gurur duyuyorum!" sözü ile tarihe geçen Birinci Kurultay'da, Azerbaycan toplulukları ile tarihi vatan arasında ilişkilerin kurulması ve güçlendirilmesi, yurt dışında yaşayan hemşehrilerimizin teşkilatlandırılması ve diasporanın kurulması alanındaki ana görevler belirlenmiş ve Azerbaycan diasporası politikası bu konuda temel oluşturulmuştur. Dünyanın neresinde yaşarsa yaşasın tüm Azerbaycanlılar, ülkemizin savunması ve gelişmesi için Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in etrafında kenetlenmiştir. Bugün burada V. Kurultay'da, Kanada'dan Avustralya'ya, Japonya'dan Şili'ye, İzlanda'dan Nijerya'ya 65 ülkeden 400 delege katılmaktadır.

Azerbaycan Diasporasına Devlet Desteği

Kurultayın Değerli Katılımcıları, Anavatan'a Hoş Geldiniz!

Aziz Meslektaşlarım!

Dünya Azerbaycanlıları'nın IV. Kurultayı'ndan bu yana geçen süre içinde Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Diaspora Komitesi'nin faaliyetleri tek bir program dahilinde yürütülmüştür. Bu dönemde, Cumhurbaşkanımızın IV. Dünya Azerbaycanlıları Kurultayı'ndaki tavsiyeleri ve talimatları, faaliyetimizin ana hattını oluşturmuştur. Bu kriterler dikkate alınarak Azerbaycan diaspora kuruluşlarının girişimleri ve önerileri dikkate alınarak 2019-2023 Stratejik Yol Haritası hazırlanmıştır. Devlet Komitesi, Dünya Azerbaycanlılarının Azerbaycanlılık ideolojisi etrafında faaliyetlerini koordine eder, diaspora hareketini güçlendirir, ulusal ve kültürel mirası teşvik eder, Ermenistan'ın 30 yıldır işgal ettiği topraklar hakkındaki gerçekleri dünya toplumuna iletir, Yurt dışında yaşayan Azerbaycanlıların örgütlenmesi, topluma entegrasyonu ve diğer alanlarda sürekli olarak çalıştı. Birliğin sağlanması için diaspora örgütleri arasındaki ilişkiler yoğunlaştırıldı ve güçlendirildi.

Geçtiğimiz dönemde Devlet Komitesi'nin amaç ve hedefleri doğrultusunda farklı ülkelerde faaliyet gösteren diaspora örgütleri tarafından önemli tedbirler alınmıştır. Bu etkinlikler Devlet Komitesi ve yerel diaspora örgütleri tarafından organize edildi ve desteklendi. Her durumda, büyük ölçekli ve üst düzey etkinlikler düzenlemeye, yurttaşlarımızı yurt dışında organize etmeye ve gençleri diaspora faaliyetlerine dahil etmeye özel önem verildi.

Devletin Diaspora politikasına gösterdiği dikkat ve özenin açık bir örneği olarak Azerbaycan Diaspora Destek Fonu, Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in 5 Temmuz 2018 tarihli kararıyla kurulmuştur. Azerbaycan Diaspora Destekleme Fonu yıllar içinde 200'e yakın diaspora kuruluşunun belgelerinin bu ülkelerin mevzuatlarına uygun olarak derlenmesine ve tescil edilmesine destek vermiş ve 100'den fazla projeye fon sağlamıştır.

2020 yılında Bakanlar Kurulu, "Yurt dışında yaşayan düşük gelirli Azerbaycanlılara sosyal yardım sağlanmasına ilişkin kuralları" onayladı. Komite ile kolayca iletişim kurulabilmesi için modern bilgi teknolojileri uygulanmış ve kurum "e-Devlet" portalına entegre edilmiştir.



Yurttaşlar ve diaspora örgütleri için yasal çerçeveyi iyileştirmek için, "Vatandaşlar ve diaspora örgütleri hakkında" yeni bir yasa taslağı geliştirilmekte ve şu anda diğer devlet kurumlarıyla danışmalar yürütülmektedir.

Yurt dışında yaşayan Azerbaycanlıların milli ve medeni haklarının korunmasına, sosyo-ekonomik, sosyo-politik, kültürel ve manevi sorunlarının araştırılmasına ve çözülmesine yönelik tedbirlerin uygulanması için Azerbaycan Cumhuriyeti devlet kurumları aracılığıyla yabancı devletlerin ilgili kurumlarına önerilerde bulunulmuştur. Azerbaycan diaspora kuruluşları, Azerbaycanlıların farklı ülkelerde yüksek mevkilere gelebilmeleri ve yaşadıkları ülkelerin sosyal, siyasi ve ekonomik hayatında daha aktif rol oynayabilmeleri için ilgili mevzuata destek vermişlerdir. Bazı ülkelerde Azerbaycan toplumu, belediye başkanlarına, belediyelere, diğer yerel seçilmiş organlara ve parlamentolara aday gösterilen yurttaşlarımıza yardımını esirgemedi.

Türkiye Cumhuriyeti'nde herhangi bir belgesi olmayan yurttaşlarımızın sayısının netleştirilmesi ve kendilerine kimlik belgelerinin verilmesi amacıyla bir çalışma grubu oluşturulmuş ve bunların elektronik kayıt için ilgili kurumlarla birlikte özel bir sistem geliştirilmiştir.

Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı, yurt dışında yaşayan cumhuriyetin mirasçılarına "Azerbaycan Demokratik Cumhuriyeti'nin 100. yıl dönümü" madalyası verdi.

Azerbaycan Cumhuriyeti "Diaspora Faaliyetlerine Hizmet Madalyası" yurt dışında yaşayan hemşehrilerimizi diaspora faaliyetlerine katılmaya teşvik etmek ve ayrıca Azerbaycan hakkındaki gerçekleri yurt dışına yaymak ve tarihimizi tanıtmak için çok çalışan Azerbaycanlıları ödüllendirmek amacıyla kurulmuştur.

Diaspora gençliğinin etkinliğini artırmak, ulusal kimliği korumak ve liderlik potansiyelini geliştirmek için Azerbaycan Demokratik Cumhuriyeti'nin 100. yıl dönümü vesilesiyle Şeki'de I. Yaz Kampı, Nesimi'nin 650. yıl dönümü vesilesiyle Şamahı'da II. Yaz Kampı, Brüksel'de Diaspora Gençlik Kış Okulu, Almanya'da Azerbaycanlı Hekimlerin I. Formu organize edilmiştir. "Diaspora Gönüllüleri", "Liderlik Gelişimi", "Diaspora Gençlik 1+1", "Beyin Kazanımı" programı, "Azerbaycan Diaspora Kadın Ağı", "Farklı olsak da birlikte güçlüyüz" ve "e-Akademi" projeleri hayata geçirilmektedir. Azerbaycan Diaspora Gençlik Ağı oluşturulmuştur.

Diaspora Faaliyetleri Yeni Gelişim Aşamasında

Stratejik Yol Haritasında belirlenen ana hedef, Azerbaycan diasporasının birliğini sağlamak, ortak çıkarları ön planda tutmak ve sistematik çalışmalar düzenlemekti. Büyükelçilikler ve konsolosluklarla ortak faaliyetlere özen gösterildi. Ortak fikirler ve çıkarlar için devlet-diaspora işbirliğinin geliştirilmesi, ortak bir amaç için güçlerin birleştirilmesi için, özellikle kriz durumlarında, esnek bir plan hazırlanmıştır. Bu, hem koronavirüs pandemisi hem de Büyük Vatan Savaşı sırasında sistematik olarak yapıldı.

Bu yöndeki etkin çalışma, Azerbaycanlıların Koordinasyon Kurullarının kurulması ve Azerbaycan Evlerinin açılması olmuştur. Halihazırda 31 ülkeyi kapsayan ve 130 diaspora örgütünü birleştiren 14 Koordinasyon Konseyi'nin hedefi, yerel ve bölgesel faaliyetleri güçlendirmek ve uluslararası kuruluşlarla gözlemci statüsü kazanmaktır. 12 ülkede faaliyet gösteren 18 Azerbaycan Evi, yurt dışında bir sosyo-kültürel alan rolü oynamakta, maddi ve manevi değerlerimizi milli özelliğimiz olarak tanıtmaktadır. Azerbaycan Evleri "Ocak" oldu. COVID-19 pandemisi nedeniyle sınırların kapatılması ve Ukrayna'da yaşanan olaylar nedeniyle tahliye edilen hemşehrilerimiz Azerbaycan Evlerine yöneldi.

Uluslararası Alanda İşbirliği ve Perspektifler

Devlet Diaspora Komitesi, uluslararası ilişkilerin geliştirilmesine ve yabancı deneyimlerin incelenmesine özel önem verdi. Bu kapsamda Türk Devletleri Teşkilatı'nın ilgili kurumları ile işbirliği derinleştirilmiş, birçok belge imzalanmış ve çok sayıda etkinlik gerçekleştirilmiştir. Bakü'de Türk Devletleri Teşkilatı'nın sorumlu bakanlıkları ve kurumları arasında değişim programı açıldı. Ayrıca Berlin ve New York'ta Türkçe konuşan diasporaların kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik bir eğitim programı düzenlendi.

Türkiye, Romanya, Macaristan, İsrail, Kazakistan, İsviçre, Meksika ve Özbekistan'ın diaspora konularından sorumlu organları ile görüşmeler yapılmış, deneyim alışverişinde bulunulmuş ve çok sayıda Mutabakat Zaptı imzalanmıştır.

Komite heyeti geçtiğimiz günlerde Bursa'da Türk Devletleri Teşkilatı II. Diaspora Forumu'na katıldı. Azerbaycan ilk kez bu yıl Dublin'de düzenlenen Küresel Diaspora Forumu'nda temsil edildi.

Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti arasında 15 Haziran 2021 tarihinde imzalanan Şuşa Müttefiklik Bildirgesi uyarınca, iki ülkenin diaspora politikasını hayata geçiren kurumları ile yurt dışındaki Azerbaycan ve Türk diasporaları arasındaki karşılıklı işbirliği, destek ve dayanışmanın güçlendirilmesine özel önem verilmektedir. İnanıyoruz ki, yurt dışındaki Azerbaycan ve Türk diasporaları Şuşa Deklarasyonu'nun temel mantığına uygun olarak ortak sorunlar karşısında ortak adımlar atmak için çabalarını birleştireceklerdir. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanının Vatan Savaşı sırasında Ermenistan'ın Gence'de sivil hedeflere yönelik işlediği terör eylemine destek amacıyla Gence'yi ziyareti bunun açık bir kanıtıdır.

Ulusal Kimliğin ve Ana Dilin Korunması Sorunları

Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Birinci Yardımcısı, Haydar Aliyev Vakfı Başkanı Mehriban Aliyeva'nın girişimi ve desteğiyle, "Karabağ" hafta sonu yurt dışındaki Azerbaycan okullarının faaliyetleri genişletiliyor. Şu anda dünyanın birçok şehrinde yüzlerce Azerbaycanlı çocuk Karabağ Okulu'nda eğitim görüyor. Bunlar Ottawa, Nantes, Bern, Varşova, Stockholm ve Londra'dır. Yurt dışında yetişen genç Azerbaycan neslinin Anavatanla bağ kurması, milli ruh içinde yetişmesi, her şeyden önce Azerbaycan dilini bilmesi için pek çok proje hayata geçirilmektedir. Ayrıca okullara öğretim elemanı ve gerekli kaynaklar temin edilmektedir. Bunun yanı sıra yurt dışında yaşayan 6-10 yaş arası Azerbaycanlı çocuklar için çağdaş usullerle hazırlanmış "Azerbaycan Dili" derslikleri bastırılarak yurt dışındaki çocuklara dağıtılmıştır.

Komitenin Enformasyon ve Bilgilendirme Faaliyetleri

Komite'nin "İletişim Stratejisi" ve "Kriz İletişim Planı'na" uygun olarak, "Acil Telefon Hattı" dahil tüm iletişim araçları, internet kaynakları ve sosyal medya hesaplarını içeren geniş bir iletişim ağı oluşturulmuştur. Komite'nin internet sitesi üç dilde hazırlanmış, Ankara'da "Türkiye-Azerbaycan" Dergisi yayın hayatına başlamıştır, soydaşlarımız ve diaspora teşkilatları ile hızlı iletişimin kurulması içi infografik



"Diaspora Haritası" platformu, Yurt dışında yaşayan tanınmış Azerbaycanlıların biyagrafi bankasını, "Azerbaycan.li" web sitesini, akademik sahada çalışan Azerbaycanlılar için "elmidiaspora.az" web sitesini, "Diaspora TV" ve "Diaspora FM" internet sitelerini oluşturduk.

Yurt dışında yaşayan Azerbaycanlılar, kurdukları diaspora kuruluşları ve Azerbaycan'a dost diğer milletlerin diasporaları, Azerbaycan Cumhuriyeti'nin devlet kurumları ve sivil toplum kuruluşları ile ilişkiler kurma ve geliştirme imkanına sahiptir. 30'dan fazla ülkeden gazetecilerden oluşan bir "Azerbaycan Gazeteci Dostları" ağı kuruldu. Bu potansiyel, Büyük Vatan Savaşı sırasında ve sonrasında ve uluslararası toplumu Okçu Çay'ın su havzalarının kirletilmesi sırasında ve "Mayın Haritaları" hakkında uluslararası toplumu bilgilendirme amaçlı kullanıldı.

Pandemi Sırasında Diaspora Çalışmaları

COVID-19 salgını, diaspora kuruluşlarının acil durumlara hazırlanma imkanlarını da ortaya çıkardı. Devlet Komitesi, 7/24 genel merkezin kurulması, Azerbaycanlıların Koordinasyon Konseyleri ve Azerbaycan Evleri'nin güçlendirilmiş bir modda çalışması dahil olmak üzere hızlı önlemler aldı. Pandemi sırasında sadece Devlet Komitesi'nin yardım hattı 18.000 çağrı aldı. Azerbaycan Evleri ve Koordinasyon Konseyleri toplam 51 ülkeden yaklaşık 9.000 çağrı aldı. 33 ülkede 6857 kişiye maddi yardım yapıldı. Sınırların kapanması nedeniyle Azerbaycanlıların tahliyesine destek sağlandı.

Karabağ Mitingleri

Avrupa'nın önde gelen şehirlerinde mitingler ve eylemlerin düzenlenmesi, Azerbaycan diaspora kuruluşlarının faaliyetlerinde Azerbaycan hakkındaki gerçekleri Avrupa toplumuna aktarmanın bir yolu olarak özel bir yere sahiptir. "Hocalı için adalet!" Kampanya kapsamında 2019'da Brüksel'de ve 2020'de Berlin'de Brandenburg Kapısı önünde düzenlenen Pan-Avrupa Karabağ mitinginde 30 Avrupa ülkesinden yaklaşık 3.000 yurttaşımız Azerbaycan'ın gerçek sesini duyurmak için bir araya geldi. 2022'de ilk kez, Washington'daki Capitol yakınlarında düzenlenen All-American Hocalı Rallisi'ni tüm ABD eyaletlerinden hemşehrilerimizin katılımıyla yapıldığını vurgulamak istiyorum.

Genel olarak, yaklaşık 40 ülkede 150'den fazla propaganda ve çeşitli formatlarda anma etkinlikleri düzenlendi, 100'e yakın makale yayınlandı, 24 ülkede, özellikle Hocalı Soykırımı'nın 30. yıl dönümü olmak üzere Azerbaycan gerçekleriyle ilgili 29 eylem gerçekleştirildi.

Tovuz Muharebeleri Sonrası Azerbaycan Diasporası

Ermenistan'ın Temmuz 2020'de Azerbaycan Cumhuriyeti'nin Tovuz bölgesi yönünde devlet sınırında yaptığı provokasyon, yurt dışında yaşayan hemşehrilerimizin ciddi endişe ve protestolarına neden olmuştur. Dünyanın farklı ülkelerinde yaşayan Azerbaycanlılar, Ermenistan'ın saldırganlık ve savaş suçları politikasına karşı örgütlü protestolar başlattılar. Salgınla ilgili kısıtlamalara rağmen, 30'dan fazla ülkede 25.000'den fazla kişinin katıldığı toplam yaklaşık 100 protesto düzenlendi.

Ermenilerin çeşitli ülkelerde Azerbaycan büyükelçilikleri önünde düzenlediği izinsiz mitingler, vatandaşlarımızın Elçilikler önüne gelerek yaptıkları karşı mitingler ile fiyaskoya uğratılmıştır. Azerbaycan Cumhuriyeti, Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in talimatlarıyla, Ermenilerle

mitingler esnasında yaşanan arbedelerden etkilenen yurttaşlarımızın ihlal edilen haklarının ülkelerinin kanunları çerçevesinde ve uluslararası hukuka uygun olarak temin edilmesi için mümkün olan tüm adımlar atılmıştır.

Ayrıca dünyanın önde gelen politikacılarına, parlamenterlerine ve kurultay üyelerine Tovuz provokasyonları ve Ermenistan'ın saldırgan politikası hakkında birçok dilde binlerce mektup gönderildi ve sosyal medyada kampanyalar yürütüldü.



Vatan Savaşı Sırasında Azerbaycan Diasporası

Büyük Zafer Yılı, Azerbaycan diasporası için büyük bir imtihan ve zafer yılıydı. Vatan Savaşı sırasında yurt dışında yaşayan hemşehrilerimiz, nerede yaşarlarsa yaşasınlar ve nerede çalışırlarsa çalışsınlar, milli birlik sergilemişler ve bütün imkânlarıyla devletimize destek olmuşlardır.

Savaş sırasında, Komite tarafından koordine edilen Azerbaycan'daki yaklaşık 300 diaspora kuruluşu, uluslararası örgüt ve topluluk, devlet ve hükümet başkanlarına, parlamento üyelerine, BM'ye, Avrupa Konseyi'ne ve diğer kuruluşlara 23 dilde yaklaşık 2.000 bildiri gönderdi. Uluslararası organizasyonlar. Avrupa Parlamentosu üyelerine 775 bildiri, farklı ülkelerden 641 milletvekiline doğrudan açıklama ve itirazlar yapıldı. Sadece Azerbaycan Diaspora Kadın Ağı'nın çağrısı, 58 devlet başkanına, 44 uluslararası kuruluşa ve yaklaşık 5.000 yetkiliye e-posta yoluyla gönderildi.

Diasporamız, 30'dan fazla yabancı ülkede sistematik ve tutarlı bir şekilde yaklaşık 200 eylem gerçekleştirdi. Sadece Berlin'deki kalabalık mitinge 10.000'den fazla yurttaşımız katıldı. Bu etkinliklere Türkiye, İsrail, Pakistan, Ukrayna ve diğer ulusların temsilcileri de katıldı. Komite personeli ve diaspora kuruluşları mensuplarının yabancı basın kuruluşlarına yönelik konuşmaları yoğunlaşmış, diaspora temsilcileri yabancı TV kanallarında 98 canlı yayına katılmıştır. 60 ülkeden binlerce hemşehrimiz, diaspora kuruluşları ve üyelerimizin katılımıyla 300'den fazla video konferans düzenlendi ve 60 ülkede 32 dilde 535 makale yayınlandı. Paris, Lahey, Cenevre, New York, Boston, Washington, Chicago, Toronto ve diğer büyük şehirlerde farklı dillerde binlerce afiş yerleştirdi.

27 Eylül Anma Günü ve 8 Kasım Zafer Bayramı ile bağlantılı olarak, Azerbaycan diasporası yaklaşık 50 ülkede 200'den fazla proje ve çeşitli formatlarda etkinlik düzenlemiştir. Etkili kuruluşlara ve uluslararası kuruluşlara çağrılar yapıldı, yabancı medyada makaleler ve videolar yayınlandı. New York'taki Times Meydanı'na, Yekaterinburg'daki Boris Yeltsin Başkanlık Merkezi'ne, Londra'daki 10 ünlü binanın yanı sıra Helsinki, Bern, Roma ve Selanik gibi büyük şehirlerin merkezlerine de zafer sembollerimizi gösteren dijital plaketler dikildi.

Yurt dışında yaşayan hemşehrilerimiz, Büyük Vatan Savaşı sırasında şehit ve gazi ailelerine Azerbaycan Diaspora Destekleme Fonu ve Silahlı Kuvvetler Yardımlaşma Fonu aracılığıyla ve doğrudan yardımda bulunmuştur. 44 gün süren savaş sırasında Azerbaycan diasporası ordumuza, şehit ailelerine ve gazilere 3 milyon manatı aşkın maddi destek sağlamış, tıbbi malzeme ve teçhizat göndermiştir. Devlet Komitesi ve YASHAT Vakfı'nın girişimiyle, Azerbaycan Diasporasını Destekleme Fonu tarafından Azerbaycan diasporasının tarihinde ilk kez Büyük Vatanseverlik Savaşı şehit ve yaralılarının ailelerine destek amacıyla YASHAT Yardım Maratonu düzenlendi. Toplamda 63 ülkede yaşayan hemşehrilerimiz maratonda 1 milyon manat bağışladı.

Ayrıca, Diaspora Komitesi, Azerbaycan gerçeğini dünyaya duyurmak amacıyla, yaklaşık 50 yabancı gazeteci, blog yazarı, fotoğrafçı, siyasi yorumcu ve milletvekilinin Azerbaycan'a, kurtarılmış topraklara ziyaretleri düzenlemiştir. Karabağ'ı ziyaret eden fotoğrafçıların eserlerinin sergileri Avrupa şehirlerinde gösterildi.

Ulu Önder tarafından temeli atılan Azerbaycan diasporasının manevi birliğinin son yıllarda yüksek güven, emin ilişkiler temelinde güçlendirildiğini ve 2020 yılında Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in önderliğinde yüksek bir zirveye ulaştığını içtenlikle belirtmek isteriz. Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Büyük Vatan Savaşı'ndaki kalıcı zaferlerle ilgili konuşmalarında, Azerbaycan diasporasının ve yurt dışında yaşayan yurttaşlarımızın faaliyetlerini düzenli olarak övdü ve onları tebrik etti. Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in kararıyla kurulan YASHAT Vakfı'nın Mütevelli Heyeti'nde diasporamızın iki nüfuzlu üyesinin temsil edilmesinin Azerbaycan diasporasına duyulan güvenin yüksek olduğuna inanıyoruz. Bütün bunlar, diasporamızın yeni bir aşamada gelişmesine özel bir ivme kazandırıyor. Yurttaşlarımız bunu büyük bir sevinç ve mutlulukla karşılıyor.

Aziz Dostlar,

Yurt dışında yaşayarak, çeşitli zorluklara rağmen, kışın soğuğunda, yazın sıcağında sizi anlayamayan toplumlara Azerbaycan'ın gerçek sesini aktarıyorsunuz. Her biriniz, yaşadığınız topluluklarda yorulmadan, elinizden gelenin en iyisini yaparak çalışıyorsunuz. Azerbaycan diasporası ailesinin her bir üyesine azim, dayanışma, destek ve katkılarınız için teşekkür ederiz.

Diasporanın Değerli Temsilcileri!

Büyük Vatan Savaşı'ndaki tarihi zaferin ardından Azerbaycan diasporası yeni bir aşamaya girdi. Tabii ki hedefimiz aynı, değişmedi ve değişmeyecek Azerbaycan'ı bölgede ve dünyada daha güçlü, bir devlet haline getirmek ve tanıtmak, devletimizin yaşadığı ülkelerdeki imajını güçlendirmek, halklar arasındaki dostluğu güçlendirmektir. Elbette savaş sonrası dönemde diasporanın yeni yöntemler ve yaklaşımlar geliştirmesi gerekiyor. Bu, her şeyden önce lobi faaliyetlerini güçlendirmeyi, Türk Devletleri Teşkilatı'nın diaspora örgütleri de dahil olmak üzere dost ülke ve halklarla bağları derinleştirmeyi ve yeni teknolojiler kullanarak diaspora hareketinin güçlendirilmesini içermektedir. Ayrıca uzun yıllar yurt dışında çalışan



Azerbaycanlı bilim adamları, Doktorlar ülkemizin kalkınmasında yer almalı, memleketteki meslektaşları ile daha çok deneyim değişim programları düzenlenmelidir. Karşılaştığımız sorunları aşmak için diaspora kuruluşları arasındaki koordinasyonu güçlendirmek, yerel toplumlarla bütünleşmeye odaklanmak, sosyo-politik kalkınmayı sağlamak, yabancı medya ile ilişkileri yoğunlaştırmak ve lobi faaliyetlerini güçlendirmek başlıca görevler arasındadır.

Hedeflerden birisi de, Azerbaycan diasporasının yeni stratejik hedeflerini belirlemek, "yumuşak güç" ve "kamu diplomasisi" kavramlarını geliştirmektir. Bu bağlamda, "Azerbaycan Diasporasının Perspektif Gelişimi Devlet Anlayışı" ve "Dünya Azerbaycanlılarının Entegrasyonu ve Gelişimi için Devlet Programı"nın geliştirilmesidir.

Bu yıl burada bir gençlik "Yaz Kampı" düzenlenmesi planlanıyor. Diasporanın küresel bir trend haline geldiği göz önüne alındığında, ulusal ve insani tonu zenginleştirecek akademik bir yaklaşım için Uluslararası Diaspora Forumu, etno festivalleri ve küresel sempozyumlara ev sahipliği yapmak ana hedeflerimizden biridir. Özellikle "Azerbaycan Diaspora Elçisi" ve "Azerbaycan Diaspora Okulu" modelleri üzerinde çalışıyoruz.

Lobicilikte yeni bir aşama için "Uluslararası Örgütlerde Çalışan Azerbaycanlılar Ağı" ve "Azerbaycan'da Okuyan Yabancılar Platformu" kurulmasını düşünüyoruz.

Aynı zamanda, milli liderimizin inisiyatifiyle kurulan Dünya Azerbaycanlıları Koordinasyon Konseyi'nin çalışma mekanizmasını kurmak için daimi bir sekretarya kurmak ve "Vatan Cemiyeti" temelinde bir Dünya Azerbaycanlıları Müzesi kurmak istiyoruz.

Gelecekteki faaliyetimizin ana yeri, Azerbaycan diasporasını Karabağ'ın milli devletimizin Rönesans döneminde zafer aşamasının yeniden canlandırılması sürecine dahil etmektir. Amaç, dünyadaki Azerbaycanlıların ve Azerbaycan dostu diaspora temsilcilerinin dikkatini Karabağ'ın inşasına çekmek, Azerbaycan diasporasının farklı ülkelerde doğrudan ve dolaylı katılımını teşvik etmek, Azerbaycan'a farklı ülkelerden büyük yatırımlar yapılmasını sağlamaktır. Bu amaçla birçok resmi ve sivil toplum kuruluşu ile çalışmalara başlanmıştır.

Şuşa'nın 2023'te Türk Dünyası Kültür Başkenti ilan edilmesi kapsamında, "I. Türk Dünyası Elat Festivali" ve "Diaspora Dekadaları"nın düzenlenmesi planlanıyor. 2020 yılında Komite'nin "YASHAT" Vakfı ile birlikte yürüttüğü hayati önemdeki "Dayanışma Maratonu"nun devamı niteliğinde, Karabağ Diriliş Vakfı ile birlikte yeni bir projenin hayata geçirilmesi planlanmaktadır.



Değerli Kurultay Katılımcıları!

Bugün Azerbaycan diasporasının kalbi Şuşa'da atıyor. İçinde bulunduğumuz durum nedeniyle, tutkulu ve vatansever binlerce hemşehrimiz bu önemli etkinlikte yer alamamaktadır. Her birini selamlıyor ve ülkemiz için yaptıkları çalışmalardan dolayı kurultayın tüm katılımcıları adına teşekkür ediyoruz. Bir sonraki Dünya Azerbaycanlıları Kurultayı'nda imkanların ve koşulların daha da genişletileceğinden eminiz. Memleketimiz Şuşa'ya döndük ve burada daha sık buluşacağız.

Konuşmamı Azerbaycan halkının Umum Milli lideri Haydar Aliyev'in I. Dünya Azerbaycanlıları Kurultayı'ndaki kavramsal konuşmasında yaptığı unutulmaz sözlerle bitirmek istiyorum: "Güçlü bir Azerbaycan diasporası yaratmak için hepimiz, sizler ve bizler çok şey yapmalıyız. Farklı ülkelerde yaşayan Azerbaycanlılar güçlensin. Ekonomik olarak daha da güçlendirilmeli ve yaşadıkları ülkelerin sosyo-politik yaşamında aktif rol alabilmelidirler. Bırakın o ülkenin hayatına etki etsinler. Böylece, Azerbaycan'ın bağımsızlığını ve farklı ülkelerde dış politikasını teşvik etmenin yanı sıra, Azerbaycan'ın sorunlarının çözülmesine de yardımcı olmalıdırlar. Bence Dünya Azerbaycanlıları da bu yolu izlemeli."

Yaşasın Azerbaycan halkı!
Yaşasın Muzaffer Başkomutan!
Birlikte daha güçlüyüz!
İlginiz için teşekkür ederim.

ŞUŞA'DA TARİHİ OLAY: V. DÜNYA AZERBAYCANLILARI KURULTAYI YAPILDI



Dünya Azerbaycanlıları V. Kurultayı 22 Nisan'da Azerbaycan'ın kültür başkenti Şuşa'da yapıldı.



Kurultay'ın açılışı katılımcıları Karabağ topraklarında karşılayan Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı İlham Aliyev tarafından yapıldı. Azerbaycan'ın toprak bütünlüğü uğrunda şehit düşen şehitlerin anısına bir dakikalık saygı duruşunun ardından törende konuşan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev geniş içerikli bir konuşma yaptı. Konuşmasında Cumhurbaşkanı Aliyev, Özgür Karabağ ve Özgür Şuşa'daki Kurultay'ın önemine değinerek, Azerbaycan diasporasının IV. Kurultay'ından bu güne kadar geçen süredeki faaliyetlerini değerlendirmiş ve gelecekteki faaliyetlerle ilgili olarak önerilerde bulundu.

"Kurultaydan Kurultaya" belgeselinin gösteriminin ardından Devlet Diaspora Komitesi Başkanı Fuad Muradov, IV. Kurultay'dan bu yana Komite ve Azerbaycan diaspora kuruluşlarının faaliyetleri hakkında bilgi veren bir sunum yaptı.

Devlet Diaspora Komitesi'nin faaliyetleri hakkında video sunumundan sonra, Türkiye-Azerbaycan Parlamentolar arası Dostluk Grubu Başkanı Şamil Ayrım, Dünya Azerbaycanlılarının V. Kurultayı'nı tebrik etti. Kurultay katılımcıları adına, Hatay Azerbaycan Evi Başkanı ve Dünya Azerbaycanlıları Koordinasyon Konseyi üyesi Başar Kömür, Almanya'da yaşayan dünyaca ünlü bilim adamı Mesud Efendiyev, fizik ve matematik bilimleri doktoru, profesör Alexander von Humboldt Ödülü sahibi ve Vatan Sanat ve Kültür Merkezi Başkanı Lalin Hasanova konuştu.



Kurultay'ın "Savaş sonrası dönemde Azerbaycan diasporasının karşı karşıya olduğu görevler, eylem planı / yol haritası" konulu ilk panel toplantısının moderatörlüğünü Devlet Diaspora Komitesi Başkanı Fuad Muradov yaptı. Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Yardımcısı Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İdaresi Dış Politika Dairesi Başkanı Hikmet Hacıyev, Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İdaresi İnsani Politika, Diaspora, Çok Kültürlülük ve Din İşleri Dairesi Başkanı Farah Aliyeva Azerbaycan Cumhuriyeti, Almanya Azerbaycanlılar İttifakı Başkanı Nuran Abdullayev, Halk Birliği Başkanı Nariman Gurbanov, Birleşik Krallık Sara Hatun Kadın Derneği Başkanı Simuzar Baloglanova ve dış politika yazarı ve araştırmacı Sevil Nuriyeva konuştu.

Devlet Diaspora Komitesi Başkan Yardımcısı Elşad Aliyev, "Azerbaycan Diasporasının Karabağ'ın Restorasyonu ve Yeniden İnşasına Katkısı" konulu ikinci panel toplantısının moderatörlüğünü yaptı. Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'nın Özel Temsilcisi, Cumhurbaşkanı Birinci Yardımcısı Emin Hüseynov'un Yardımcısı, Ekonomi Bakanı Birinci Yardımcısı Elnur Aliyev, Karabağ Uyanış Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Rahman Hacı, Kopenhag Üniversitesi Profesörü ve Nöroloji Baş Danışmanı, Uluslararası Baş Ağrısı Derneği Başkanı ve İnsan Migren Araştırmaları Derneği Direktörü, YASHAT Vakfı Mütevelli Heyeti Üyesi, Danimarka'daki Azerbaycan Diasporasının Aktif Üyesi, Azerbaycan Tıbbı Profesörü Masud Aşina, Dünya Bankası ve IMF Azerbaycanlı Çalışanlar Derneği Kurucusu Bahtiyar Kerimov, St. Petersburg Devlet Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı Niyazi Niyazov, Florida Azerbaycan Topluluğu Merkezi, Amerikan Azzerbaycanlıları Koordinasyon Kurulu Üyesi Esmira Bayramova da konuşmalar yaptılar.

Şuşa'da düzenlenen V. Dünya Azerbaycanlıları Kurultayı çalışmalarına 23 Nisan'da devam etti.



Cumhurbaşkanlığı İdaresi İnsani Politika, Diaspora, Çok Kültürlülük ve Din İşleri Dairesi Başkanı Farah Aliyeva, Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in imzaladığı kararnameyle diaspora temsilcilerine onursal unvanlar, nişanlar ve madalyalar takdim etti. Farah Aliyeva yaptığı konuşmada, memleketi Şuşa'da diaspora temsilcilerini görmekten memnun olduğunu söyledi. Ardından Devlet Diaspora Komitesi adına devlet kurumlarına Şuşa'da V. Dünya Azerbaycanlıları Kurultayı'nın üst düzeyde düzenlenmesine verdikleri destek için teşekkür edildi.

Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'nın Şuşa Özel Temsilcisi Aydın Kerimov, Azerbaycan diasporasının Karabağ'ın restorasyonuna önemli katkılarda bulunabileceğini kaydetti.

Şuşa Şehri Devlet Çevre Koruma İdaresi Başkanı Maftun Abbasov, bir sonraki Kurultayın yenilenmiş ve restore edilmiş Şuşa'da yapılmasını önerdi.

Şuşa'da düzenlenen V. Dünya Azerbaycanlıları Kurultayı'nda bir dizi diaspora temsilcisine çeşitli devlet ödüllerinin takdim edildiğini belirtmek gerekir. Kurultayın arefesinde Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, milletler arasındaki dostluğu güçlendirme ve Azerbaycan diasporasını geliştirme hizmetlerinden dolayı 23 diaspora aktivistini, 2 kişi "Onurlu Bilim Adamı", 2 kişi "Onur Diploması" ile ödüllendirdi. 11 kişiye Dostluk Nişanı ve Terakki Madalyası verildi. Bu sayıda diaspora aktivistinin ödüllendirilmesi, Dünya Azerbaycanlıları Kurultayı tarihindeki ilk olaydır.



Müzakereler sonucunda, Kurultayın nihai belgeleri, Kurultay kararı, V. Dünya Azerbaycanlıları Kurultayı temsilcilerinin Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'e müracaatı, Azerbaycan Cumhuriyeti temsilcilerinin temyiz başvurusu. V. Dünya Azerbaycanlıları Kurultayı BM Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü'ne (UNESCO) UNDP'nin, Ermeni işgalinden kurtarılan topraklarda Dünya Azerbaycanlılarının V. Kurultayı bölgedeki mayın sorununa ilişkin uluslararası topluma yaptığı çağrı oybirliğiyle kabul edildi.

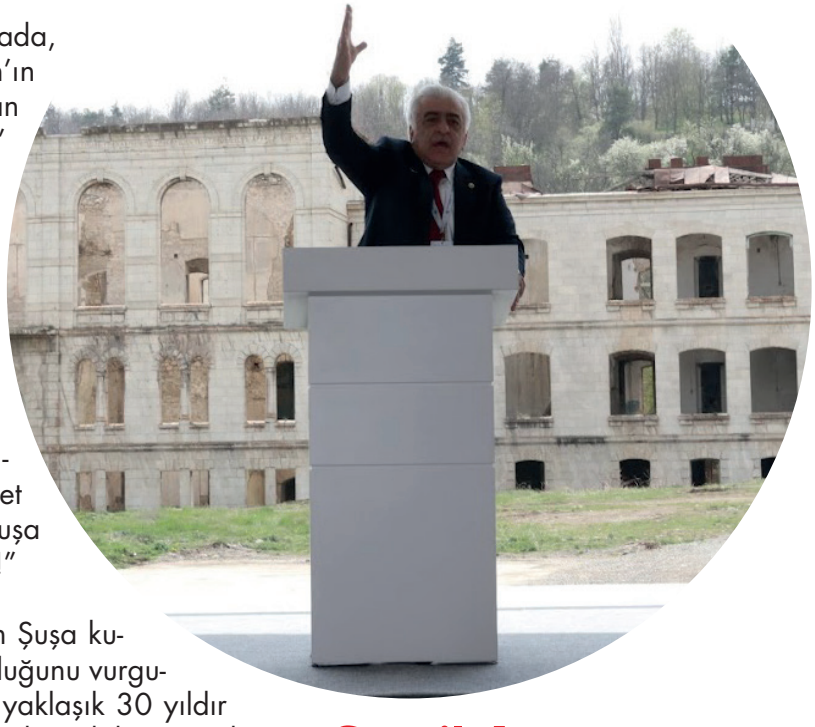
Etkinlikte Dünya Azerbaycanlıları Koordinasyon Konseyi'nin yeni oluşumu onaylandı. Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Konsey Başkanı ve Devlet Diaspora Komitesi Başkanı Fuad Muradov'u Konsey'in Yürütme Katibi olarak seçti.

Kapanış konuşmasında, Devlet Diaspora Komitesi Başkanı Fuad Muradov, Azerbaycan'ın kültür başkenti Şuşa'da düzenlenen V. Kurultay'da diasporanın gelecek faaliyetleri konusunda verimli müzakereler yapıldığını söyleyerek Kurultay iştirakçilerine teşekkür etti. Ve böylelikle de Dünya Azerbaycanlılarının V. Kurultayı sona erdi.

ŞAMİL AYRIM: "AZERBAYCAN'IN KARABAĞ HEDEFLERI ŞUŞA ZİRVESİ'NDEN DAHA NET GÖZÜKMEKTEDİR"

Türkiye-Azerbaycan Parlamentolar arası Dostluk Grubu Başkanı Milletvekili Şamil Ayrım da Şuşa'da düzenlenen V. Dünya Azerbaycanlıları Kurultayı'na katıldı.

Kurultay katılımcılarına hitaben yaptığı konuşmada, Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın selamlarını iletti: "Uzun yıllardır 'Karabağ can içinde candır, Karabağ ebedî Azerbaycandır' düşüncesiyle Azerbaycan'a geldik. Türkiye-Azerbaycan parlamentolararası dostluk grubu olarak 2020 Karabağ Zaferini de kardeşlerimizle birlikte Azerbaycan'da kutladık. O zaman Azerbaycan'ın Ulusal Bayrak Günü'ne denk gelen Zafer Bayramı, 83 milyon Türk halkı tarafından çifte bayramla kutlandı. Yaklaşık 30 yıldır işgal altında bulunan Azerbaycan'ın kültür başkenti Şuşa'nın kurtarılmasından sekiz ay sonra, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan şehri ziyaret ederek, Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ile tarihi Şuşa Bildirgesi'ni imzaladı. Kardeşliğimiz daimi olsun!"



Şamil Ayrım
Milletvekili

Şamil Ayrım, Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in Şuşa kurultayı'ndaki konuşmasının son derece önemli olduğunu vurgulamıştır: "Sayın Cumhurbaşkanı, Azerbaycan'ın yaklaşık 30 yıldır işgal altındaki topraklarımızı özgürleştirdiğini bir kez daha vurgulayarak, Azerbaycanlıların bu topraklarda her zaman yaşayacaklarını önemle ifade etti. Azerbaycan halkının işgalle hiçbir zaman uzlaşmadığını, kardeş Türkiye'nin her zaman Azerbaycan'ın yanında olduğunu yineledi. Türkiye, Azerbaycan topraklarını işgalden kurtarırken Azerbaycan'ın yanında yer aldı.

Milletvekili Ayrım, dünyanın her yerinden Şuşa'ya gelen hemşehrilerimizle gurur duyduğunu kaydetti. Zafer sonrası dönemde yurttaşlarımızın görevleri Kurultay'da daha geniş bir müzakereye neden oldu. Kurtarılan toprakların Azerbaycan'ın tarihi toprakları olduğunu tüm dünyanın bilmesi gerektiği kaydedildi. 44 gün süren savaşın sonunda kazanılan zaferi çok değerli buluyoruz. Güney Kafkasya'da barış ve istikrarı sağlamak için herkes bir araya gelmelidir. Ermenistan, 10 Kasım'da imzalanan üçlü açıklamanın şartlarına tam olarak uymalıdır. Zengazur koridorunun açılması kimseyi rahatsız etmemeli ve korkutmamalıdır. Bu koridorun açılması herkes için önemlidir. Öncelikle bu koridorun açılmasıyla birlikte insanlar birbirleriyle daha yakın temas halinde olacak ve ülkelerin ekonomileri canlanacak. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Şuşa'dan gelen bu mesajı tüm dünyaya iletti. Kurultay'da İlham Aliyev tüm bunları ve tüm bölge için Ermenistan ile bir barış anlaşması imzalamanın önemini yineledi. Dünyanın her yerindeki Azerbaycanlılar, yaşadıkları ülkelerde bu konuyu sürekli olarak kamuoyu ile paylaşmalıdır. Dünyanın dört bir yanındaki Azerbaycanlılar da Karabağ'ın yeniden inşaasına ve büyük dönüşe katkıda bulunmalıdır. Azerbaycan'ın Karabağ hedefleri, dünyanın dört bir yanından topladığımız Şuşa zirvesinden daha net görülüyor. Umarım bu hedeflere ülkelerimiz ve diasporalarımızın ortak çabalarıyla ulaşılır. Şuşa Kurultayı'na bu güvenle geldik ve bu sonuçla ayrıldık."



Şuşa'da yapılan Kurultay'ın çok büyük tarihi anlamı mevcuttur. 30 yıllık işgalden sonra Azerbaycan yeni bir devir başlattı. Bu gün alnımız açıktır, bu gün yüzümüz gülüyor, bu gün başımız diktir ve her zaman böyle olacaktır. Ben eminim ki Azerbaycan halkı bundan sonra muzaffer halk gibi, Azerbaycan devleti galip devlet gibi ebedi yaşayacaktır. Biz öz topraklarımızdayız, bu topraklarda sağlam duruyoruz ve hiç bir zaman, hiç kimse bizi bu topraklardan kımıldatamayacaktır.

Yaşasın Şuşa, Yaşasın Karabağ, Karabağ Azerbaycandır.

İLHAM
ALİYEV
AZERBAYCAN CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANI

ŞUŞA ZAFER KURULTAYI VE AZERBAYCAN DİASPORASI



Bir milletin sınırları dışındaki sesi; haklı davaların doğal savunucusu "Diasporası" son dönemde dış siyasetin de önemli başlıklarından birisidir. Aslında diaspora" eski Yunanca olup, kelime anlamı "dağılma" demektir. Bu kelimenin ortaya çıkış tarihi Yunanlıların milattan çok önce başladıkları işgal ve yerleşme dönemine rastlar. Çeşitli ülkelere askeri seferler sırasında Yunan ordusu askerlerinin bir bölümü işgal edilmiş topraklarda ikamet etmiş ve buranın daimi sakinlerine dönüşmüşlerdir.

Faaliyet alanından ve dini inancına bakılmaksızın herhangi bir etnik kimliğe sahip kişilerin belli zaman diliminde kendi tarihi vatanlarından dışarda yerleşmesi ve sosyal faaliyeti, doğrudan diasporanın oluşumu ile sonuçlanır. Sosyal siyasi, ekonomik ve diğer sebepler neticesinde tarihi topraklarından dışarıya zorla veya gönüllü göç ederek, yurt dışında toplu olarak yaşayan, milli kültürel aidiyetini koruyan ve geliştiren, tarihi vatanı ile düzenli ilişkiler kuran soydaşlar, ayrıca dil, din, manevi kültürel değerlere bağlılık açısından kendini Azerbaycanlı sayanlar Azerbaycan diasporunu oluştururlar.

Azerbaycan Cumhuriyeti dâhil olmak üzere dünyanın 70 kadar ülkesinde yaklaşık 50 milyona kadar Azerbaycan Türkü yaşamaktadır. Tarihi topraklarında yaşayan, herhangi bir göç olgusu vuku bulmadan, sadece bazı sosyo-politik olaylar sırasında oluşan sınır değişimleri sonucunda yabancı ülke vatandaşlığı kazanan soydaşlar İran, Gürcistan ve Rusya Federasyonu'nun Azerbaycan'a komşu bölgelerinde yaşayan etnik Azerbaycanlılar diaspora sayılmazlar.

Yurt dışında ilk organize ulusal toplulukların oluşumu II. Dünya Savaşı'ndan sonraki döneme aittir. 1949 senesinin Şubat ayında Türkiye Cumhuriyeti'nin başkenti Ankara'da, M. E. Resulzadenin başkanlığında kurulan "Azerbaycan Kültür Derneği" Azerbaycan diasporasının örgütlenmesi doğrultusunda ilk adım olmuştur. 1956 yılında kurulan "Azerbaycan-Amerika Cemiyeti" (AAC, New Jersey eyaletinde bulunuyor) Azerbaycan diasporasının etkin kurumlarından birisidir. Özellikle 20 Ocak 1990 faciasından sonra oluşmuş yeni diaspora teşkilatları, faaliyetlerini daha da artırmıştır. Aynı senelerde yurt dışında faaliyette bulunan Azerbaycan teşkilatlarından birisi de Moskova'da yaşayan aydınlar, bilim ve kültür adamlarının girişimiyle 1988 yılında temeli atılmış olan "Ocak" Kültür Merkezi'ydi. Şu anda "Ocak" Kültür Merkezi Rusya topraklarında Azerbaycan diasporasının tek merkezi olan tüm Rusya Azerbaycanlıları Kurultayı'nın (UAK) yapısına dahil edilmiştir.



Sovyet coğrafyasında kurulan Azerbaycan teşkilatları arasında geçen yüzyılın 80'li yıllarında Baltık ülkelerde kurulan diaspora teşkilatları da vardır: Litvanya Cumhuriyeti'nde "Litvanya Azerileri topluluğu" (1988, Vilnius), Letonya Cumhuriyeti'nde "Azeri" cemiyeti (1988, Riga) ve Estonya Cumhuriyeti'nde "Ocak" topluluğu (1988, Tallin). Her üç ülkede toplam 20 binden fazla Azerbaycanlı yaşamaktadır. Onların çoğu Sovyetler Birliği dahilindeki ekonomik ilişkiler sebebiyle buraya göç etmişlerdir. 1992 yılından beri Riga'da "pazar okulları" faaliyet göstermekte ve burada Azerbaycanlı çocuklar Azerbaycan dili, edebiyatı ve tarihi öğrenmekteler.

"Azerbaycan Kültür Derneği" (1990) Avusturya'nın başkenti Viyana'da kurulmuştur. 3 Kasım 1990'da İstanbul şehrindeki Atatürk Kültür Merkezi'nde Azerbaycan topluluklarının (cemiyetlerinin) uluslararası kurultayı yapılmıştır. Kurultayda Azerbaycan heyeti, aynı zamanda yabancı ülkelerdeki (İngiltere, Almanya, Fransa, İsveç, Norveç, İspanya, Estonya, vs.) bir takım Azerbaycan topluluklarının temsilcileri yer almışlardır. Bu, Azerbaycan diasporasının güçlenmesi, bir merkez etrafında birleşmesi yönünde ileriye yönelik atılmış bir adımdı. Kurultay sırasında İstanbul, Bakü ve Hamburg kentlerinde Azerbaycan diasporasının bölgesel merkezlerini, Azerbaycan Kültür Merkezleri Birliğini oluşturmak hakkında kararlar kabul edilmiş, diaspora oluşumuna genel kontrol amacıyla ilişkilendirme konseyi kurulmuştur.

1991 yılında Azerbaycan Cumhuriyeti'nin bağımsız devlet geleneklerini yeniden onarması ve bunun ardından ülkede yaşanan toplumsal siyasal olaylar halkın göç tarihinde de etkisini bırakmıştır.16 Aralık 1991'de Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti Ali Meclis Başkanı Haydar Aliyev Dünya Azerbaycanlılarının birliğini yaratmanın önemini dikkate alarak, 31 Aralık gününü Dünya Azerbaycanlılarının Dayanışma Günü ilan etti (Dünya Azerbaycanlılarının Dayanışma Gününün esası 1989 senesinin Aralık ayının sonlarında Nahçıvan'da sınırların (SSCB'nın İran sınırları) dağılması sırasında konmuştu). Bundan sonra Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'nın emri ile 31 Aralık günü Dünya Azerbaycanlıların Dayanışma Günü olarak doğrulandı. Böylece, bütün Azerbaycan Türkleri için değerli olan 31 Aralık, Dünya Azerbaycanlılarının Dayanışma Günü, bayram olarak kutlanmaktadır.

1995 yılından başlayarak ülke dışına göç olayı karakterini değişerek, yalnız ekonomik karakter kazanmaya başlamış, dünyanın diğer gelişmekte olan ülkelerinde olduğu gibi sivil biçimler almış, uluslararası hukuk kuralları çerçevesine uygunlaşmıştır. Çeşitli ülkelere dağılan Azerbaycanlılar kendi ulusal aidiyetlerini koruması, kültürel politik dayanışması bağımsız Azerbaycan Cumhuriyeti'nin devlet menfaatlerine uymaktadır ve onun stratejik amaçlarından biridir. Bağımsızlığın ve devlet geleneklerinin güçlendirilmesi, uluslararası alanda Azerbaycan'ın konumunun güçlendirilmesi, Ermeni saldırısına uğrayan halkın hak sesinin dünya kamuoyuna duyurulması, Dağlık Karabağ sorununun uluslararası hukuk kuralları ve ilkeleri çerçevesinde adil çözümünün sağlanması yabancı ülkelerde diaspora faaliyeti ile uğraşan kurumların bir merkez çevresinde birleşmesini gerektirmektedir. Dünya Azerbaycanlılarının yaşadığı ülkelerde yekpare kuvvet olarak, görev yapmaları ulusal ve sivil haklarının korunmasına da önemli etki yapar. Bu doğrultuda özellikle 1993 yılından itibaren yapılan amaçlı çalışmalar artık bir takım önemli dünya devletlerinde somut sonuçlarını vermiştir.



23 Mayıs 2001 tarihinde Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Haydar Aliyev'in kararnamesi ile 9-10 Kasım 2001'de Bakü'de Dünya Azerbaycanlılarının I. Kurultayı geçirilmiştir. Kurultay, dünyanın farklı ülkelerinden gelen temsilcilerinin yorumlarını, çeşitli tekliflerini, aynı zamanda Azerbaycanlıların çağdaş dünyadakı sosyal siyasi, ikdisadi, kültürel vs. konumunu, Azerbaycancılık esasına dayanan menfaatlerini, tarihen oluşmuş manevi birlik gereksinimini dikkate alarak, karar kabul etmiştir. Dünya Azerbaycanlılar Kurultayının üç senede bir yapılması uygun bulunmuştur.

Son yıllarda faaliyet gösterdikleri ülkelerin sosyo-politik ve kültürel hayatında Azerbaycan toplumlarının aktif katılım yapmaları diaspora kuruculuğu çalışmasının en önemli yönlerinden biridir. Bir takım ülkelerin yasama, yürütme, yerel yönetim organlarında temsil olunmaları, bir arada yaşadıkları bölgelerde pazar günü okullarının açılması, çeşitli toplum ve toplulukların bünyesinde 27 gazete, 10 dergi, 3 radyo ve 1 televizyonun faaliyet göstermesi, Azerbaycan gerçeğinin dünya kamuoyuna duyurulması amacıyla çeşitli önlemlerin organize edilmesi Azerbaycan diasporası temsilcilerinin toplumsal siyasal aktifliğinin arttığının göstergesidir.

16 Mart 2006'da Bakü'de düzenlenen Dünya Azerbaycanlılarının II. Kurultayı diaspora kuruculuğu sürecinde ileriye doğru bir sonraki adım olmuştur. Kurultayda alınan kararlar Dünya Azerbaycanlılarının II. Kurultayının kararı, kurultayın Cumhurbaşkanına ve Dünya Azerbaycanlılarına müracaatı, kurultayın Ermenistan - Azerbaycan Dağlık Karabağ sorunu ile ilgili dünya kamuoyuna, uluslararası örgütlere, yabancı ülkelerin parlamentolarına, devlet ve hükümet başkanlarına, BM Eğitim, Bilim ve Kültür Meseleleri üzere Kurumu'na (UNESCO), Azerbaycan ve Türk diaspora kuruluşlarına müracaatları yurt dışında yaşayan Azerbaycanlıların kurultaydan sonraki süreçte somut faaliyet programından oluşmaktadır.

Dünya Azerbaycanlılarının Üçüncü Kurultayı 5 Temmuz 2011 tarihinde Bakü şehrinde yapılmıştır. 1.272 temsilcinin katıldığı, Dünya Azerbaycanlılarının Üçüncü Kurultayı'nda Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Dünya Azerbaycanlıları Koordinasyon Konseyi başkanlığına yeniden seçilmiştir. 3 Haziran 2016'da Bakü Haydar Aliyev Merkezi'nde Dünya Azerbaycanlıları Dördüncü Kurultayı'nın resmi açılış töreni yapılmıştır. Kurultay delegeleri bir kez daha oybirliğiyle Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'i Dünya Azerbaycanlıları Koordinasyon Konseyi başkanlığına seçtiler. Koordinasyon konseyi kurultayda 109 üye tarafından onaylanmıştır.

Karabağ'ın Sembol Şehri Şuşa'da Dünya Azerbaycanlıları V. Kurultayı Yapıldı



Karabağ'ın sembol şehri Şuşa'da Dünya Azerbaycanlıları V. Kurultayı yapıldı. "Zafer Kurultayı" ismi verilen etkinliğin açılışına, Cumhurbaşkanı İlham Aliyev katıldı.

Aliyev, burada yaptığı konuşmada, Karabağ zaferinden sonra ilk kez dünyadaki bütün Azerbaycanlıların bir araya geldiğini belirtti. Zaferin Azerbaycan halkına çok yakıştığını vurgulayan Aliyev, Azerbaycan halkı ve devletinin bundan sonra muzaffer halk ve devlet olarak yaşayacağını kaydetti.

Aliyev, Azerbaycan'ın ulusal lideri Haydar Aliyev'in Dünya Azerbaycanlılarının 2001'de yapılan ilk kurultayında yaptığı konuşmada işgal altındaki toprakların mutlaka kurtarılacağını belirttiğini hatırlatarak "Biz ulusal liderimizin sözlerini gerçeğe dönüştürdük. Cumhurbaşkanı olarak başlıca görevim Karabağ sorununun çözümüydü. Biz hepimiz hem Azerbaycan vatandaşları hem Dünya Azerbaycanlıları tek hedef için çalıştık. Azerbaycan halkı kendi gücünü gösterdi, adaleti sağladı. Azerbaycan halkı tüm dünyaya büyük halk olduğunu kanıtladı." dedi.

Yurt dışında yaşayan milyonlarca Azerbaycanlının savaşı yakından takip ettiğini, Azerbaycan'ın haklı davasını yaşadıkları ülkelerin kamuoyuna aktardığını belirten Aliyev, "Bugün hala buna ihtiyaç var. Savaş sona erse de Ermenistan'ın bize karşı toprak iddiaları henüz bitmedi. Fakat bu bitecek. Çabalarımız sayesinde Ermenistan'ın ve dünya Ermenilerinin Azerbaycan'a yönelik toprak iddialarını ortadan kaldıracağımızdan eminim." diye konuştu.

Aliyev, yurt dışındaki diaspora kuruluşlarının Azerbaycan'la sıkı temas halinde olduğunu belirterek "Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın vatanlarıyla bağlarını koparmamalarını istiyoruz. En azından yılda bir kez aileleriyle Azerbaycan'a gelseler, özellikle işgalden kurtarılan toprakları ziyaret etseler çok iyi olur." tavsiyesinde bulundu.

30 yıl devam eden ve sonuç vermeyen müzakere sürecinden, AGİT Minsk Grubunun başarısız girişimlerinden bahseden Aliyev, sorunu kendi güçleri ile çözerek "faşizmi yok ettiklerini, Kafkasya'yı faşizmden kurtardıklarını" bildirdi.

Aliyev, Azerbaycan'ın artık yeni döneme adım attığını belirterek "30 yıl toprakları işgal edilmiş bir ülke olarak yaşadık. Bu bizim için çok ağırdı. Fakat bugün alnımız açık, başımız diktir ve her zaman da böyle olacaktır. Burada sağlam duruyoruz ve hiç kimse bizi bu topraklardan çıkaramaz." ifadelerini kullandı.

Dünyanın 65 ülkesinden yaklaşık 400 Azerbaycanlının katıldığı kurultay açılış toplantısının ardından panellerle devam etti.

Hikmet Hacıyev: Kurultay'ın Şuşa'da Yapılmasının Büyük Anlamı Var

Kurultaya katılan Azerbaycan Cumhurbaşkanı yardımcısı Hikmet Hacıyev, AA muhabirine yaptığı açıklamada, ilk kurultayının merhum Cumhurbaşkanı Haydar Aliyev'in girişimiyle 2001'de yapıldığını hatırlattı. Hacıyev, Haydar Aliyev'in ilk kurultayda "Bir gün gelecek bir kurultayımızı Şuşa'da yapacağız" şeklinde konuşma yaptığına işaret ederek "İşte kurultayımızı Şuşa'da yapıyoruz. Bunun büyük siyasi, sembolik ve stratejik anlamı var." dedi. Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in açılışta yaptığı konuşmada, diaspora kuruluşlarından yaşadıkları ülkelerde Azerbaycan gerçekliklerini anlatmalarını istediğini aktaran Hacıyev, "Ermenilerin 30 yılda yaptığı kanıtlı Vandalizm'in tüm ülkelerde anlatılması önemlidir. Bu kurultaya katılanlardan başlıca beklentimiz, yaşadıkları ülkelerin yasalarına uyarak o ülkelerin onurlu vatandaşları olmaları ve Azerbaycan'la dostluk ilişkilerine, bağlantılara katkı sağlamalarıdır." ifadesini kullandı.



Farah Aliyeva: "Zaman Azerbaycan diasporasının demir yumruk gibi birleşebileceğini gösterdi"

Azerbaycan Cumhurbaşkanlığı İdaresi İnsani Politika, Diaspora, Çok Kültürlülük ve Din İşleri Daire Başkanı Farah Aliyeva

Vatan kavramı, milletin kaderi kavramı ortaya çıktığında, Azerbaycan diasporasının demir yumruk gibi birleşebileceğini zaman göstermiştir. Azerbaycan diasporası için değişmeyen göstergeler var. Yaşadığınız ülke, bulunduğunuz pozisyon, ait olduğunuz meslek ne olursa olsun bir takım göstergeler değişmez. Bunlar bizim ana dilimiz, tarihimiz, vatanımız, milli ve manevi değerlerimizdir. Azerbaycan beyninizde, kalbinizdedir. Ama kabul edelim ki 10-15 yıl içinde Avrupa'da ve dünyanın birçok ülkesinde Azerbaycan'ı fiziki olarak görmeyen ama Azerbaycanlı olan bir nesil gelecek, yeni nesil gelecek. Azerbaycancılığı nasıl taşıyacaklar, nasıl hissedecekler? Bunun kavramsal bir sorun olduğunu düşünüyorum. 20. yüzyılın başlarında büyük düşünürümüz Ali Bey Hüseyinzade, Batılıların ve Avrupalıların midelerinde sindirilmek istemiyorsanız, beyinlerinin ürünlerini sindirin diye yazmıştı. Muhtemelen bizim yeni nesil diasporamız artık midede sindirilemeyecek ve bunun da bir şartı yok. Asimile edilmeleri değil, içinde yaşadıkları topluma entegre olmaları gerekir. Asimile olmalarını istemiyoruz, ama entegrasyon seviyesi, akademik seviye o kadar derin olmalı ki içinde yaşadıkları toplumda söz sahibi olsunlar, onları dinlesinler, duysunlar. Sizden sonra çalışmalarını sürdürecek yeni nesil Diasporamızın da en az sizin kadar vatansever ve kararlı olmasını isterim. Sizinle gurur duyduğumuz gibi, gelecek nesille de gurur duymalısınız.

“Bir Milletin İki Diasporası Olmaz, Yönünde Gayret Sarf Ediyoruz”

Kurultaya katılan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar (YTB) Başkan Yardımcısı Sayit Yusuf, basın mensuplarına yaptığı açıklamada, işgalden kurtarılan topraklarda Azerbaycan’ın hayata geçirdiği imar çalışmalarının gelecek açısından ümit verici olduğunu, işgal döneminde yaşanan yıkım ve soykırımların ise insanlık adına üzüntü doğurduğunu söyledi.



Yusuf, Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev’in “Bir milletin iki diasporası olmaz” sözlerini hatırlatarak, şöyle devam etti:

“Diasporalarımız birbirine destek veriyor. Bizim güçlü olduğumuz yerlerde biz Azerbaycan’a, Azerbaycan’ın güçlü olduğu yerlerde Azerbaycan bize destek veriyor. ‘Bir milletin iki diasporası olmaz.’ yönünde gayret sarf ediyoruz. Ama yolun daha başındayız. Türkiye diasporası çok daha güçlü ve eski. Azerbaycan da bu yönde ciddi adımlar atıyor. Kısa sürede de çok güzel mesafeler aldılar.”

Azerbaycan’la diaspora ilişkilerini sadece ikili düzeyde değil Türk Devletleri Teşkilatı bünyesinde de sürdürdüklerini, bu konuda da YTB’nin öncü olduğunu vurgulayan Yusuf, “Kurumumuz Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Özbekistan’la ortak diaspora faaliyetleri yapmaya da gayret ediyor.” diye konuştu.

Şuşa’da gerçekleştirilen Dünya Azerbaycanlılarının Zaferi Kurultayı’nda, özellikle diasporada yaşayan Azerbaycanlıların yerine getirmesi gereken kritik görevler ele alındı. Kurultay sonrası açıklamada bulunan Azerbaycan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Hikmet Hacıyev, diasporada yaşayan vatandaşlardan beklenen görevleri sıraladı.

Hacıyev, “En önemli talimat ve görevlerden birisi, Azerbaycan karşıtı propagandaları ve ülkemize karşı her türlü provokasyonu önlemek, yaşadıkları ve çalıştıkları ülkelerdeki diasporamızın temsilcileri aracılığıyla kamuoyunu Azerbaycan gerçekleri hakkında daha aktif olarak bilgilendirmek ve bu yönde diasporamızın rolünü aktif hale getirmektir. Azerbaycanlıların bulundukları ülkelerin sosyo-politik hayatındaki yerini daha güçlendirmeleri gerekmektedir.” ifadelerini kullandı.

Ermeni Lobileri Kötü Niyetlerini Sürdürüyor!

Azerbaycan Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Cumhurbaşkanlığı İdaresi Dış Politika Dairesi Başkanı Hikmet Hacıyev Şuşa’da gazetecilere yaptığı açıklamaya şöyle devam etti: “Geriye dönüp Vatan Savaşı sırasında izlenen politikaya ve diaspora örgütlerinin faaliyetlerine baktığımızda, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev’in koyduğu görevler doğrultusunda bu yönde ciddi başarılar elde edildiğini memnuniyetle belirtmemiz gerekir. Ama, artık çatışma sonrası dönemdeyiz ve uzun süredir Azerbaycan’a karşı kirli propaganda ve kampanyalar yürüten Ermeni lobi örgütleri, onların patronları ve genel olarak ülkemize karşı olan farklı çevreler hala bu tür niyetlerini sürdürüyorlar. Bu nedenle diaspora teşkilatlarımıza, dünya kamuoyunu Azerbaycan gerçekleri hakkında daha koordineli bilgilendirmek için yeni görevler verildi.”

ÖDÜL ALAN DİASPORA TEMSİLCİLERİ: “AZERBAYCAN İÇİN ÇALIŞMAYA HER ZAMAN HAZIRIZ”

Şuşa’da düzenlenen V. Dünya Azerbaycanlıları Kurultayı’nda çok sayıda diaspora temsilcisine çeşitli devlet ödülleri takdim edildi. Kurultay’ın arifesinde Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, halklar arasındaki dostluğu güçlendirme ve Azerbaycan diasporasını geliştirmesine olan katkılarından dolayı 23 diaspora temsilcisine çeşitli ödüller verdi. Bu çerçevede 2 kişi “Emektar Bilim Adamı”, 2 kişi “Onur Diploması” ile ödüllendirdi. 8 kişiye Dostluk Nişanı ve 11 kişi Terakki Madalyası’na layık görüldü. Bu sayıda diaspora aktivistinin ödüllendirilmesi, Dünya Azerbaycanlıları Kurultayları tarihindeki ilk olaydır.



Prof. Masud Efendiyev
Azerbaycanlı Matematikçi

Almanya’da yaşayan Azerbaycanlı matematikçi, profesör ve Humboldt ödüllü, bilim alanındaki başarılarından dolayı “Onurlu Bilim Adamı” fahri unvanına layık görülen Azerbaycanlı matematikçi Masud Efendiyev, Cumhurbaşkanı İlham Aliyev’e teşekkür etti. Dünya Azerbaycanlıları V. Kurultayı’nın Şuşa’da yapılmasını tarihi bir olay olarak nitelendirdi ve bu prestijli etkinliğe katılmaktan gurur duyduğunu vurguladı: “Dünya Azerbaycanlılarının V. Kurultayı kültürümüzün beşiği Şuşa’da gerçekleşti. Bir bilim insanı olarak, iki arkadaşımın Nobel ödüllü Aziz Sancar ve Arye Varshel’in Zafer Kurultayı’na tebrik mektuplarını katılımcılara ilettim. Bu mektuplar büyük bir heyecan yarattı. Bu da gösteriyor ki biz bilim adamları, arkadaşlarımız, Nobel ödüllüler, Cumhurbaşkanımızın etrafında bir yumruk gibi kenetlenmiş, işimizi yapmaya hazırız. Bu vesileyle, bana gösterilen yüksek düzeyde güven için Azerbaycan Cumhurbaşkanı’na teşekkür ediyorum. Cumhurbaşkanı İlham Aliyev’in Kurultay’daki konuşması tüm dünyada yankı buldu ve Zafer Kurultayı’nın tüm enerjisini yansıttı. Cumhurbaşkanı’nın bir saatten fazla süren konuşması, gülümsemesi ve diasporanın faaliyetlerine ilişkin yüksek değerlendirmesi, muzaffer halkımızın, muzaffer Başkomutanımızın ve cesur Ordumuzun yanında yeni bir ordunun Diaspora Ordusunun varlığını doğruladı.

İngiltere York Üniversitesi Kimya Fakültesi Yapısal Biyoloji Laboratuvarı Profesörü, Fizik ve Matematik Bilimlerinde Felsefe Doktoru Garib Mürşüdov, Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı İlham Aliyev’e teşekkür mektubu gönderdi. Mektupta şunlar yazıyor: “Sayın Başkan! Bilim alanındaki başarılarımdan ve Azerbaycan diasporasının gelişimine hizmetlerim için, “Onurlu Bilim Adamı” onursal unvanına layık görüldüğünüz için size derin şükranlarımı ifade etmeme izin verin. Benim için beklenmedik bir hediyeydi. Kalbimizde ve aklımızda olan bu hediyeyi Şuşa’da sunmak daha da sevindiriciydi. Muhtemelen Şuşa’nın önemini anlamak için Azerbaycan ruhu içinde büyümek gerekir. Umarım gelecekte ben ve benim gibi düşünen bilim adamları Azerbaycan’ın gelişmesine yardımcı olmak için daha fazlasını yapacak ve aynı zamanda Azerbaycan’ın dünyadaki konumunu korumak ve güçlendirmek için elimizden gelenin en iyisini yapacağız. Biz her zaman Azerbaycan için çalışmaya hazırız.”



Prof. Garib Mürşüdov
İngiltere York Üniversitesi Kimya Fakültesi Yapısal Biyoloji Laboratuvarı Profesörü, Fizik ve Matematik Bilimlerinde Felsefe Doktoru



Prof. Emirullah Memmedov
Bilkent Üniversitesi

Bilkent Üniversitesi Onursal Bilim Adamı Profesörü Emirullah Memmedov, Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'nın emriyle Dostluk Nişanı'nın verilmesini övdü ve faaliyetlerinin bu kadar yüksek düzeyde takdir edilmesinden gurur duyduğunu söyledi. Memmedov, Şuşa'da Nişan almanın tamamen farklı bir anlamı olduğunu söyledi ve ülke liderliğine yüksek güven seviyesi için teşekkür etti.



Yaşar Musayev
Almanya Azerbaycanlılar İttifakı
Yönetim Kurulu üyesi

Almanya Azerbaycanlıları İttifakı Yönetim Kurulu üyesi, Avrupa'da tanınmış bir mühendis-bilim adamı, birçok ülkede kayıtlı 30'dan fazla patentin sahibi, ünlü Alman Sheffler Grubu'nun ülke ve dünyadaki temsilcisi Yaşar Musayev, Azerbaycan Cumhurbaşkanı'nın Fahri Diploması'na layık görüldü. Devlet başkanına teşekkür etti: "Bu bana büyük gurur verdi, aynı zamanda Anavatan'a karşı sorumluluğumu da artırdı. Devlet Diaspora Komitesi'nin tüm çalışanlarına en içten selamlarımı sunuyorum. Şuşa'da bu haberi almanın sadece benim için değil, Almanya'da çalışan tüm özverili arkadaşlar için beklenmedik ve çok sevindirici olduğunu dürüstçe söyleyebilirim."



Bahtiyar Kerimov
Azerbaycanlı Çalışanlar Derneği
Kurucusu

Dünya Bankası ve Uluslararası Para Fonu'nun Azerbaycanlı Çalışanlar Derneği'nin kurucusu Bahtiyar Kerimov, kendisine "Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'nın Fahri Diploması"nı verdiği için devlet başkanına içten teşekkürlerini iletti. Bugün Karabağ'ın restorasyonu ve uzun süredir devam eden Ermeni işgalinin olumsuz etkilerinin ortadan kaldırılması halkımızın asli görevlerinden biridir. Zafer Kurultayı'nın yüksek moralinin her diaspora örgütüne taşınacağına ve bu aşamada Karabağ'ın restorasyonu için Dünya Azerbaycanlılarının dayanışmasının hedefleneceğine inanıyorum. Bir sonraki Dünya Azerbaycanlıları Kurultayı'nda Karabağ'ın ihyası için yapılan yapıcı çalışmaları ve halkımızın dayanışması sonucunda elde edilen kazanımları müzakere edeceğimizden eminim."



Prof. Dr. Aygün Attar
Türkiye-Azerbaycan Dostluk, İşbirliği
ve Dayanışma Vakfı Başkanı

Türkiye Cumhurbaşkanı'na bağlı Güvenlik ve Dış Politika Konseyi üyesi ve Türkiye-Azerbaycan Dostluk, İşbirliği ve Dayanışma Vakfı Başkanı Prof. Dr. Aygün Attar, Azerbaycan Cumhurbaşkanı'nın kararnamesiyle Dostluk Nişanı ile ödüllendirildiğim için gurur duyuyorum. Bunu Dünya Azerbaycanlılarına gösterine dikkat ve özenin tezahürü olarak görmekteyim. Muzaffer Başkomutan İlham Aliyev'in önderliğinde, kahraman şehitlerimizin ve gazilerimizin kanları pahasına kazanılan Karabağ Zaferi'nin, her birimizin hayatındaki en büyük ödül olduğuna her zaman inandım. Şükürler olsun ki gösterilen çabalar ve çekilen zahmetler boşa gitmedi, topraklarımız düşman işgalinden kurtarıldı ve bizler Şuşa'daki Zafer Kurultayı'na katılabildik. Muzaffer Başkomutan İlham Aliyev'in konuşması tüm diaspora aktivistleri için gerçek bir yol haritasıydı. Orada yaptığımız toplantılar, dinlediğimiz konuşmalar sorumluluğumuzu daha da artırdı. Azerbaycan'ı dünyada daha iyi temsil etmeye devam edeceğimize inanıyorum."



Rusya'nın Emektar Sanatcısı, Mariinsky Tiyatrosu Primorsky Sahnesi Baş Koreografı Eldar Aliyev, milliyeti ne olursa olsun herkes için ruha ve kalbe yakın yerler olduğunu kaydetti. Hiç şüphesiz Azerbaycanlılar için bu yer Şuşa'dır: "Bu yıl 270 yaşına giren şehir, Azerbaycan halkının zengin geleneklerini taşımakla kalmıyor, aynı zamanda kültürel mirasının da ayrılmaz bir parçasıdır. Ömrünü sanata adamış bir insan olarak Şuşa'da olmak uzun zamandır hayalimdi. Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'e bana bu fırsatı verdiği ve aynı zamanda bana Dostluk Nişanı verdiği için derin şükranlarımı sunuyorum. Şuşa'nın refah ve gelişme döneminin Büyük Vatan Savaşı'ndaki tarihi zaferden sonra başladığına eminim. Dünya Azerbaycanlılarının V. Kurultayı'nın yapılacağı yer olarak Şuşa'nın tesadüfen seçilmediğine inanıyorum, Dünya Azerbaycanlılarının bu kadim kültür merkezine ve onu işgalden kurtaran kahramanlara şükranlarının bir ifadesidir.

Eldar Aliyev
Mariinsky Tiyatrosu Primorsky Sahnesi Baş Koreografı

Fransız Uluslararası Müzik Akademisi Direktörü ünlü piyanist Adila Aliyeva, Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in ilgili emriyle Dostluk Nişanı'na layık görülmekten gurur duyduğunu söyledi. V. Dünya Azerbaycanlıları Kurultayı arifesinde verilen ödülü "hayatında çok hoş bir olay" olarak nitelendirdi: "Cumhurbaşkanımızın verdiği Dostluk Nişanı'nı derin şükran ve gururla aldım. Halkımızı zafere taşıyan Muzaffer Başkomutanımızdır. Genel olarak Sayın İlham Aliyev ve Sayın Mehriban Aliyeva, Azerbaycan halkının şanını yeniden kazanmak ve yükseltmek için yorulmadan çalışmaktadırlar. Bu ödül bizi daha ileriye gitmeye ve Cumhurbaşkanımız tarafından önerilen tüm çalışmaları yapmaya teşvik ediyor. Bu vesileyle Devlet Diaspora Komitesi Başkanı Fuad Muradov'a ve ekibine teşekkür etmek istiyorum. Komite çok zor bir iş yapıyor ve asil bir iş yapıyor. Komite personeli, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımıza yardım etmek için her daim gayret göstermektedirler."



Adila Aliyeva
Fransız Uluslararası Müzik Akademisi Direktörü-Piyanist



Ukrayna Azerbaycanlılar Rada Yönetim Kurulu Üyesi, Kiev Azerbaycanlılar Kurultayı Başkanı Oleg Krapivin, Şuşa'daki Dünya Azerbaycanlıları V. Kurultayı'nın tüm halkımız için çifte bayram haline geldiğini kaydetti: Azerbaycanlılar arasındaki ilişkilerin dünya çapında güçlendirilmesi. Bu nedenle, Ukrayna'da yaşayan yurttaşlarımız adına, organizatörlere özel şükranlarımı sunmak istiyorum. Bundan sonra demir yumruk etrafında daha sıkı bir şekilde birleşeceğimizi düşünüyorum. Bu toplantı benim için de unutulmazdı çünkü devlet başkanı bana Dostluk Nişanı verdi. Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'e böylesine yüksek bir ödüle layık görüldüğü için teşekkür ediyorum."

Oleg Krapivin
Ukrayna Azerbaycanlılar Rada Yönetim Kurulu Üyesi, Kiev Azerbaycanlılar Kurultayı Başkanı



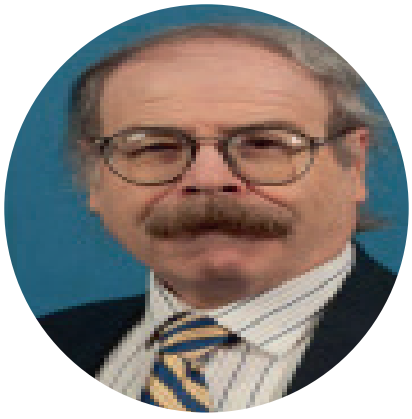
Rusya Federasyonu'nun Sverdlovsk bölgesindeki Azerbaycan Ural Halk Ulusal-Kültürel Teşkilatı Başkanı Şahin Şıhlinskiy de Cumhurbaşkanı'na ödül için teşekkür etti. Ayrıca Başkomutanımıza ve halkımıza Dünya Azerbaycanlılarının V. Kurultayı'nı düzenlediği için teşekkür ediyorum. Cumhurbaşkanımızın konuşmasını keyifle dinledik ve tavsiyelerini dinledik. Bundan sonra da bu öneriler doğrultusunda faaliyetlerimizi genişleteceğiz. Devlet Diaspora Komitesi'nin, diaspora faaliyetlerimizin etkinliği konusunda bize yakından yardımcı olduğunu da vurgulamalıyım.

Şahin Şıhlinskiy
Azerbaycan Ural Halk Ulusal-Kültürel Teşkilatı Başkanı



Alman-Azerbaycan Derneği Başkanı, Teknoloji ve Kültüroloji Felsefesi Doktoru Profesör Cengiz Abdullayev, Terakki Madalyası'na layık görüldüğü için çok mutlu olduğunu söyledi ve bunun için ülke liderliğine teşekkür etti. Ödüller gerçekten ilham verici. Cıdır Ovası'nda bir araya gelip Dünya Azerbaycanlılarının bir araya gelmesi gurur kaynağı olmuştur. Cumhurbaşkanı'nın Dünya Azerbaycanlıları V. Kurultayı'ndaki konuşmasını dikkatle dinledim ve bu konuşma gelecekteki faaliyetlerimizin konseptini gerçekten tanımladı.

Prof. Cengiz Abdullayev
Alman-Azerbaycan Derneği Başkanı



Central Florida Üniversitesi'nden Profesör Nazım Muradov, Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'e Terakki Madalyası verdiği için teşekkür etti: "Size ve Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Diaspora Komitesi'ne bilim ve teknolojiye katkılarınız için teşekkür ederim. Bu ödülden gurur duyuyorum ve Azerbaycan Cumhuriyeti'nde bilim, teknoloji ve eğitimin tanıtımına katkıda bulunmak için elimden gelenin en iyisini yapmaya devam edeceğim."

Prof. Nazım Muradov
Central Florida Üniversitesi



Halk Sanatçısı Muhtar Avşarov'un oğlu Estonya'daki Avşar Kukla Tiyatrosu'nun sanat yönetmeni Rauf Avşarov, Terakki Madalyası aldığını duyunca çok mutlu olduğunu belirterek, "Benim ve ailem için beklenmedik bir haberdi." dedi. Kendim ve ailem adına Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'e derin şükranlarımı sunuyorum. 26 yıl önce Estonya, Tallinn'de Avşar Kukla Tiyatrosu'nu kurdum. Bu ödülü tiyatroya verilen en büyük ödül olarak görüyorum. Tiyatro seyircilerin alkışlarıyla her açılışında, Avrupa'da Azerbaycan kültürünü tanıtan tek kukla tiyatrosunu yaratmış olmaktan gurur duyuyoruz.

Rauf Avşarov
Sanat Yönetmeni



Kamellia Goncharova-Ioffe
Azerbaycan Asıllı İsrailli
Opera Sanatçısı

Azerbaycan asıllı İsrailli opera sanatçısı, İsrail-Azerbaycan Uluslararası Derneği "Aziz" üyesi Kamellia Goncharova-Ioffe, Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'e teşekkür mektubu gönderdi. Mektupta şunlar yazıyor: "Sayın Başkan! Terakki Madalyası ile ödüllendirilme vesilesiyle size derin şükran ve takdirlerimi ifade etmeme izin verin. Kurtuluş tarihimizde ilk kez kurtarılmış Karabağ - Şuşa'da Zafer Kurultayı'nın yapılması, bu toprakların kadim topraklar, Azerbaycan'ın ayrılmaz bir parçası, Karabağ'ın Azerbaycan olduğunu tüm dünyaya bir kez daha göstermiştir! Dünya Azerbaycanlılarının V. Kurultayı'ndaki tavsiyeleriniz diaspora örgütlerine ve temsilcilerine yeni görevler yüklemektedir. Kurultay'da dile getirilen öneriler ve belirlenen hedeflerin, dünyada yaşayan tüm Azerbaycanlıların, diaspora örgütlerinin Azerbaycancılık ideolojisi etrafında faaliyetlerini ve birliğini daha da güçlendireceğine inanıyoruz. Zafer Kurultayı'nın üst düzey organizasyonunu sağlayan Azerbaycan devletine ve Devlet Diaspora Komitesine derin şükranlarımızı sunuyoruz."

San Francisco Dünya Müzik Festivali'nin müzik direktörü, mahir Kemençe sanatçısı ve öğretmeni İmamyar Hasanov, sanatının ve etkinliğinin takdir edilmesi için ülkenin liderliğine teşekkür etti. Bu prestijli etkinliğe katılmak benim için büyük bir onurdu. Kurultay'da Sayın Cumhurbaşkanımızın diasporamızla ilgili görüşlerini destekliyoruz ve bundan sonra tüm kaynaklarımızı seferber etmemiz ve devlet kurumlarıyla yakın çalışmamız gerektiğini düşünüyorum. Amerika'da geçirdiğim 22 yıl boyunca Azerbaycan milli müziğini tanıtıyorum ve yıllardır ülkemizin desteğine çok ihtiyacım var. Bana gösterilen ilgi ve özenin imkanlarımı genişletmeye devam edeceğini düşünüyorum."



İmamyar Hasanov
San Francisco Dünya Müzik
Festivali Müzik Direktörü



Sanem Aliyeva
Estonya Ojag Radyo
Programı Sunucusu

Estonya'daki Ocak radyo programının sunucusu ve tercümanı Sanem Aliyeva, Şuşa'daki Diaspora Faaliyetlerinde Farklanma Madalyası ile ödüllendirildi. Şuşa'ya ayak bastığımda çok karışık duygular içindeydim. Hem sevinç hem hüzün vardı. Şehitlerimizi bir an olsun unutmadım. Yaşlanan anneleri gözümün önüne geldi. Yolculuk boyunca şehitlerimizin ruhlarına dua edip teşekkür ettim. Şuşa, alt yapısı dağıtılmış, yıkılmış bir şehirdir. Ermeni vandalizminin izlerini her yerde gördük. Ama aynı zamanda, organizasyon çok yüksekti. Bunun büyük bir çaba olduğu açıktı. O Kurultay'da dikkatimi çeken ve beni gururlandıran Sayın Cumhurbaşkanı'nın konuşması oldu. Gayet akıcı ve isabetli konuşmasıyla bizlere pek çok mesajı iletti." dedi.

ALİM GASİMOV: "DÜNYA AZERBAYCANLILARININ V. KURULTAYI'NIN ŞUŞA'DA YAPILMASI BİR OLAYDIR"



Alim Gasimov
Azerbaycan Halk Sanatçısı

"Dünya Azerbaycanlıları V. Kurultayı'nın Şuşa'da yapılması tarihi bir olaydır. İki yıl öncesine kadar biz bunu sadece arzulayıp, hayal edip hayal edebilirdik. Bugün bu bir rüya değil, bir gerçek. Bu vesileyle her Azerbaycanlıyı tebrik ediyorum." Bu açıklamalar Azerbaycan Halk Sanatçısı Alim Gasimov'dan geldi.

Onun sözlerine göre; Şuşa'daki Dünya Azerbaycanlıları V. Kurultayı'nın haberini basından okuduğunda sevinç ve gurur duydu: "Halkımızın otuz yıldır yaptığı dualar, devletimizin izlediği başarılı siyaset Karabağ ve Şuşa'nın kurtuluşu ile sonuçlanmıştır. Cumhurbaşkanımızın dediği gibi, "Sevgili Şuşa, sen artık özgürsün!" Bize bu sevinci yaşatan Muzaffer Başkomutanı İlham Aliyev'e, Azerbaycan Ordusuna, şehitlerimize ve gazilerimize her zaman minnettar olacağız. Bugün Azerbaycan'ın kültür başkenti ilan edilen Şuşa, 2023 yılında da Türk Dünyası'nın kültür başkenti olacak. Şuşa'nın geçen yüzyılın başında olduğu gibi Azerbaycan kültürünün başkenti misyonunu üstlenmeye devam edeceğine ve dünya durduğu sürece de devam edeceğine inanıyorum.



MENSUM İBRAHİMOV: "KURULTAY'IN ŞUŞA'DA YAPILMASININ ÖNEMİNİ YILLAR GEÇTİKÇE DAHA İYİ ANLAYACAĞIZ."

Mensum İbrahimov
Azerbaycan Halk Sanatçısı

"Dünya Azerbaycanlılarının V. Kurultayı'nın Şuşa'da yapılması halkımız ve devletimiz için büyük önem taşımaktadır. "Özellikle 44 gün savaşındaki tarihi zaferimizin ardından." Bu açıklama, Azerbaycan Halk Sanatçısı Mensum İbrahimov'dan geldi.

Onun sözlerine göre, son yıllarda yurt dışındaki Azerbaycan diasporasında nicel ve nitel değişiklikler meydana geldi. Biz zamanlar yabancı ülkelere ziyaretlere giderken daha çok Güney Azerbaycan'dan olan soydaşlarımızla diyalog içerisindeydik. Ama son yıllarda diasporamızda hem Avrupa'da hem de Arap ülkelerinde büyük bir örgütlenme var. Aynı zamanda Büyük Vatan Savaşı sırasında Azerbaycan diaspora örgütlerinin gerçek sesimizi tüm dünyaya ilettiğini gördük. Bugün bu insanların Şuşa'da toplanması tarihi bir olaydır. Şuşa'yı ilk defa görenler var ki bu çok önemli. Bugün devletimizin güçlendiğini görüyoruz, okullar, kültür merkezleri ve Devlet Diaspora Komitesi tarafından düzenlenen daha üst düzey etkinlikler görüyoruz. Bazılarına bizzat katıldım. Elbette bunu memnuniyetle karşılıyorum. Zaferimizden bu yana ilk kez Azerbaycan'ın kültür merkezi Şuşa'da Dünya Azerbaycanlıları Kurultayı yapıldı. Bunun önemini ilerleyen yıllarda daha iyi göreceğiz. Kurultay vesilesiyle dünyadaki tüm Azerbaycanlıları tebrik ediyorum. Gözümüz aydın olsun, bugün alınlarımız açık, başımız dik, muzaffer bir devletin vatandaşlarıyız. Artık bütün dünya bizi daha iyi tanıyor."

MİLLİ MECLİS BAŞKAN VEKİLİ: "DÜNYA AZERBAYCANLILARININ ŞUŞA'DA YAPILACAN V. KURULTAYI TÜM DÜNYAYA BİR MESAJDIR"



Prof. Dr. Fezail İbrahimli
Azerbaycan Cumhuriyeti Millî Meclisi Başkan Yardımcısı

"Dünya Azerbaycanlılarının Şuşa'daki V. Kurultayı çok büyük siyasi, manevi ve diğer yönleri özünde birleştiren tarihi bir hadisedir."

Bu görüşler Milli Meclis Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Fezail İbrahimli tarafından dile getirildi.

Onun sözlerine göre Şuşa, Azerbaycan'ın sadece kültür merkezi değil, aynı zamanda siyasi merkezidir: "Dünyanın dört bir yanında Azerbaycanlıların bir araya gelmesi, Şuşa'nın zaten bizim olduğunu bir kez daha teyit etmektedir. İkinci olarak, Şuşa'da Dünya Azerbaycanlıları V. Kurultayı'nın düzenlenmesi, dünya toplumuna, bakın, dikkatli bakın, Şuşa şimdiden Dünya Azerbaycanlılarının merkezi haline gelmiş, Şuşa ve Karabağ hakkındaki olumsuz düşüncelerinize son vermesi için bir mesajdır. Burası Azerbaycan'ın anavatanı, Azerbaycan toprakları, Azerbaycanlıların şevklerinin beşiğidir.

Fezail İbrahimli, konunun manevi boyutuna da dikkat çekmiştir: "Şuşa her zaman manevi dünyamızın merkezi olmuştur. Oradan dünya müziğine büyük katkıları olan şahsiyetler çıkmıştır. Bir zamanlar sembole çevrilmiş olan Üzeyir Bey, Bülbül ve diğerlerinin heykellerinin üzerindeki ateş, manevi dünyamızın ateşiydi. Bu Kurultay, onların ruhları karşısında bir hesaplaşmadır. Biz geldik, ruhlarınız şad olsun! Şuşa, düşmana karşı durmayı ve işgalcilere kalkan olmayı başaranların her zaman anavatanı olmuştur. Şuşa için can veren kahramanlarımıza da minnetlerimizi sunuyoruz. Bir zamanlar Kafkasya'da büyük güçlerin siyasi çekişme, entrika ve siyasi hırslarının kurbanı olan Dünya Azerbaycanlıları Kurultayı'nın Şuşa'da yapılması, siyasi, manevi, bilimsel, uluslararası ve uluslararası büyük bir olay olarak değerlendirilmelidir.

MİLLETVEKİLLERİ: "DÜNYA AZERBAYCANLILARININ V. KURULTAYI'NI ŞUŞA'DA YAPMAK, DAYANIŞMAMIZIN DÜNYAYA BİR GÖSTERGESİDİR"



Elnur Allahverdiyev
Milletvekili

"Dünya Azerbaycanlıları V. Kurultayı'nın Şuşa'da yapılması birliğimizin ve dayanışmamızın dünyaya bir göstergesidir."

Milletvekili Elnur Allahverdiyev, Baku Time'a verdiği bir röportajda bu açıklamalarda bulundu. Ona göre büyük milletlerin özlemleri de büyüktür: "Şuşa'nın 28 yıldan fazla süren işgalden kurtuluşu da halkımızın büyüklüğünün, iradesinin, kararlılığının ve bilgeliğinin sonucudur. Azerbaycan halkının oğulları, kanları ve canları pahasına bu zaptedilemez kaleyi namert düşmandan kurtarmışlardır. İki asır önce şehrimizdeki bu kaleye sığınmasına izin verdiğimiz düşmandan, topraklarımıza yerleşmesine göz yumduk, ekmeğimizi suyumuzu paylaştık. Bu iki yüzyıl boyunca bize ihanet etti, gözünü Şuşa'ya dikti, şehre zarar verdi ve birkaç kez işgal etmeye çalıştı, sakinlerini öldürdü ve 1992'de şehri gasp etti."

Elnur Allahverdiyev Şuşa şehrinin maneviyatımızın bir simgesi, milli ideolojimizin önemli bir unsuru olduğunu belirterek, "Aynı zamanda bizim için bir kaledir. Tarihimizin kanlı sayfaları bu şehirde yazıldı, halkımızın sırtına hançerler saplandı. Ancak Muzaffer Başkomutan İlham Aliyev'in önderliğinde yiğit ordumuz, kahraman evlatlarımız, tarihi adaleti yeniden tesis edip Şuşa'yı vatanına geri döndürdüğü için mutluyuz. Şuşa, dünyanın dört bir yanındaki yurttaşlarımız da dahil olmak üzere artık her birimizi kucaklıyor. Bir zamanlar Karabağ hanlarının siyasi başkenti ve şimdi tüm Azerbaycan'ın kültür başkenti Şuşa da sevindirici. Dünya Azerbaycanlılarının V. Kurultayı'nın Karabağ ve Şuşa'da yapmak parlak bir semboldür ve modern tarihimizde yeni bir sayfa açmak demektir.

Elnur Allahverdiyev, Ermenilerin 28 yıl boyunca bu şehrin kendilerine ait olduğunu tüm dünyaya ispat etmeye çalıştıklarını ancak başaramadıklarını da sözlerine ekledi: "Şehre yerleşmeye çalışsalar da başarısız oldular. Çünkü bu şehir, ruhuyla, binalarıyla, tarihiyle, bugünüyle, sakinleriyle bizim şehrimizdir. Şuşa'nın kurtuluşunun arifesinde, Ortadoğu, Lübnan ve Suriye'den yerlerinden edilmiş sadece 2-3 bin Ermeni buraya yerleştirildi. Neden Ermenistan'daki Ermenilerden hiçbiri buraya taşınmadı? Çünkü bu şehrin kendilerine ait olmadığını biliyorlardı. Kurultayımızı bugün Şuşa'da yapmak dünyaya da bir mesajdır: Şuşa'nın kime ait olduğunu ve bu şehrin gerçek sahibinin kim olduğunu görsünler!"



Mahir Abbaszadeh
Milletvekili

Ülkesinde Yerinden Edilmiş Kişiler için Sosyal Kalkınma Fonu Direktörü Milletvekili Mahir Abbaszadeh, Şuşa'daki V. Dünya Azerbaycanlıları Kurultayı'nın Azerbaycan tarihinin en önemli olaylarından biri olduğuna inanıyor. Karabağ'ın merkezindeki Şuşa'da düzenlenen etkinlik, başlı başına tarihi bir olaydır. Buraya katılanların sadece Azerbaycan diasporasının Azerbaycan'daki tanınmış temsilcileri olmadığını, aynı zamanda ülkelerinin sosyo-politik ve kültürel yaşamında ve ekonomik süreçlerinde önemli bir rol oynadıklarını da hesaba katarsak, bir kez daha göreceğiz ki bu Kurultay ne kadar önemlidir.

M. Abbaszade, bu prestijli etkinliğin Azerbaycan'ın kurtarılmış topraklarındaki imar ve iskan çalışmalarına önemli bir ivme kazandıracağını kaydetti: "Kurultayı'ın iki panelinden birinin Karabağ'ın Yeniden İmarı ve İskanına Azerbaycan Diasporası'nın Katkıları konusunda olması tesadüf değil" Bu anlamda Dünya Azerbaycanlıları V. Kurultayı'nın Şuşa'da düzenlenmesi, bir bütün olarak Karabağ ekonomik bölgesi olan Şuşa'ya ve Doğu Zengazur ekonomik bölgesine yatırım çekmede, buradan göç edenlerin geri dönmesi, ekonominin oluşumunda ve istihdamda öncü rol oynayacaktır.



Reşad Macid
525. Gazete'nin Genel Yayın Yönetmeni

GAZETECİLER: "ŞUŞA TÜM DÜNYADA AZERBAYCANLILAR İÇİN BÜYÜK BİR SEMBOL HALİNE GELDİ"

"Dünya Azerbaycanlılarının V. Kurultayı'nın Şuşa'da yapmak, modern tarihimizin en önemli olaylarından biridir." Bu sözler, Azerbaycan Yazarlar Birliği Sekreteri ve 525. Gazete'nin genel yayın yönetmeni Reşad Macid'e aittir.

Ona göre V. Kurultay'ın Şuşa'da yapılmasının sembolik bir anlamı da vardır: "Farklı ülkelerde yaşayan Azerbaycanlıların ve diaspora temsilcilerinin Şuşa'yı görmeleri ve Azerbaycan'ın kültür başkenti Şuşa'yı ziyaret etmeleri büyük bir manevi güçtür. Şuşa'nın tanıtımı, Şuşa'nın bir Azerbaycan şehri olarak 270 yıllık tarihini incelemek ve tanıtmak açısından önemli bir olaydır. Kurultayı'n çok hoş bir hatıra olarak tüm diaspora temsilcilerimizin hafızasında kalacağını düşünüyorum."

Reşad Macid, Şuşa'nın kurtarılmasının Azerbaycan tarihinin en önemli ve büyük olaylarından biri olduğunu belirterek, "Sayın Cumhurbaşkanı Şuşa'yı Azerbaycan'ın kültür başkenti ilan etti ve bu yıl "Şuşa Yılı". Son bir yıl boyunca, hem diasporanın temsilcileri hem de aydınlar olmak üzere birçok kişi Şuşa'yı ziyaret etti ve Şuşa'da çeşitli etkinlikler düzenlendi. Şuşa'da yakın zamanda meclis komisyonu toplantılarının yapılması olumlu bir olaydır. Yazarlar Birliği Kurultayı'nın da Şuşa'da yapılması bekleniyor. Zafer Bayramımız da Şuşa'nın kurtuluşu ile başlar. Bu anlamda Azerbaycan Cumhurbaşkanı'nın Şuşa ile ilgili sözleri, Şuşa sevgisi tüm insanlara bulaşıyor."



Azerbaycan'ın saygın gazetecisi Prof. Dr. Etibar Babayev de Dünya Azerbaycanlıları V. Kurultayı'nın Şuşa'da düzenlenmesini kim düşündüyse muhteşem bir fikirdir: Azerbaycanlıların dünyanın çeşitli kurultaylarında konsey üyesi oldum, kurultaylarda yaptığım filmler gösterildi ve birçok ülkede etkinliklere katıldım. Devlet Diaspora Komitesi'nin kurulması ve geliştirilmesinde yaşayan bir tanık ve katılımcıydım. Şuşa'da düzenlenen kurultay büyük bir olaydır, tarihi zaferimizin meyvesidir.

Prof. Etibar Babayev
Gazeteci



Saygın gazeteci Prof. Dr. Gulu Meherremli, Dünya Azerbaycanlılarının V. Kurultayı'nın çok olumlu bir olay olduğuna ve çok ciddi bir siyasi öneme sahip olduğuna inanıyor: "Bu olayın sembolik anlamı Şuşa'nın dünyadaki tüm Azerbaycanlıları birleştirmesidir. Deniz seviyesinden yüksek bir şehirde böyle bir Kurultay'ın yapılması, Azerbaycan'ın sembollerinden biri olan Şuşa'nın sadece Azerbaycan için değil, tüm dünyadaki Azerbaycanlılar için büyük bir sembol haline gelmesi demektir. Kurutay'ın Şuşa şehrinde önemli "Şuşa Yılı"nda tutulması, hemşehrilerimizin sadece zihinsel ve duygusal olarak birleşmesi için değil, aynı zamanda günümüz dünyasındaki konumumuzu güçlendirmek ve önümüzdeki görevleri yerine getirmek için büyük önem taşımaktadır."

Prof. Dr. Gulu Meherremli
Gazeteci

ZAFER KURULTAYI VE DÜNYA AZERBAYCANLILARININ YOL HARİTASI



Prof. Dr. Musa Kasımlı
Milletvekili, AMEA Üyesi

Şuşa'da düzenlenen son derece başarılı bir şekilde hazırlanmış Dünya Azerbaycanlılarının V. Kurultayı'nda Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in konuşmasında da ifade ettiği gibi "nerede yaşadığına bakılmaksızın milletimizin temsilcilerine sadece bir gurur hissi yaratmadı, aynı zamanda gelecek faaliyetleri için de bir program haline geldi.

Kurultay'ın yapılacağı yer olarak Şuşa'nın seçilmesinin derin bir anlamı vardı. Milli manevi ruhumuzun ve kültürümüzün başkenti sayılan Şuşa, 8 Mayıs 1992'de Ermenistan tarafından işgal edilmiş ve 8 Kasım 2020'de kahraman Azerbaycan Ordusu tarafından kurtarılmıştır. Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, kentin işgalden kurtarıldığını duyurarak, "Gözünüz aydın ey Dünya Azerbaycanlıları!" demiştir.

Uzun yıllar işgal altındaki toprakların kurtarılması, tüm dünyadaki Azerbaycanlıları birleştiren ortak bir hedefti. Şuşa Kurultayı, birlik, kuvvet, güç ve geleceğe yönelik faaliyetleri tanımlayan bir Yol Haritası Kurultayı idi. Devlet başkanı Kurultayı "Zafer Kurultayı" olarak nitelendirdi. Çünkü düşmana karşı kazanılan tarihi zaferden sonra ilk kez Dünya Azerbaycanlıları bir araya gelerek bir Kurultay düzenlemiştir.

Devlet başkanının geniş kapsamlı konuşması, dünyadaki Azerbaycanlılar için büyük bir ders oldu. Bu konuşmadan çıkarılacak çok ders vardır. Bu derslerden sadece birkaçına dikkatlerinize sunmak isterim.

Azerbaycan halkı, şehitlerinin kanını ve intikamını savaş alanında düşmandan almış, kanları yerde kalmamıştır.

Dünya Azerbaycanlıları güçlü olmaya devam etmeli ve milletimize ve devletimize karşı haksızlık yapanlara hakettikleri cevabı vermeye hazır olmalıdır.

Topraklarını işgalden kurtaran ve tarihi misyonunu yerine getiren kahraman oğulları, yüksek vatan sevgisi ile tarihe, millete ve vatana eşsiz hizmetlerde bulunmuşlardır. Milletimizin vatanperverlik duyguları her zaman güçlü olmalıdır.

Ermenistan'ın askeri saldırganlığının bir sonucu olarak ortaya çıkan Dağlık Karabağ sorununun çözülmesi, 2003 yılından bu yana Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in ana hedefi olmuştur. Aynı zamanda çatışma sonrası süreçte Azerbaycan lehine süreçlerin geliştirilmesi devlet başkanı için kilit bir görevdi ve tüm güçler bu amaçla seferber edildi. Devlet başkanının politikası sonucunda Azerbaycan vatandaşları ve Dünya Azerbaycanlıları bu amacı gerçekleştirmeye çalışmışlardır. Bu nedenle ülkede ordu inşası hızla gerçekleştirildi. Azerbaycan modern bir orduya sahip oldu, genç nesil vatanseverlik, düşman nefreti, Anavatan'a bağlılık ruhuyla yetiştirildi, ekonomik reformlar yapıldı. Bütün çalışmaların amacı, izlenen politika, atılan adımlar, düşmanı topraklardan kovmaktı. Azerbaycan bunu kendi başına başardı.

30 yıllık anlamsız müzakereler yerine Azerbaycan halkı gücünü göstermiş, adaleti ve uluslararası hukuku yeniden tesis etmiş, büyük bir millet olduğunu ve işgalle asla uzlaşmayacağını tüm dünyaya ispatlamıştır. Azerbaycan milletinin hedeflerine ulaşmasının temelinde istikrar, güçlü ordu, güçlü devlet ve güçlü bir devlet başkanı vardır.

Aslında Azerbaycan sadece Ermenistan ile değil, dünya Ermenileri, Ermenistan'ı destekleyen devletler ve çevrelerle de savaşmıştır. Bu nedenle, zaferin ölçeği daha büyüktür. Azerbaycanlılar, vatan için ölmeye hazır olduklarını ispatladılar, öldüler, geri dönmediler, güçlü devlet başkanının güçlü iradesi, zekası ve sarsılmaz milli iradesi her şeyin üstündedir. Azerbaycan askerinin gücü ve vatan sevgisi karşısında her şey çaresizdir. Milli irade, azim, askeri güç ve vatan sevgisi her zaman galip gelmelidir.



44 gün süren savaşta Azerbaycan, Ermeni faşizmini yok ederek Güney Kafkasya'yı faşizmden kurtardı. Ancak Ermenistan'da hala faşizmin tezahürleri vardır. Bazı çevreler, dünya Ermenileri Azerbaycan'ı tehdit etmeye çalışıyor. Ancak İkinci Karabağ Savaşı'nın tarihi onlar tarafından unutulmamalı. Bu davranışları iyi gören Azerbaycan devleti gücünü sürekli artırmaktadır. Ermeni unsuruna asla inanılamayacağı için, Azerbaycan devleti ve Dünya Azerbaycanlıları her zaman her duruma hazır olmalıdır.

Savaş sırasında yurt dışında yaşayan milyonlarca Azerbaycanlı, askeri harekatın seyrini yakından takip etmiş, konuşmalarında, yorumlarında, sosyal ağlarında ve diğer imkânlarda Azerbaycan gerçeğini yaşadıkları ülke kamuoyuna aktarmışlardır ki bu faaliyetler, savaştan sonra bile gereklidir. Çünkü savaş bitmiş olmasına rağmen Azerbaycan'a yönelik toprak iddiaları bitmemiştir ve intikamcı güçler hala aktiftir. Savaş ve savaş sonrası, Azerbaycan devletinin Ermenistan'ın ve dünya Ermenilerinin Azerbaycan'a yönelik toprak iddialarını ortadan kaldırmaya kararlı olduğunu gösterdi.

Ancak bu iddialardan dolayı Dünya Azerbaycanlıları her zaman hazır olmalı, ortak dava için hiçbir çabadan kaçınmamalı ve aktif olmalıdır.

Bir barış anlaşması imzalamak Ermenistan için tek çıkış yoludur. Ermenistan bunu reddederse, Azerbaycan bu ülkenin toprak bütünlüğünü tanımayacağını resmen ilan edecektir. İkinci Karabağ Savaşı'nın sonuçları göz önüne alındığında, Ermeni tarafı, Azerbaycan'ın şartlarını kabul etmezse yeniden mağlup edilebileceğini anlamalıdır.

Hem Azerbaycan hükümeti, hem büyükelçilikler hem de diaspora kuruluşları gerçeğin dünyaya ulaştırılmasında aktif olmalıdır. Yurt dışında yaşayan Azerbaycanlılar bu alanda daha büyük fırsatlara sahiptir. Ermeni radikal güçlerinin son yıllardaki fiziksel saldırılarına, suç eylemlerine ve baskılarına rağmen, Azerbaycanlılar her zaman söz sahibi oldular. Azerbaycanlılar, yaşadıkları ülkelerdeki halkı eğitmek için Azerbaycan gerçeklerini ve tarihini bilmeleri ve tanıtmaları gerekmektedir.

Cumhurbaşkanı'nın konuşmasında, Azerbaycanlıların ikinci ve üçüncü kuşağının kendi kültürlerine bağlanması,her şeyden önce Azerbaycan dilini bilmesi de önemliydi. Tabii ki, bu kolay bir iş değil. Azerbaycan dili ailelerde yaşatmak mümkün olsa da yeterli değildir. Bu nedenle devlet, Azerbaycan okullarının ve hafta sonu okullarının açılmasına yardım etmeye hazırdır. Bu çalışmanın daha organize bir şekilde yapılması faydalı olacaktır. Çünkü ana dil tüm Azerbaycanlıları temel olarak birleştirmektedir.

Cumhurbaşkanı konuşmasında Azerbaycan gençliğine önemli görevler verdi. İkinci Karabağ Savaşı'nın tarihini bilmeleri ve bu gerçekleri arkadaşlarına aktarmaları gerektiğini söyledi. Yurt dışında yaşayan Azerbaycanlıların faaliyetleri büyük bir güç olarak ülke için çok faydalıdır. Faaliyetleri ve Azerbaycan gerçeklerini hayata geçirmeleri, ulusal çıkarların korunması elbette devletin konumunu güçlendirmektedir. Bu, dünyadaki Azerbaycanlıların her zaman ulusal çıkarlarını korumaları, aktif olmaları ve yaşadıkları ülkelerde yeni dostlar kazanarak çevrelerini genişletmeliler.

Kurultay, sürekli güçlenen ve organize olan Azerbaycan diasporasının iyi bir geleceğe sahip olduğunu göstermiştir.

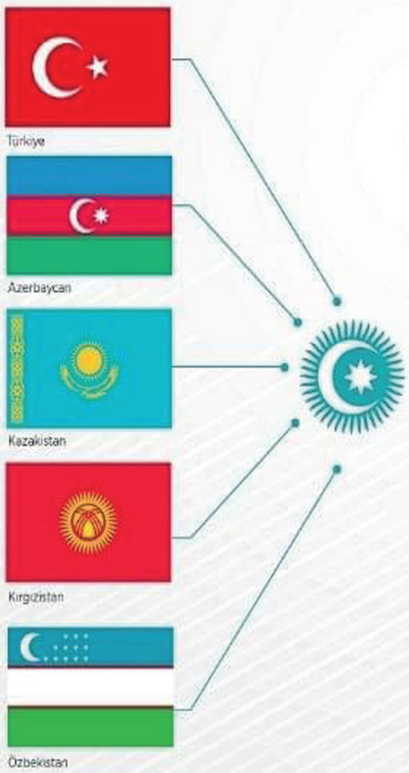
TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI

Türk Devletleri Teşkilatı 2. Diaspora Forumu

2. Kurumlararası Tecrübe Paylaşımı Programı ve Nevruz Etkinlikleri

28-29-30 Mart 2022

"Türk Devletleri Teşkilatı Üye Ülkelerine Yönelik YTB Faaliyetleri"



- Diaspora İşbirlikleri
- İkili Faaliyetler ve İmzalanan Mutabakatlar
- **105** Proje ve Faaliyet
- **18.656** Günümüze Kadar Burslandırılan Öğrenci
- **1.429** Eğitimine Devam Eden Burslu Öğrenci
- **14.000+** Türkiye Mezunu
- **6** Türkiye Mezunları Buluşması
- **2** Mezun Derneği

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI

www.ytb.gov.tr / yurtdisiturkler

TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI II. DİASPORA FORUMU BURSA'DA YAPILDI



Yurtdışında Yaşayan Türkler ve Akraba Topluluklar Genel Müdürlüğü (YTB) Başkanı Abdullah Eren, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Alinur Aktaş, Bursa Valisi Yakup Canpolat, Türk Devletleri Teşkilatı Genel Sekreteri Bağdat Amreyev, Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Serdar Çam, Aksakallar Kurulu Başkanı Binali Yıldırım forumda birer konuşma yaptılar. Forumun 2022 yılı için "Türk Dünyası Kültür Başkenti" ilan edilen Bursa'da gerçekleştirileceğini kaydeden konuşmacılar, II. Diaspora Forumu'nun açılışı dolayısıyla katılımcıları tebrik ederek başarılar diledi.

Türk Devletleri Teşkilatı'na üye ülkelerin Diaspora Teşkilatları ve Gelecek Perspektifleri mevzusuna hasredilmiş panelde YTB Başkanı Abdullah Eren, Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Diaspora Komitesi Başkanı Fuad Muradov, Kazakistan Vatandaşlar Formu Başkan Yardımcısı Magauiya Sarbassov, Kırgızistan Dışişleri Bakanlığı Zorunlu Göç Dairesi Başkanı Taştanbek Kayimazarov ve Özbekistan Bakanlar Kurulu Uluslararası İlişkiler ve Yabancı Ülkelerle Dostluk Komitesi Başkanı Rustambek Kurbanov konuştu.

Katılımcıları selamlayan Devlet Diaspora Komitesi Başkanı Fuad Muradov, forumun Bursa'da düzenlenmesini tarihi bir olay olarak nitelendirdi. Türk Dünyası Nişanı'na layık görülen Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in kararlı liderliğinde Karabağ'da kazanılan zaferin tüm Türk dünyası için büyük önem taşıdığını kaydeden Başkan, Türk Devletleri Teşkilatı'nın 44 gün süren savaş boyunca ülkemizi desteklediğini ve halkımızla dayanışma içinde olduğunu söyledi.



Azerbaycan Diaspora Komitesi Başkanı Fuad Muradov YTB ve TDT başkanlarını teşekkürlerini iletti. Son yıllarda hayata geçirdiği projelerle TDT'nin Türk dünyasını bir araya getirdiğini aktaran Muradov, şöyle konuştu: "Bunlardan biri de diaspora faaliyetleridir. Bu bakımdan II. Diaspora Forumu'na devlet kurumlarının, sivil toplum kuruluşlarının ve akademisyenlerin iştiraki önemlidir. Diaspora faaliyetlerinde işlerimiz çoktur. Biz bu işleri devam ettirmeliyiz.Bugün burada Özbekistan, Kazakistan ve Kırgızistan heyetleriyle görüştük. Türk dünyasının diaspora faaliyetlerinin önemini vurguladık. Projeler var ve bu projelere devam edilecek.

Bizim yeni nesil gençlerimiz de diaspora faaliyetlerinde çok büyük bir fedakarlık gösteriyorlar. Bu da çok güzel bir durum. Türk dünyasının payitahtı Bursa'da gerçekleştirilen II. Diaspora Forumu'nun etkilerini uzun yıllar göreceğiz."



Türk Devletleri Teşkilatı ile işbirliği çerçevesinde, geçen sürede diasporalar arasında somut faaliyetler yürütüldü, Azerbaycan'ın diaspora politikası, Şuşa Deklarasyonu'nun gereklilikleri, Türk diasporalarının ortak faaliyetleri Kasım 2021'de New York'ta "Türk Evi"nde tartışıldı, ilişkiler Azerbaycan ve Türk diasporaları arasında iletişimi güçlendirmek ve geliştirmek için alınan tedbirlerin meyvelerini verdiği, panel toplantısının Türk diasporalarının ileriye dönük faaliyetler için sürdürülebilir ve dayanışma adımları atması için yeni fırsatlar açacağı kaydedildi.

Türk Devletleri Teşkilatı Aksakallar Konseyi Başkanı Binali Yıldırım, "Biz bölgemizde barış istiyoruz, huzur istiyoruz, refah istiyoruz. İnsanların bir hiç uğruna, ihtiraslar uğruna masum insanların yok olmasını, sabilerin, çocukların hayatını kaybetmesini istemiyoruz." dedi. Yıldırım, TDT'nin bölgesel ve küresel olarak kimsenin rakibi olmadığını söyledi. Yıldırım, "Kimseyi de tehdit etmek için oluşturulmamıştır. Ama kimsenin tehdidine de kulak asacak değildir. Bunun özellikle bilinmesini isteriz. Biz bölgemizde barış istiyoruz, huzur istiyoruz, refah istiyoruz. İnsanların bir hiç uğruna, ihtiraslar uğruna masum insanların yok olmasını, sabilerin, çocukların hayatını kaybetmesini istemiyoruz. Bizim hedefimiz barış, bizim hedefimiz kardeşlik, bizim hedefimiz ortak kalkınma ve milletlerimiz için daha yaşanabilir bir dünyadır. İşte bu hedefe yönelik olarak yapılan çalışmalar içinde her yıl bir şehrin Türk dünyası içinde kültür baş şehri olarak kabul edilmektedir. Bursa'nın seçilmesi bir tesadüf değildir. Bursa, Osmanlı'nın başkenti olarak payitaht olarak 6 sultan, 20 şehzade yetiştirmiş bir şehir ve onlarca veli, mürşit yetiştirmiş, manevi zenginliği olan bir şehrimiz. Güç birliği yapmalı ve ülkelerimize, teşkilatımıza yönelik zararlı faaliyetlere karşı etkin bir mücadele göstermeli. Bizim de hedefimiz bu diasporalarımızı her türlü imkanla desteklemek ve teşkilatlarımız adına, ülkelerimiz adına yalan, yanlış iftiralardan oluşan karalama kampanyalarına fırsat vermemelidir. Tabii ne yazık ki üçüncü ülkelerde yaşayıp nüfuslarında Türk yazan ancak Türk devletleri için Türk düşmanlığı, Türk düşmanlıklarıyla iş birliği yapanların olduğunu da biliyoruz. Bunlar doğrudan ülkelerimizin, milletlerimizin düşmanıdır. Bununla da mücadele etmek hepimizin görevidir. Üye devletlerin 4,5 milyon kilometrekare bir coğrafyada 270 milyon doğrudan ve diğer üçüncü ülkelerle beraber 300 milyona yakın Türk nüfusun kaynaşması, bir araya gelmesi, güç birliği yapması, iş birliği yapması, fikir birliği yapması, dilde, dinde, eylemde birliğin gerçekleştirilmesi hepinizin ortak hedefidir. Türk Devletleri Teşkilatı bundan böyle artık her gün, her yıl adından daha fazla söz ettirecek, hem Kafkaslar'da, hem Orta Asya'da, hem Balkanlar'da velhasıl tarihi İpek Yolu'nun geçtiği güzergahlarda refah için, altyapı için, yatırımlar için, insanlığın ortak geleceği için çok güzel işlere imza atacak" dedi.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar (YTB) Başkanı Abdullah Eren de Türk dünyasına yönelik 150'yi aşkın projeyi hayata geçirdiklerini söyledi. Eren, "1.500'den fazla uluslararası öğrencinin Türkiye'de üniversite eğitimi almasına imkan veriyoruz. Sabah muhataplarımızla görüşmelerimizi tamamladık. Azerbaycan, Özbekistan, Kazakistan, Kırgızistan'daki muhataplarımızla sabah görüşmelerimizi yaptık. Bu anlamda ortak eğitim programları ve kültür faaliyetleri konusunda neler yapabiliriz, bunlar üzerinde somut olarak konuştuk. Yakın zamanda bir kamp yapmayı planlıyoruz. Bunun yanı sıra Londra'da Azerbaycan Diasporası ile ortak bir paylaşım programı da yapmayı düşünüyoruz. Türk Devletleri Teşkilatı bünyesinde Türk dünyasının geleceği için herkes kendi alanında bir şeyler yapmaya gayret ediyor. Bizler de Türkiye'nin diaspora kurumu olarak diaspora hususunda ve eğitim faaliyetlerinde bu iş birliği imkanlarını araştırıyoruz. Bundan sonra da bu faaliyetlerimize devam edeceğiz." dedi.

Forumun akademik oturumu "Türk Devletleri Teşkilatı Üyesi Ülkelerdeki Diasporaların Tarihsel Süreci"ne, STK oturumu "Diaspora'da STK'ların Kapasite Geliştirmesi" ayrılmıştır. Bu doğrultudaki paneller Türk dünyasından bilim insanları ve STK temsilcilerinin katılımıyla devam etti.



29 Mart'ta etkinlik kapsamında Diaspora Kurumsal Değişim Programı sunuldu.

Devlet Diaspora Komitesi Başkanı Fuad Muradov, Bursa'da Türk Devletleri Teşkilatı İkinci Diaspora Forumu çerçevesinde bir dizi toplantı yaptı. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı Abdullah Eren, Kırgızistan Dışişleri Bakanlığı Zorunlu Göç Dairesi Başkanı Taştanbek Kayimazarov ve Özbekistan Bakanlar Kuruluna Bağlı Uluslararası İlişkiler ve Dış Dostluk Komitesi Başkanı Rüstembek Kurbanov ile görüşmeler yapılmıştır. Büyük Vatan Savaşı sırasında diasporanın faaliyetleri, son yıllarda hayata geçirilen projeler, Şuşa Deklarasyonu'nun gereklilikleri ve ortak eylem planları hakkında detaylı bilgi verilmiştir.

Türk dünyasını temsil eden diaspora kuruluşları arasındaki ilişkilerin geliştirilmesinin önemine vurgu yapan katılımcılar, eşgüdümlü faaliyetlerin ulusal ve devlet çıkarları açısından özel rolünü vurguladılar ve diaspora kuruluşları arasındaki birlik ve dayanışmayı övdüler. Taraflar, Türk diaspora kuruluşlarının deneyim alışverişi, yeni platformlarda ortak projelerin uygulanması olasılığı hakkında görüş alışverişinde bulundular ve ilişkilerin sürdürülebilir gelişimine olan güvenlerini dile getirdiler.

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Genel Sekreteri Baghdad Amreyev ise, "Türk devletleri arasındaki iş birliği artık yeni bir döneme girdi. Üye ülkelerin dünya genelinde 20 milyonun üzerinde büyük bir diasporaya sahip. Bu büyük bir potansiyel. Doğru yönlendirildiğinde ülkelerimiz için gerek siyasi, gerek ekonomik, gerekse toplumsal anlamda büyük faydalar üretebilecek bir potansiyel. Kısacası Türk diasporasının etkinliğinin artırılması, yaşadıkları ülkelerde daha etkin hale gelebilmeleri, farklı Türk diaspora gruplarının birbirleriyle daha senkronize hareket edebilmeleri yolunda çabalarımızı arttıracağız. Birleşik, birbirinden haberdar ve örgütlü bir Türk diasporası oluşturmak genel hedefimiz" dedi.

Ayrıca Forum kapsamında Devlet Diaspora Komitesi Başkanı Azerbaycan diaspora kuruluşlarının temsilcileriyle bir araya geldi. Toplantıda, devletin diaspora politikasının önemi, diaspora alanındaki faaliyetleri ve projelerinin Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in talimatları üzerine inşa edilmesi, vatandaşlarımızın ülkelerinin sosyo-politik yaşamına entegrasyonu, tanıtımı Azerbaycan gerçekleri vb. Konular hakkında görüş alışverişinde bulundular, sorunları ve zorlukları dinlediler ve işbirliğini genişletmenin yollarına ilişkin önerileri müzakere ettiler.

Türkiye-Azerbaycan İşadamları Birliği Başkan Yardımcısı Parviz Mammadzade, Latifa Nagdaliyeva, İşletme Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Yüksek Lisansı, Bursa Uludağ Üniversitesi ve Bursa-Azerbaycan Yenilikçilik ve Dayanışma Derneği Başkanı, Bursa Uludağ Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve Bursa-Azerbaycan Kültürü ve Adil Alisoy, "Geleceğin İnsanlarının Mekânı, Gelecek İçin Fırsatların Mekânı" ve "Azerbaycan Konuştuğunda" Derneği Başkanı Hüseyin Valiyev ve diğerleri konuştu. Diaspora alanındaki faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalarının desteği ve takdiri için teşekkürlerini dile getirdiler. Azerbaycan'a ve devletine hizmet etmeyi bir vatan görevi ve gönül görevi olarak değerlendirdiklerini söylediler.

Latifa Nagdaliyeva ve Adil Alisoy'a Devlet Diaspora Komitesi tarafından diasporaya aktif katılımları için teşekkür edildi.



Vatanımız öyle muhteşem ki,

Bu tarihi muhteşemliği, üzerine görkem ve zarafet katarak inşa edeceğiz ve Azerbaycanlılar burada barış ve huzur içinde yaşayacaklar. Azerbaycan Devleti ve O'nun Silahlı Kuvvetleri huzurun ve güvenliğin garantisidir.

İLHAM
ALİYEV
AZERBAYCAN CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANI



Recep Tayyip Erdoğan
@RTErdogan
Türkiye devlet görevlisi

Milletimizin ve gönül coğrafyamızdaki tüm kardeşlerimizin, tabiatın uyanışını ve baharın gelişini müjdeleyen Nevruz'unu tebrik ediyorum.



Ilham Aliyev
@presidentaz



Mehriban Aliyeva
@1VicePresident

Əziz həmvətənlər!
Novruz bayramı münasibətilə sizi səmimi-qəlbdən təbrik edir, hər birinizə möhkəm cansağlığı, uzun ömür və xoşbəxtlik arzulayıram!



Jeyhun Bayramov
@bayramov_jeyhun

Baharın müjdəçisi olan #Nowruz 🇦🇿 #Azərbaycan/ımıza və xalqımıza sülh, əmin-amanlıq, tərəqqi və yeni uğurlar gətirsin.

#NovruzBayramı/mız mübarək!



Fuad Muradov
@Fmuradov

Novruz - yeni gün deməkdir. Əziz soydaşlarımız, hər yeni gününüz uğurlu olsun. Novruz bayramınız mübarək! Tanrı Azərbaycanı və dünya azərbaycanlılarının birliyini qorusun!
#KarabakhisAzerbaijan
#Zəfər
#MüzəffərAliBaşKomandan
#Shusha
#Qarabağbizimdir
#RəşadətliAzərbaycanOrdusu



Türkiye Azerbaycan Dergisi
@TrAzDergisi

Nevruz Bayramınız Kutlu Olsun 🌾
•
•
#nevruzbayramı #novruzbayramı #Novruz



T.C. Dışişleri Bakanlığı
@TC_Disisleri
Türkiye devlet kurumu

Tüm dünyaya sağlık, barış, bolluk ve bereket getirmesi dileğiyle baharın müjdecisi #Nevruz Bayramı kutlu olsun!



SOCAR
@SOCAROfficial

Novruz bayramını dənizdə iş başında qarşılayan neftçilərimiz ailədən, əzizlərdən uzaqda olsalar da, doğma Neft Daşlarında bu günün sevincini yaşayıblar. İş növbəsində olan həmkarlarımız həm çalışıblar, həm də Novruzu qarşılayıblar.

#Novruz2022 #SOCARPR



T.C. Millî Savunma Bakanlığı
@tcsavunma

Asil milletimizin Nevruz Bayramı'nı kutlar, Nevruz'un başta ülkemiz ve bölgemiz olmak üzere tüm insanlığa sağlık, huzur, barış ve mutluluk getirmesini dileriz.



TÜRKSOY
@turksoyorg

#Nevruz Bayramınız kutlu olsun!
#YeniGün #ÇılPazı #MartDokuzu #UlusGün #Naaçıl
#Ergenekon #UlusunUluGünü





Mustafa Şentop @MustafaSentop · 21 Mar

#Nevruz vesilesiyle TÜRKSOY Üyesi Ülkeler Kültür ve Sanat Elçileri ile bir araya geldik. Kardeş ülkelerimizle tarihimize, kültürümüze yolculuk yaptık. Baharın müjdecisi Nevruz'un tablatın uyanışına vesile olduğu gibi insanlığın esenliğine ve barışa da vesile olmasını dilerim.



TURKPA
@TURK_PA

Novruz Bayramınız Mübarək!
Наурыз Мейрамдарыңызбен!
Нооруз Майрамыңыздар Менен!
Nevruz Bayramınız Kutlu Olsun!
Happy Nowruz Holiday!

#novruz #наурыз #нооруз #nevruz #nowruz #happynowruz #nowruz2022 #congratulations #nowruzholiday



Fuat Oktay
@fuatoktay
Türkiye devlet görevlisi

Baharın müjdeleyicisi, bolluk ve bereketin sembolü #Nevruz'un ülkemize ve dünyamıza insanlığın son dönemde çokça ihtiyacını duyduğu huzur ve barış iklimini getirmesini gönülden diliyorum.



Haber Global
@HaberGlobal

Azerbaycan'daki Nevruz kutlamaları...



Mevlüt Çavuşoğlu
@MevlutCavusoglu
Türkiye devlet görevlisi

Bizlere bereketi, bolluğu ve baharın gelişini müjdeleyen #NevruzBayramı kutlu olsun, tüm insanlığa sağlık, huzur ve esenlik getirsin!



Ministry for Culture of the Republic of Azerbaijan
@culture_gov_az

Novruz bayramınız mübarək olsun!

#Azərbaycan #AzərbaycanMədəniyyəti #MədəniyyətNazirliyi #mədəniyyət #NovruzBayramı #Novruz



AZTV
@aztvresmi

Azərbaycanda Novruz bayramı qeyd olunur

#Novruzbayramı #novruz #AzTV



Mikayil Jabbarov
@MikayilJabbarov

Novruz Bayramı xalqımızın zəngin mədəniyyətini, adət-ənənələrini və mənəvi dəyərlərimizə bağlılığı ifadə edir. Tarixi minilliklərə söykənən əlamətdar bayramımız münasibətilə hər kəsi təbrik edir, bahar təravətli günlər, xoşbəxtlik və firavan həyat arzulayıram.

#NovruzBayramı



Bakı Büyükelçiliği
@TCBakuBE

Baharın gəlişini müjdələyən #Novruzbayramı münasibətilə azərbaycanlı bacı-qardaşlarımızı və bütün türk dünyasını səmimi qəlbdən təbrik edir, bu bayramın hər ocağa xoş əhval-ruhiyyə, ruzi-bərəkət və firavanlıq gətirməsini arzu edirik.



ŞAMİL AYRIM
@samilayrim

Ülkemizin her noktasında ve kardeş toplumlarda sevgiyle, dostlukla, birlik ve beraberlik içinde kutlanan Baharın gelişi ile bolluk ve bereketin bayramı Nevruz'u bu yılda Halkalıda coşkuyla kutladık.



Abdullah Eren
@abdullah_eren

"Türkiye dünyanın 21 Mart'ı, dünyanın Nevruz'u için mücadele veriyor."

Nevruz Bayramı Kutlu Olsun!

#Nevruz



ŞUŞA 2023 TÜRK DÜNYASI KÜLTÜR BAŞKENTİ OLACAK



29 Aralık 2021 de toplantıda konuşan Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, 2023 Türk Dünyası Kültür Başkenti'nin Şuşa olacağını belirterek "Şuşa zaten uzun yıllar sonra esaretten kurtarıldı ve Azerbaycan'ın eskiden de kültür şehriydi orası. Şimdi bütün o yıkımdan sonra tekrar ihya ediliyor Şuşa, 2023 de Şuşa'ya yakışırdı." dedi.

Bakan Ersoy, Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatınca (TÜRKSOY) Bursa'nın "Türk Dünyası Kültür Başkenti" ilan edilmesi dolayısıyla Merinos Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi'nde düzenlenen tanıtım toplantısının ardından basın mensuplarının sorularını yanıtladı.

Kültür başkenti konusuyla ilgili kendilerinin sadece aday gösterebildiklerini ifade eden Ersoy, "Bundan sonraki belli zaten Şuşa olacak. Şuşa zaten uzun yıllar sonra esaretten kurtarıldı ve Azerbaycan'ın eskiden de kültür şehriydi orası. Şimdi bütün o yıkımdan sonra tekrar ihya ediliyor. Türk Dünyası'nın 2023'de Kültür Başkenti ünvanı Şuşa'ya yakışırdı. Bursa 2018'den beri çok istiyordu, fazlasıyla yerine getirilmesi gerekenleri yerine getirdi. Türkiye'de birçok şehir kültür başkenti olma kapasitesine sahip. İnşallah başka şehirler de Bursa'yı izleyecektir diye düşünüyorum." ifadelerini kullanmıştı.

2023 Türk Dünyası Kültür Başkenti: Şuşa

31 Mart 2022 tarihinde Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatınca (TÜRKSOY) "2022 Türk Dünyası Kültür Başkenti" ilan edilen Bursa'da, TÜRKSOY Kültür Bakanları Daimî Konseyi Olağanüstü Toplantısı'nın açılış oturumu gerçekleştirildi.

TÜRKSOY Daimî Konseyi Dönem Koordinatörü, Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un başkanlığındaki toplantıya; Azerbaycan Cumhuriyeti Kültür Bakanı Anar Karimov, Kazakistan Cumhuriyeti Kültür ve Spor Bakan Yardımcısı Nurkissa Dauyeshov, Kırgızistan Cumhuriyeti Kültür, Bilgi, Spor ve Gençlik Politikaları Bakanı Azamat Camankulov, Özbekistan Cumhuriyeti Kültür Bakan Yardımcısı Murodjon Madjıdov, Türkmenistan Kültür Bakanı Atageldi Şamuradov (çevrim içi), Gagavuz Yeri (Moldova) Kültür ve Turizm Baş İdaresi Başkanı Marina Semıonova (çevrim içi), Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı, Turizm, Kültür, Gençlik ve Çevre Bakanı Fikri Ataoğlu, Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Genel Sekreteri Bagdad Amreyev, TÜRK-PA Genel Sekreteri Mehmet Süreyya Er, Türk Kültür ve Miras Vakfı Başkanı Günay Efendiyeva gibi isimler eşlik etti.

Toplantı ardından alınan kararların sonundaki bildirge de bildirildi.

Bildirgede ayrıca, TÜRKSOY Genel Sekreterliği görevine, Kırgız Cumhuriyeti Kültür, Bilgi, Spor ve Gençlik Politikaları Bakanlığının teklifi üzerine Sultanbai Raev'in 2022-2025 dönemi için oy birliği ile seçildiği duyuruldu.

2022 Önemli Bir Yıl Olacak

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, kapanış oturumunda yaptığı konuşmada, etkinliğin düzenlenmesinde emeği geçenlere teşekkürlerini iletti. Konukları Türk Dünyası Kültür Başkenti Bursa'da ağırlamaktan memnuniyet duyduklarını belirten Ersoy, "Hem Bursa'nın Türk Dünyası Kültür Başkenti açılış törenlerini hem de nevruzu eş zamanlı olarak büyük bir coşkuyla dün akşam gerçekleştirdik. Tüm yılı kapsayacak etkinliklerin en az bu kutlamalar kadar başarılı olacağına yürekten inanıyorum. Aynı zamanda 2022 yılının bizler için son derece önemli bir yıl olacağını düşünüyorum." dedi.

Gelecek Sene De Türk Dünyası Kültür Başkanti Olacak Azerbaycan Şuşa Da Buluşmak Üzere

TÜRKSOY Genel Sekreterliği görevini 4 dönemdir sürdüren Düsen Kaseinov'a teşekkür eden Ersoy, şöyle konuştu: "Görevini hakkıyla yerine getiren Sayın Kaseinov'a, bugüne kadar TÜRKSOY bünyesinde Türk kültür ve sanatının anlaşılmasında, korunmasında, dünyaya tanıtılmasında gösterdiği özveriye ve kardeş ülkelerimiz arasında var olan dostluk ilişkilerinin geliştirilmesinde sağladığı büyük katkılardan ötürü teşekkür ediyorum. Yeni Genel Sekreter Sayın Raev'e görevinde bir kez daha başarılar diliyor, ülkemizin ev sahibi olarak tüm çalışmalarında destekçisi olacağını bir kez daha ifade ediyorum. Bu toplantının dost ülkeler arasında verimli sonuçlar doğurduğuna içtenlikle inanıyorum. Gelecek sene de Türk Dünyası Kültür Başkenti olacak Azerbaycan Şuşa kentinde buluşmak üzere ilginiz ve katılımınız için teşekkür ediyorum."

Düsen Kaseinov En Görkemli Açılışlardan Birine Şahit Olduğunu Dile Getirdi

Bursa'da bir otelde düzenlenen Türk Konseyi Olağanüstü Daimi Toplantısı'nın açılış oturumunda konuşan Düsen Kaseinov Bursa'da Türk Dünyası Kültür Başkenti projesi kapsamında bugüne dek düzenlenen en görkemli açılışlardan birine şahit olduklarını belirtti.

Bursa'nın kültür başkenti seçilmesinin isabetli bir karar olduğunu anlatan Kaseinov, şu ifadeleri kullandı: "Görev sürem boyunca hayata geçirdiğimiz birbirinden değerli projelerin içinde beni en çok heyecanlandıran, Türk Dünyası Kültür Başkenti uygulaması oldu. Sizlerin de iyi bildiği gibi artık şehirlerimiz bu unvanı almak için adeta yarışır hale geldiler. Bu sayede Türk coğrafyasındaki kültürel, tarihi ve doğal zenginliğimizi daha yakın tanıma ve tüm dünyaya tanıtma imkanı elde ettik. Şimdi sıra Bursa'da. 2022 yılı boyunca, tüm birikimimiz ile Bursa'nın yanında olacak, bu kadim şehirde düzenleyeceğimiz etkinliklerle hasret gidereceğiz. Azerbaycan Kültür Bakanı Anar Kerimov'un bugün bizlere Şuşa'nın adaylığı ile ilgili yapacağı sunumu heyecanla bekliyor, bütün Türk dünyası için sembolik değeri çok yüksek olan Şuşa'nın adaylığını destekleyeceğinize yürekten inanıyorum."

Azerbaycan Kültür Bakanı Kerimov Şuşa İçin Açıklamalarda Bulundu

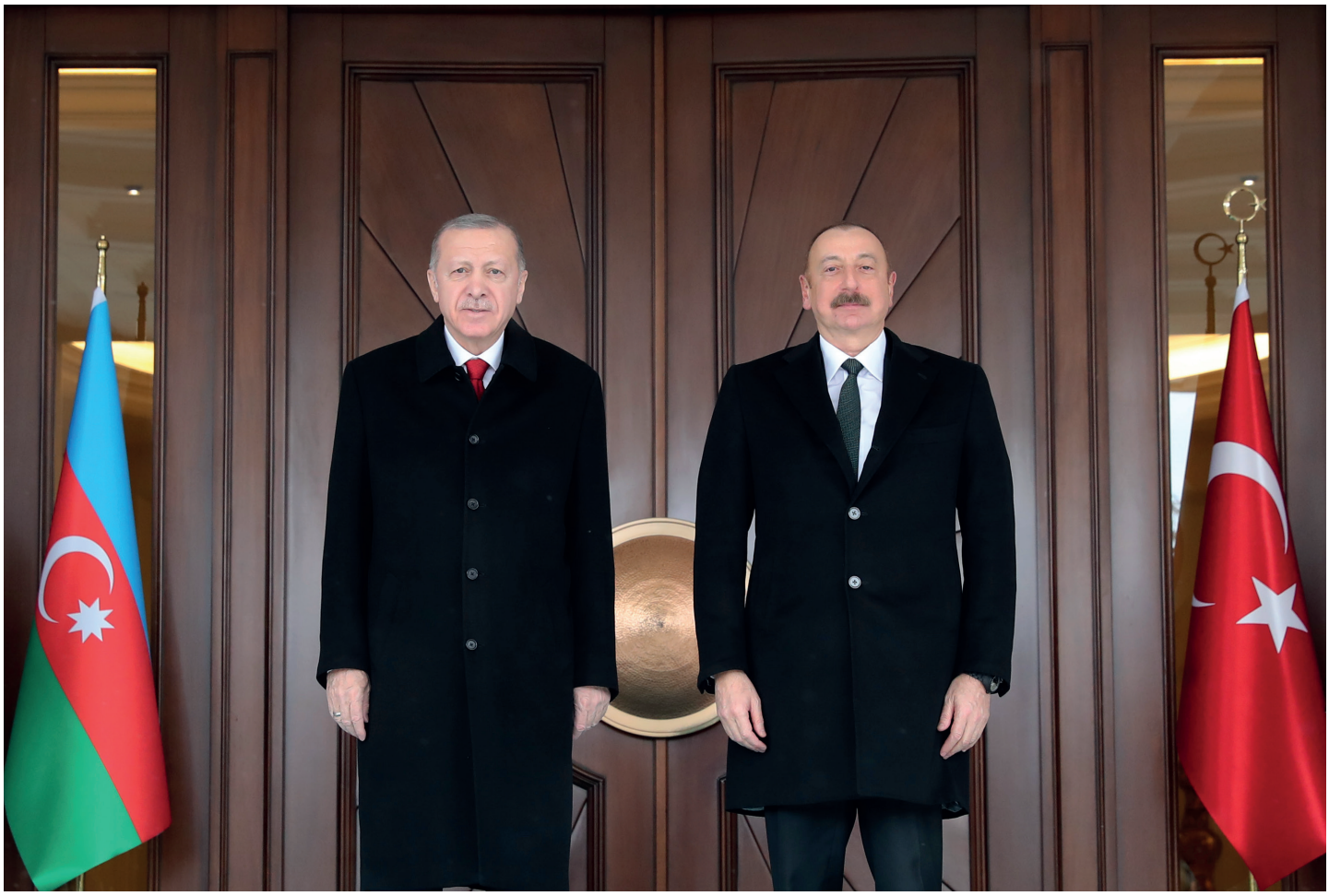
Bursa'da katıldığı Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY) Kültür Bakanları Daimi Konseyi Olağanüstü Toplantısı'nda, "Şuşa bizim medeniyetimizin kalbidir. Şuşa, bizim medeniyetimizin inkişafında, onun tebliğ olmasında çok büyük katkılar vermiş bir şehirdir. Maalesef facia günler yaşamış, 30 yıl Ermeni işgali altında kalmıştı. Orada olan bizim tarih, medeniyet abidelerimiz amansızca dağıtılmıştı, maksatları Azerbaycan, Türk izinin oradan silinmesiydi ama başaramadılar. Bizim şehadetli ordumuz Şuşa'yı azad etti. Bizim fethimizle, zaferimizle sonuçlandı. Şimdi tarihi günler yaşıyoruz. Şuşa'yı yeniden Türk tarihine, medeniyetine kavuşturuyoruz, bunlar çok önemli tarihi günlerdir." açıklamalarında bulundu. Bursa'nın 2022 Türk Dünyası Kültür Başkenti olarak güzel etkinlikler gerçekleştirdiğini dile getiren Kerimov, şunları da kaydetti:

"Vatan savaşında olduğu gibi bugün de biz kardeş Türkiye'nin desteğini görüyoruz. Kardeş Türkiye hem savaş zamanı hem Şuşa'nın restorasyonu anlamında da her zaman Azerbaycan'ın yanındadır. Şuşa ile ilgili kararın Türkiye'de, Bursa'da kabul edilmesi sembolik bir mana taşıyor, bu bizi daha da sevindiriyor, gururlandırıyor. Türkiye-Azerbaycan kardeşliği hem Şuşa hem de Karabağ'da daimî yaşayacak, devam ettirilecek."

Azerbaycan Cumhuriyeti'nin Ankara Büyükelçisi Reşad Memmedov

2023 kültür başkenti olarak seçilen Şuşa için şu sözleri dile getirdi; 'Bugün bütün Azerbaycanlılar Şuşa'yı manevi başkent olarak görüyorlar. Şuşa ile ilgili bir diğer sevindirici olay da Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatının (TÜRKSOY) 31 Mart'ta Bursa'da gerçekleştirilen Kültür Bakanları Daimi Konseyi toplantısında Şuşa'nın 2023 yılında Türk dünyası kültür başkenti ilan edilmesi oldu. 2023'te Azerbaycan çeşitli etkinlikler düzenleyerek, ülkemizin kültürel mirasını diğer Türk devletlerine, aynı zamanda tüm dünyaya daha yakından tanıtacaktır. 44 günlük Vatan Savaşı'nda 28 yıllık Ermeni işgalinden kurtulan, bir zamanlar tarihi ve kültürel zenginlikleriyle dünyaca ünlü Şuşa şehrinin bundan sonra "Türk Dünyasının Kültür Başkenti" misyonunu yerine getireceğine inancımız tamdır. Türk dünyasının kadim kültür beşiği Şuşa, yeniden diriltilecek ve dünyayı kendisine hayran bırakacaktır.'

TÜRKİYE VE AZERBAYCAN LİDERLERİ ÇANKAYA KÖŞKÜNDE BULUŞTU



Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı ilham Aliyev 10 Mart 2022'de Türkiye'ye bir çalışma ziyareti gerçekleştirdi. İki lider Çankaya Köşkü'nde buluştu. Ankara'da Çankaya Köşkü'nde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile öğle yemeğinde bir araya geldi. İki lider, görüşmede, kardeşlik ve dostluk temelinde gelişen Türkiye-Azerbaycan ilişkilerini, bütün alanlarda daha da güçlendirme konusundaki kararlılıklarını vurguladı.

Görüşmenin ayrıntılarında ise Şuşa Beyannamesi'nde mutabık kalınan stratejik iş birliği doğrultusunda iki ülke ilişkilerini derinleştirecek ve ilerletecek adımların nasıl olacağı değerlendirildi. Zengezur Koridoru ve Türkiye- Nahçıvan Doğalgaz Boru Hattı projesine dair konular masaya yatırıldı.

Şuşa Deklarasyonu'nun imzalanması ve bu belgenin her iki ülkenin parlamentolarında onaylanması ile Azerbaycan-Türkiye dostluk ilişkilerinin müttefik olarak daha da geliştiği vurgulandı. Çatışmanın çözülme döneminde Azerbaycan-Ermenistan ilişkilerinin normalleşmesi perspektiflerine ilişkin görüş alışverişinde bulunuldu. Zangezur Koridoru'nun açılmasının, bölge için yarattığı perspektiflerin, özellikle de Kars-Nahçıvan demiryolu hattının açılmasının önemi de vurgulandı. 10 Kasım 2020'de imzalanan Ermenistan üçlü bildirisine yansıyan tüm hükümlerin yerine getirilmesinin önemi ve Türkiye ve Ermenistan delegasyonlarının temasları değerlendirildi.

Liderler, görüşmede, Türkiye-Azerbaycan iş birliğinin, Avrupa'nın enerji güvenliğine katkısına ilişkin görüşlerini de dile getirdi.

"Kardeş Ülke ve Avrupa'ya Gaz Arzının Türkiye Üzerinden Arttırılması"

Gaz arzının arttırılması için Enerji alanında Azerbaycan ve Türkiye arasındaki işbirliğine değinildi, bunların arasında Güney Gaz Koridorunun başarılı bir şekilde işleyişi de konuşuldu, bu koridor aracılığıyla Avrupa'ya gaz arzının kardeş ülkeye ve Türkiye topraklarına artma olasılıkları değerlendirildi. Ayrıca Iğdır-Nahçıvan doğalgaz boru hattının inşasının öngörüldüğü ve bu bağlamda Azerbaycan devlet bütçesine yatırım yapıldığı vurgulandı. Ticari ve ekonomik bağların daha da genişletilmesine yönelik görüş alışverişinde bulunuldu. Askeri eğitim ve öğretim de dahil olmak üzere askeri ve teknik alanlarda işbirliğinin başarıyla devam ettiği, karşılıklı çıkarlara yönelik diğer konuların da çözüldüğü belirtildi.

Rusya-Ukrayna savaşı başladığından beri iki lider sık sık telefon görüşmeleri yaptı. Rusya Ukrayna savaşı hakkında Aliyev; iki ülke arasında doğal bir bağlılık olduğuna vurgu yaptı.



Aliyev, Erdoğan'ı Azerbaycan'a Davet Etti

Ukrayna'daki gelişmeler hakkında fikir alışverişinde bulunan liderler, bizzat Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın savaşın bir an önce sona erdirilmesi yönündeki çabalarına övgüde bulundu. Taraflar Azerbaycan-Türkiye ilişkilerinin gelişmesini memnuniyetle karşıladılar. Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı Azerbaycan'a davet etti.



DİPLOMASİNİN YENİ ZİRVESİ: ANTALYA DİPLOMASİ FORUMU



11-13 Mart tarihleri arasında Antalya'da düzenlenen Antalya Diplomasi Forumu (ADF) tam bir diplomasi maratonuna dönüştü. Alanında bir dünya markasına dönüşen Forum, 3 gün boyunca forumda yüzlerce görüşme yapıldı, onlarca etkinlik düzenlendi. Diplomasinin kalbi adeta Antalya'da attı. Tarihi görüşmeler gerçekleştirildi, küresel ve bölgesel gerilimler değerlendirildi.

Bu yıl "Diplomasiyi Yeniden Kurgulamak" temalı Antalya Diplomasi Forumu açılışına Cumhurbaşkanı Erdoğan, eşi Emine Erdoğan, TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay ve Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu'nun yanı sıra 17 devlet ve hükümet başkanı, 80 bakan, 39 uluslararası örgüt temsilcisi olmak üzere 75 ülkeden katılımcı yer aldı.

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, "Antalya Diplomasi Forumu artık uluslararası düzeyde tanınan ve bilinen bir etkinlik haline geldi." dedi. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Antonio Guterres, açılışa video konferans yöntemiyle katıldı. Açılıştaki konuşmalar Türkçe, İngilizce, Fransızca, İspanyolca, Rusça ve Arapça olmak üzere 6 dile tercüme edildi.

97 Üniversiteden 400 Öğrenci Katıldı

Antalya Diplomasi Forumu'na liderler, akademisyenler ve üst düzey bürokratların yanı sıra gençler de yoğun ilgi gösterdi. Gençler 3 gün boyunca panellere katıldı, sorularını sordu, fikirlerini dile getirdi.

Foruma 97 üniversiteden 400 öğrenci katıldı. Forum süresince 3 adet liderler oturumu, 27 panel, 4 söyleşi, 3 yuvarlak masa toplantısı ve 3 yan etkinlik düzenlendi ve İkili görüşmeler yapıldı.

Erdoğan 11, Çavuşoğlu ise 67 İkili Görüşme Yaptı

Forumun ikili görüşmeler açısından zengin geçtiğini söyleyen Çavuşoğlu, "Tarihin geri döndüğü", insanlık olarak kazanımların geriye sardığı bir noktada olunduğunu aktararak "Filozof, tarihin ileri doğru yaşandığını ancak geriye doğru anlaşıldığını söylemiş. Biz bu salondakiler, tarihi ileri doğru yaşarken yarına dair isabetli öngörüler ve bugüne dair sağlıklı politikalar geliştirmek zorundayız. Kaba kuvvetin kendisini mantıktan azletmiş olduğu bir dönemde yaşıyoruz. Güç kullanmak sadece güçlünün takdirinde. Bu aslında acı tecrübelerle kurulan uluslararası ve bölgesel sistem mimarisinin zafiyetini gösteriyor." değerlendirmesinde bulundu. Avrupa'nın yeniden bir sistemsel istikrar çıpası aradığını dile getiren Çavuşoğlu, "Önümüzdeki yıllarda tüm dünyada post-kolonyal düzenin de çökmesi riskiyle mücadele etmek zorunda mı kalacağız?

Bu felaket olur. Çünkü ihtiyaçlara, mevcut kurum ve mekanizmalar doğru yanıtları zaten veremiyor. Mesela çatışmalar önlenemiyor, başlayan çatışmalar bitirilemiyor." diye konuştu.

Mevlüt Çavuşoğlu, teknolojik yenilikler ve dijitalleşmenin doludizgin olduğunu ama bundan herkesin eşit şekilde yararlanamadığını ve bir "dijital bölünme" yaşandığını kaydetti. Bakan Çavuşoğlu, "Dünyadaki devletlerin üçte birinden fazlası, yaklaşık yüzde 40'ı burada en üst düzeyde temsil edildi." açıklamasını yaptı.



Dünya Basınından Yoğun İlgi

Antalya Diplomasi Forumu'na dünya basınından da ilgi yoğundu. 27 ülkeden 600 basın mensubu forumu takip etti. Gelişmeler an be an dünyaya aktarıldı.

Forumun organizasyonunda 2 bin 500'den fazla kişi görev aldı. Kurultay merkezinde diplomasinin görsellerle anlatıldığı tünel oluşturuldu. Tünel ile dünya gündemindeki bölgesel ve küresel meseleleri masaya yatıran liderlere, görsel sunum gerçekleştirildi.

Forumda diplomasinin yanı sıra teknoloji oturumları da düzenlendi. Bu kapsamda günün en dikkat çekici oturumlarından birisi de "metaverse oturumu" oldu. Konuklar diplomasinin yanı sıra teknoloji oturumlarına da katılabiliyor. Antalya Diplomasi Forumu kapsamında "Yapay zeka, metaverse ve diğer her şey" konulu panel düzenlendi. VR gözlük kullanan katılımcılar panele "metaverse" ortamında başladı.

Rusya-Ukrayna-Türkiye Üçlü Dışişleri Bakanları Toplantısı Düzenlendi

Rusya-Ukrayna-Türkiye üçlü dışişleri bakanları toplantısı, Türkiye'nin arabuluculuğu ile Antalya Diplomasi Forumu çerçevesinde gerçekleştirildi.Antalya Diplomasi Forumu için Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun daveti üzerine Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov ile Ukrayna Dışişleri Bakanı Dmitro Kuleba Antalya'ya geldi.



Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu kritik toplantıdan önce Rus ve Ukraynalı mevkidaşlarıyla ayrı ayrı görüşme gerçekleştirdi.

Rusya Dışişleri Bakanı Lavrov Antalya'daki üçlü zirvenin ardından açıklamalarda bulundu. Lavrov, "Bugünkü görüşmemiz sonucunda şu anlaşıldı: Müzakerenin yerini alabilecek hiç bir şey yoktur. Çözüme yönelik her girişimi destekliyoruz." dedi.

Lavrov sözlerine "Siviller bölgede kalkan olarak kullanılıyor. Rusya Savunma Bakanlığı bu konularla ilgili bilgilendirmelerde bulunuyor. İnsani koridor önerisi hala geçerli. Güzergahlar durumu kontrol edenler tarafından belirleniyor. Son müzakerelerde Rus tarafı kendi planını ayrıntılı bir şekilde sundu. Ukrayna tarafı da buna en kısa sürede cevap vereceğini duyurdu. Ukrayna krizinin topluca çözüme kavuşturulmasını istiyoruz. Avrupa ülkelerinin görüşlerinin de dikkate alınarak adım atılmasını istiyoruz." ifadeleriyle devam etti.

Ukrayna Dışişleri Bakanı Dmitro Kuleba ise, "Moskova ve Kiev arasındaki görüşmelerin devam etmesi konusundan ortak karar alındığını duyurdu. Rus Bakan Lavrov ise, ülkesinin NATO konusundaki tutumunu yeniden aktarıp, müzakerelerin kağıt üstünde kalmaması gerektiğini, somut adımlar atılmasının zorunlu olduğunu vurguladı. İnsani dram konusunda adımlar atılması gerekiyor. En büyük dram Mariupol'da yaşanıyor. Bu toplantıdan çıkarken insani koridorların sağlanmasını bekliyorduk. Ne yazık ki Bakan Lavrov bununla ilgili karar alacak pozisyonda değildi. Ancak gerekli yetkililerle görüşeceğini söyledi. 24 saat ateşkes ilan edilsin dedik. Ancak bu konuda da ilerleme kaydedemedik. Anlaşılıyor ki orada başka karar alıcılar var. Çabalarımızı sürdürme konusunda mutabık kaldık. Ben tekrar görüşmeye hazırım böyle bir formatta. Eğer çözüm çıkacaksa inanıyorum dışişleri bakanları görüşürse barışı görüşmeleri gerekiyor. Ukrayna'daki savaşı bitirmek için ben de bu uğurda görüşmeleri sürdürmeye hazırım. Topraklarımızı Rus işgalinden çıkarmaya yönelik adımlar atmaya devam edeceğiz." dedi.

Taliban Geçici Hükümetinin Dışişleri Bakan Vekili, Çavuşoğlu ile Görüştü

Afganistan'daki Taliban geçici hükümetinin Dışişleri Bakan Vekili Emirhan Muttaki, Antalya Diplomasi Forumu'na katıldı. Muttaki, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ile yaptığı görüşmenin ardından, "Tüm dünyaya Afganistan'daki mevcut yönetimle resmi ilişkilerin kurulması için koşulların uygun olduğu mesajını vermek istiyoruz." dedi.

Çavuşoğlu ile Kabil'deki Uluslararası Hamid Karzai Havaalanı'nın işletilmesinin de konuşulduğu oldukça verimli bir görüşme yaptıklarını dile getiren Muttaki, Türkiye ile çalışmayı sabırsızlıkla beklediklerini belirtti.

Muttaki, dünyayla pozitif ilişki kurmak istediklerini söyleyerek, "Tüm dünyaya Afganistan'daki mevcut yönetimle resmi ilişkilerin kurulması için koşulların uygun olduğu mesajını vermek istiyoruz. Dünyayla pozitif ilişkiler kurmak istiyoruz." diye konuştu. Türkiye hükümetine, foruma katılarak kendilerini ifade etme şansı verdikleri için teşekkürlerini ileten Muttaki, Türkiye ile ilişkilerini daha da güçlendirmek istediklerini kaydetti.



Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Aliyev Avrupa'nın Enerji Güvenliğini Görüştü

Yine 10 Mart'ta gerçekleşen bir diğer önemli görüşme ise Cumhurbaşkanı Erdoğan ile Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev arasında yapıldı. Görüşmede, Rusya-Ukrayna savaşındaki son durum dahil bölgesel meseleler ile Türkiye-Azerbaycan münasebetleri ele alındı.İki lider, görüşmede, kardeşlik ve dostluk temelinde gelişen Türkiye-Azerbaycan ilişkilerini, bütün alanlarda daha da güçlendirme konusundaki kararlılıklarını vurguladı.

Şuşa Beyannamesi'nde mutabık kalınan stratejik iş birliği doğrultusunda iki ülke ilişkilerini derinleştirecek ve ilerletecek adımların değerlendirildiği görüşmede, Zengezur Koridoru ve Türkiye-Nahçıvan Doğalgaz Boru Hattı projesine dair konular masaya yatırıldı.

Liderler, görüşmede, Türkiye-Azerbaycan iş birliğinin, Avrupa'nın enerji güvenliğine katkısına ilişkin görüşlerini de dile getirdi. Çankaya Köşkü'nde basına kapalı gerçekleştirilen görüşme, 3 saat 45 dakika sürdü.

Türkiye-Ermenistan Dışişleri Bakanları Antalya'da Görüştü: Normalleşme Sürecinde Yeni Bir Adım

Türkiye ve Ermenistan özel temsilcileri tarafından 14 Ocak'ta başlatılan normalleşme sürecinde önemli ve yeni bir adım bugün Antalya'da atıldı. Dışişleri Bakanlığı'nın davetini kabul ederek Antalya'ya gelen Ermenistan Dışişleri Bakanı Ararat Mirzoyan, Türkiye Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ile ikili bir görüşme gerçekleştirdi.

Görüşmeye Türk tarafının özel temsilcisi Büyükelçi Serdar Kılıç katılırken, Ermenistan tarafının özel temsilcisi olan Meclis Başkan Yardımcısı Ruben Rubenyan Antalya'da yoktu. Yarım saat süren görüşmenin ardından basına açıklamalarda bulunan Çavuşoğlu, daveti kabul ederek Türkiye'ye gelen Mirzoyan'a teşekkür etti ve görüşmenin son derece verimli ve yapıcı geçtiğini kaydetti.

Büyükelçi Kılıç ve Meclis Başkan Yardımcısı Rubenyan'ın 14 Ocak ve 24 Şubat'ta iki kez görüştüklerini, bugün de Mirzoyan ile normalleşme sürecinde ele alınan konuların üzerinden geçtiklerini anlatan Çavuşoğlu, "Memnuniyetle söylemek isterim ki; biz Güney Kafkasya'da istikrar ve barış için çaba sarf ediyoruz. Ve bu yönde çabalarımıza da her taraftan destek görüyoruz." ifadelerini kullandı.

Ermenistan Dışişleri Bakanı da kısa açıklamasına, Antalya Diplomasi Forumu'na daveti için Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu'na teşekkür ederek başladı. Daveti olumlu bir şekilde kabul ettiklerini belirten Mirzoyan, "Biz de yine tekrar koşulsuz ikili ilişkilerde normalleşme için bir sürece devam edeceğiz dedik. İki temsilcimiz bu doğrultuda çaba gösteriyor. Biz de çok iyi görüyoruz iki tarafın görüşmelerini. Ermenistan'ın bölgemizde sulh ve barış gösterme kararı var." değerlendirmesini yaptı.



Bayramov Açıklamalarda Bulundu

Azerbaycan'ın büyük bir heyetle iştirak ettiği Antalya Diplomasi Forumu'na "Global İletişim Ortağı" olarak katılan Azerbaycan Dışişleri Bakanı Ceyhun Bayramov, "Azerbaycan ve Türkiye arasındaki ilişkilere baktığımızda dünyada eşi benzeri olmayan bir ortaklıktan bahsediyoruz. İki ülke arasındaki dostane kardeş ilişkisi yüzyıllarca öteye gidiyor. İki ülke 300 civarı anlaşma imzalamış durumda ve dünyada herhangi iki ülke arasında bu kadar yüksek rakamla imzalanan bir anlaşma bulunmuyor." diye ifade etti.



Antalya Diplomasi Forumu 2022'de konuşan Bayramov, 44 gün süren savaşın ardından Ermenistan ile normalleşme sürecine geçilmesi açısından adımlar attıklarını belirterek "Varılan noktadan çok memnun değiliz ancak savaş öncesine oranla daha olumlu bir tabloyla karşı karşıyayız. Müzakere süreci beklediğimizden uzun sürecek gibi ama Azerbaycan olarak ulaşım, iletişim gibi alanlarda gelişme sağlamak için yeni adımlar atıyoruz." diye konuştu.

Azerbaycan Dışişleri Bakanı Ceyhun Bayramov, Ermenistan'a normalleşme için yeni bir teklif sunduklarını ve bu doğrultuda nihai amaçlarının kalıcı barışı tesis edebilmek olduğunu söyledi.

"Türkiye Ermenistan Arasındaki İlişkilerin de Normalleşmesini İstiyoruz

Ülkeler arası ilişkileri tesis etmek dışında başka bir seçenek olmadığına inandığını vurgulayan Bayramov şunları söyledi:

"30 yıllık süre zarfında zaten ihtilaf dönemini yaşadık. Ermenistan kamuoyu da 30 Kasım mağlubiyetinden sonra bu süreçte acı çekiyor. Azerbaycan olarak da pozitif adımlar attık. Yalnızca Azerbaycan odaklı değil, Türkiye ile Ermenistan arasındaki ilişkilerin de normalleşmesini istiyoruz. Elimizden gelen katkıyı sağlıyoruz. İyi komşuluk ilişkilerinin gelişmesi, kapsayıcı ve kalıcı bir barış için gereklidir. Uluslararası hukuk çerçevesinde iyi komşuluk ilişkilerinin gelişmesini arzuluyoruz." diye konuştu.

Bakü-Ceyhan-Tiflis, Güney Kafkasya koridoru gibi projelerle enerji haritasının değiştiğini belirten Bayramov, bu gibi projeleri geliştirmesi konusunda AB'nin de teşvik edici söylemlerde bulunduğunu kaydetti. Bayramov, Zengezur Koridoru'nun operasyonel hale gelmesinin Azerbaycan, Ermenistan, Türkiye, Rusya ve İran'ın de dahil olduğu bölge ülkeleri için olumlu bir gelişme olacağını sözlerine ekledi.

DİASPORA KOMİTESİ YURT DIŞI FAALİYETLERİ



5 Mart'ta Köln şehrinde Almanyadaki Azerbaycanlı Hekimlerin I. Forumu yapıldı.

05.03.2022



28 Mart'ta Türkiye'nin Bursa şehrinde Türk Devletleri Teşkilatı II. Diaspora Forumu yapıldı.

29.03.2022



İsrail'in Netanya şehrindeki Sinagog'da Nevruz şenliği yapıldı.

29.03.2022



Yurt dışında yaşayan Azerbaycanlı Bilim Adamları Formu yapılması konusu müzakere edildi.

26.04.2022



Devlet Diaspora Komitesi Başkanı yurt dışında yaşayan Azerbaycanlı iş adamlarıyla görüşmeler yaptı.

27.04.2022



Budapeşte'de "Ermeni Vandalizmi: İşgalden Önce ve Sonra" adlı fotoğraf sergisi yapıldı.

04.05.2022



Almanya'nın Barleben şehrinde Umum Milli Lider Haydar Aliyev'in doğumunun 99. yıl dönümü münasebetiyle uluslararası sportif yarışmalar yapıldı.
15.05.2022



İsviçre ve Avusturya'da 'İpek Yolu' konserleri yapıldı.
19.05.2022



Estonya Azerbaycan Evinde haftasonu Azerbaycan okulu faaliyete başladı.
23.05.2022



28 Mayıs'ta Helsinki'de Bağımsızlık Günü ve Azerbaycanla Finlandiya arasındaki diplomatik ilişkilerin 30. yıl dönümü ile ilgili olarak anma faaliyeti yapıldı.
23.05.2022



Oslo'da Azerbaycan ve Norveç arasında diplomatik ilişkilerin 30. yıl dönümü kutlandı.
26.05.2022



Florida'nın Sunny Isles Beach şehri belediyesinde yapılan toplantıda 28 Mayıs 2022 yılı "Azerbaycan'ın Bağımsızlık Günü" ilan edildi
27.05.2022



Dergimizde yer alan makale, röportaj, haber ve diğer içeriklerle birlikte dergimizin PDF formatına internet sitemizi ziyaret ederek erişebilirsiniz.

www.turkiyeazerbaycan.com

TrAzDergi

TurkiyeAzerbaycanDergisi

TurkiyeAzerbaycanDergisi

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DİASPORLA İŞ ÜZRƏ DÖVLƏT KOMİTƏSİ

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DİASPORLA İŞ ÜZRƏ DÖVLƏT KOMİTƏSİ
TƏQDİM EDİR

Dövlət Komitəsinin rəsmi internet saytı
www.diaspor.gov.az

Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondu
www.diaspora.foundation

Dövlət Komitəsinin radiosu
www.diaspor.fm

Diaspor təşkilatlarının interaktiv xəritəsi
www.diasporamap.com

Koordinasiya Şuralarının interaktiv xəritəsi
http://map.diaspor.org

Dünya azərbaycanlılarının bioqrafiya bankı
www.azerbaycan.li













www.facebook.com/AzDiaspora

www.twitter.com/DiasporaAz

https://t.me/AzerbaijaniDiaspora

YouTube Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi

https://www.instagram.com/diasporaaz

HABER GLOBAL

TÜRKİYE'NİN ÖZGÜR SESİ



Digiturk **47** · D-Smart **42** · Tivibu **46** · TV+**46** · Kablo TV **71** (HD) · Kablo TV **910** (SD) · Türksat **3A** (HD) · Türksat **4A** (SD)

/haberglobal · **www.haberglobal.com.tr**